

3/12/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 24-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, ఆశ్వజమాస శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 147
సంచిక ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే జేలకు జేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపుష్పోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జెలుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గను తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

బంగారు వెండినగలలొ
ఏవి కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి

మాకు విన్నివి పెద్దవి అను వ్యత్యాసము లేదు. కష్టము నులభము అను భేదములేదు. పెద్దవారు వచ్చినను చిన్నవారు
వచ్చినను ధరలయందు వ్యత్యాస ముండదు ఎంతకాలము గడిచినను మాబిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసిన నగలను తెచ్చిన
అప్పటి బజారుధరనుబట్టి పైక విచ్చెదము. అర్ధచిన్న తృప్తికరముగా లేనిచో, నురియొక నగను యిచ్చెదము లేక
పైకము కావలసినను తిరిగి వాప సిచ్చెదము. బవరం జంగాడును సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము. యింత తెలుపజే!
మా కాలాదాయలకు తృప్తికలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము 172 పుటలుగల విచిత్రమైన క్యాలటారు రు. 1-0-0
ఇదివరలో మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు ఒకదఫా రాగోరెనము

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ
నగలవ రకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు,
నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

శరీర మర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య
శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివలన బహి
రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.
దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును
వారియొక్క అనయవము విలక్షణ
ములు శృంగార రహస్యములును.
మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వినర
ములును, పూర్వము మహాబుధులు
మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును
చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
ధర రూ. 1-0-0 బి. పి. చార్జీ 7 ఆణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి
అండు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపేటి, మద్రాసు.

హిందూ ముసల్మానుల ఐక్యత్యము! ముహమ్మదీయుల మతగ్రంథము జాతీయ జౌన్నత్యము!
నవలకాదు, నాటకము కాదు! కురానుషరీవు శాశ్వతవాఙ్మయము!!

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.
(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ 4 లు.
దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.
వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,
ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

వస్తుగుణ దీపిక

అయినవూర్పు- సూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి.
ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును చెల్లిసియే యు
న్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలకములు, ఆహారపదార్థములు
ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణర్థములను జక్కగ
వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
2179 యత్రా జగ్గరావు బ్రదర్సు,
రాజమండ్రి.

రాజేశ్వరి **బోర కృసబ్బు**

చర్మవ్యాధులకు వజ్రాయుధము

మైనపువర్తులు, అన్నిరకముల నబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

అదును పుండ్ల మందు

నీళ్లలో తిరుగుటవల్ల కాలివేళ్లకు
నుష్టమున కలుగు అదునుపుండ్లకు
యాజౌషధము చాల శ్రేష్టమయి
నది. యింక యితర చర్మవ్యాధుల
కును వుపయోగించ వచ్చును.
బుడ్డి 1 కి 0-8-0
తెపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
అమరావతి యేజుస్సె,
పార్కుటపును, మద్రాసు.

ధర స ర స ము
జర్నల్ ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతీదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

జీనోలెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్బ్ లెన్సు	2 8 0
పెన్డెల్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్టూపుల్ లెన్సు	3 0 0
సెంట్రల్ బిగ్గెలెన్సు	3 8 0
చేతిలాంచరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆంగ్ల సెట్ లెన్సు 1 కి	1 12 0
సాదా సెట్ లెన్సు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము	
లక్ష్మీ వర్తకశాల	
తపాల పెట్టె నెం. 85, మద్రాసు	

తీ వెంకటాచలపతి స్వామివారి

పటము (పెద్దతిరువతి)

శ్రీఅలుమేలు మంగతాయార్లు, (పద్మావతి అమ్మవారు) చిరతానూరు, శ్రీరాములు, శ్రీగో విందరాజస్వామి, భద్రాచల త్రేత్రపటములు, శివ త్రేత్రపటములు.

శ్రీ చందనమయ్యలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తెల్ల, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాళ్లు, తులసిపూసల పోతులు, తామ్రవిగ్రహములు, కంచుపూజాలు, వగైరాలు స్కూర్లకు కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూదేశము, ఇండములు, ప్రపంచమాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.వి. మూలముగా పంపబడును.

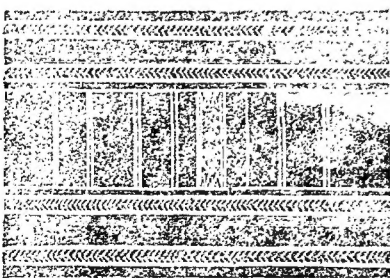
యం. యస్. చారి అందుకంపెనీ,
బుక్లెర్లు, కమిషన్ ఏజెంట్లు, తిరుపతి.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు దసరా

తగింపు ధరలు

సుప్రసిద్ధ భాషా పరిశోధకులగు శ్రీయుత తేకుమళ్ల రాజగోపాలరావు పంతులుగారిచే బ్రకటింపబడు సౌతే ఇండియన్ రీసర్చ్ ఆను నాంగ్లవాసవ తికయొక్క వెనుకటి సంపుటములు నెట్టెంబరు నెల ఆఖరువఱకు మాత్రము ఆంధ్రదేశములోని గ్రంథాలయములకు తక్కువవెలకు ఈయబడును. ఆ పూర్వమైన పరిశోధనావిషయములు కల యీ ప్రతీక పాత ప్రతులు చిక్కుట దుర్లభము. మొదటి సంపుటమునకు రెండు సంచికలును రెండవ సంపుటమునకు మూడవ సంపుటమునకు నాలుగవ సంపుటమునకు అయిదు సంచికలును, అయిదవ సంపుటమునకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు రు 5-0-0 అయిదురూపాయలకే ఈయబడును వీని అసలు ధర రు 22-8-0 పోస్టేజీ కొనువారిది. వలయువారు పైప్రతీక మేనే బయ్యగారికి చేసేరి. చెన్నపురి, అనిగ్రామవలెను.

మర్సిరైస్ట చీరలు

గట్టిచాయ చేతి మెగ్గలలో తయారుచేయబడిన చీరలు, పద్మనలపు, సాధారణ కాపీ కలర్లలో అందుకల వగు చాడరు కొంగుకు కలానరు మట్టు

కలరేసినది ప్రపయోగించుటకు అందగిని అనుకూలముగా నుండును, వెల తక్కువలో యిప్పటికాలము తగినగా తయారుచేయబడినది మిగుల తెప్పించుకొని మిగుల సమాధానంలేనిది 8 రోజులలో వాపసుపంపిని మిసాన్కు తిరిగి పంపివేయబడును. పార్సలలో ముక్కంటిలగు సహారం పంపబడును.

14 గజా దేవరంజంలో కానలసిన 1 కి ధర

12 గజా కలానరు లేకుండా కలంబార్లు 2 కి ధర

పాస్టుచార్జీ నేను వి. వి. గా పంపబడును—

ఎం. వెంకట సుబ్బ శైట్టి,
శ్రీక్రిష్ణపూర్, బెంగళూరుసిటీ.

అస్పృశ్యత-లేనిపోని అడాహుడి

(పెద్దిబొట్ల వీరయ్యగారి యుత్తరమునకు నకలు)

పి. వీరయ్య బి. పి. బి. ఎల్. వద్దనుంచి, బెజవాడ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి, బందరు.

ఒక ప్రత్యేక ప్రదేశమునుగూర్చి ఉద్దేశించుకుండ, మొత్తముమీద నెమ్మదికి భంగము కలుగజేయు నని నేను తలచే యొకానొక విషయమును, తమదృష్టిలోనికి తీసికొనివచ్చుచున్నాను. మతితాటప్రస్థానిధాంతముమీద సర్ ఎ. టి. ఆరండ్స్, అట్లీ కొనెగార్లు మొదలగు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టర్లందరూను వివిధసంఘములకు ప్రత్యేకముగ సత్తములను బావులను, ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. ఈవిధముగనే యిప్పటివఱకును యితర జిల్లాలలోకూడ జరుగుచున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఇందుకు తార్కాణం మేమనగా? పంచములలో మూలు, మాడిగలు, ఆను రెండు ముఖ్యముగ కాలాలున్నవి. మాడిగలు మాలనాండ్ర బావినిగాని, మాలనాండ్రు మాడిగలబావినిగాని ముట్టుకొనరు. మాడిగవాడు మాలనాని యింటిలోనికి ప్రవేశించనైన (ప్రవేశించడు. హిందూసంఘ సంస్కర్తలును, క్రైస్తవులును, మహాత్మా గాంధీగారి యనుచరు లగు సహాయనిరాకరణవాదులును, ఎవరి యుద్ధరణకై విశ్వప్రయత్నములను చేయుచున్నారో, అట్టి పంచములలోనే కలభేదములు ప్రబలియున్నపుడు, అనేక తాటప్రయత్నముంచి, మతసమ్మిళలును, సాంఘికజీవనము విశితముగా వచ్చుచున్న హిందూదేశములో ననేక గూఢారములు అమలులో నుండుటయు, వాటి నివారణకు బ్రిటిషు న్యాయస్థానము లంగీకరించుటయు, నాశ్వర్యకరముగ విషయము కాదు. దేవాలయములలోనికి ప్రవేశించు విషయమున వైష్ణవులలోగూడ రెండుకాఖిలవారున్నారు. ఏకాఖిలవారు ఎంతవరకు రావచ్చునో ఆసరివాద్దలన్నియు, నిర్దయింపబడి యున్నవి. అదేవిధమున గర్భగుడిలోనికి కూడ్రులను, రానివ్వరు. కొన్ని దేవాలయములలో అర్ధమంటపము దాటి బ్రాహ్మణులకుకూడ పోవుటకు వీలులేదు. పంచములు ఏదేవాలయపు ఆవరణలోనికిని ప్రవేశించుటకు వీలు లేదు. హిందూదేశమునందంతటను బావులయొక్కయు సత్తములయొక్కయు ఉపయోగములలోను, భుక్తములలోను కొన్ని నిర్బంధము లేర్పడియున్నవి. చాతుర్వర్ణ్యములవారినే నుపయోగింపబడు బావులకును, సత్తములకును పంచములను రానివ్వరు. ఈమధ్య కొందరు సంఘసంస్కర్తలయొక్క ఆంగీకరణ కలన బహిరంగమగు బావులు, తటాకములు, రోడ్లు, వీటిని యుపయోగించుటకు గూర్చి మద్రాసు రాష్ట్రీయ చట్టనిర్మాణభవారు ఒక తీర్మానమును చేసియున్నారు. దురదృష్టవశాత్తూ ఆంగీకరణపరయొక్క యుద్దేశ్య మేమై యుండినను, యేదైన కొకరోడ్డునుగాని, చెరువునుగాని, బావినిగాని, ఉపయోగించుకొను హక్కు సామాన్యముగా ప్రజలది అయినచో యెవరినిగాని, దానిని ఉపయోగించుకొనకుండా ఆటంక పరచగూడదని ఆతీర్మానము ప్రకటించుచున్నది. ఇప్పుడమలులో నున్న ట్టియు, కొన్ని విషయములలో న్యాయస్థానములవల్ల అంగీకరించబడినట్టియు, ఆచారములకు సంబంధించిన హక్కులను గూర్చి ఆతీర్మానములో నేమియు చెప్పియుండలేదు ఒకానొక సత్తముగాని బావిగాని చాతుర్వర్ణ్యములవారికొరకు మాత్రమే ఉద్దేశంపబడి వాటిలన మాత్రమే ఉపయోగింపబడుచున్నప్పటికిని, అది ప్రజలకు చెందిన బహిరంగమగు సత్తము బావి, యను నిర్వచనముక్రిందికి వచ్చుట సుప్రసిద్ధ విషయము. బెజవాడలో నున్న అరండలు సత్తముచాతుర్వర్ణ్యములవారికొరకే ఉద్దేశించబడి కట్టబడియున్నది. చాల కాలమువరకును అటులే జరిగినది. సహాయనిరాకరణదినములలో కొందరు పంచములు ఆసత్తములయొక్క ఆవరణలోనికి ధైర్యముచేసి వచ్చినందున, ఆ ఆతిక్రమణకు జవాబుదారులైనవారిఖర్చుమీద ప్రాయశ్చిత్తము జరుపబడలసినవచ్చినది. ఆయన నా దృష్టిలోనికి వచ్చిన విషయము, జాజ్ఞాద్రామములలోని తగాయిదా అయియున్నది. అది నందిగాను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారియొక్క నివాసస్థలము. ఆయన తన దస్మతుతో ఒక కరపత్రమును అచ్చొత్తించి గ్రామాదులలో విరివిగా పంచివెట్టింపినారు. ఆ కరపత్రము తాలూకాబోర్డువారి సర్క్యులరయినట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఈ వ్యవహారము, కరపత్రముతో ఆగలేదు. జాజ్ఞాలో చాతుర్వర్ణ్యములవారుమాత్రమే వాడుచున్న ఒక బావియన్నటుల కన్పట్టుచున్నది. ఇప్పుడు, పంచములను ముందుకుత్రిసి వారాబావిని ముట్టుకొనునట్లుచేసి చాతుర్వర్ణ్యపు హిందువులకు యిబ్బంది కలుగజేయవలయునని, కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. కొందరు ఆచారములను, విరుద్ధముగా దేవాలయములో ప్రవేశించుటకు కూడా ప్రయత్నించు చున్నారు.

ఈప్రయత్నములు, కార్యరూపముగా పరిణమించినచో, తప్పకుండా నెమ్మదికి భంగము కలుగునని జాజ్ఞాద్రామవిషయమున నాకుగల అనుభవమునుబట్టి నేను గట్టిగా చెప్పగలను. పూర్వాచారపరాయణులకు ఆగ్రహముగలిగి జిల్లాలో ఆంగీకరణ అకాంతి యేర్పడును. మొత్తముమీద జవాబుదారిగల మనుష్యులవల్లైన జెప్పబడినవిధమున తొందరపనులు జరుపబడినచో రెండవ పక్షమున ఆగ్రహము జనించుట సంభవించును గాన సకాలములో అట్టిదానిని ఆవలసియుండును.

బెజవాడలోని ధర్మదాయముల అధ్యక్షుడుగాను, అంతకు పూర్వమును నాకు ఈజిల్లాలోని సత్తములను గురించియు, దేవాలయములను గురించియు, బాగుగా తెలుసును. ఇంతవరకు పంచము లేవరను వాటిలోనికి వచ్చుటలేదు. మరియు చాతుర్వర్ణ్యములవారికొర కేర్పరుపబడిన బావులను ముట్టుకొనుట లేదు. ఇంతేగాక కూడ్రులకుకూడ యితరకులములవారికొర కేర్పరుపబడిన సత్తములయొక్కయు, దేవాలయములయొక్కయు, భాగములలోనికి కూడ వచ్చుట లేదు. ఈసాంఘికాంగీకరణ పరలు సంస్కరణమును చేయుటకు మారుగా సంఘవిప్లవమును కలుగజేయదలంచినట్లు కన్పడుచున్నది. సంఘవిప్లవమువలన విశేషమున అల్లరియు, గందరగోళమును, నాశనమును కలుగనని నానమ్ముకము. పూర్వాచారపరాయణులయొక్క భావములకు నొప్పి కలిగినచో వారి మతవిశ్వాస బయల్పడును. జిల్లా పరిపాలనకు మీరు యజమానులు గనుక చట్టనిర్మాణభా తీర్మానము చాటున సాంఘికాంగీకరణపరలు చాతుర్వర్ణ్య హిందువులయొక్క చిరకాలానుగతమైన, ఆచారజడమయిన హక్కులతో జోక్యము గలుగజేసికొనుటవలన రానున్న అత్యంత మగు అపాయనీతినిగూర్చి సకాలములో మీకు తెలియజేయుట నాయొక్క విధ్యుక్తధర్మ మని నేను ఎంచుచున్నాను.

చట్టనిర్మాణభా తీర్మానముయొక్క నిజమయిన అర్థమును, సామాన్యముగా ప్రజలందరికిని, వివరించి తెలుపునట్లును ఒక వ్యక్తిగాని సంఘముగాని, మామూలు ఆచారమునుంచి, భిన్నముగా ప్రవర్తించుటకు, ప్రయత్నించినపుడెల్ల, ఆసంగతి ముందుగానే, జిల్లాకలెక్టరుగారికి తెలుపునట్లును, వారు అవసరమయిన విచారణచేసి, ఆప్రవర్తనవలనను, అందుమీద రెండవకక్షివారి జోక్యమువలనను, కలుగుఫలితములను గూర్చి, ఉభయక్షదారులును, తగువిధమున మందలించునట్లును, తమరు ఉత్తరవులు జారీచేయుట అవసరము. కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు బహిరంగమగు రోడ్లవిషయమునను, కచ్చేరీల విషయమునను ఏవిధమున యిబ్బందియు లేదు. లోకలుభండు సత్తములు, బావులను గురించిమాత్రమే కచ్చేరు సంభించియున్నది. ఏవిధమయిన తగాయిదా రాకుండజేయు మార్గ మేమనగా యిప్పుడున్న విధముగా సత్తములను చాతుర్వర్ణ్య హిందువులకొరకు ప్రత్యేకముగా నుంచి, పంచములకొరకు ప్రత్యేకసత్తములను, బావులను, ఏర్పాటుచేయుటయే అయియున్నది. విధిగా అవసరమగుచో, అట్టి ప్రత్యేకపనులను ఏర్పాటుచేసినచో, ప్రజలందరును సంతోషపూర్వకముగా, ధనసహాయముచేసెదరు. ఏగ్రామములోనైన ఒకటికంటె యెక్కువగు, బహిరంగమగు బావులను సత్తములను, ఉన్నచో, వాటిలో నొకదానిని చాతుర్వర్ణ్య హిందువులకొరకు ప్రత్యేకించి, తక్కినవాటిని, సర్వవర్ణములవారు ఉపయోగించునట్లు, ఏర్పాటుచేయవచ్చును. వర్ణవిశిష్టతను నమ్మునివారు, ఎవరితో నయినను, కలసి భుజించుటకుగాని, త్రాగుటకుగాని, ఆత్మేహకలిగియుండరు. పూర్వాచారపరాయణు లగు హిందువులకే, అట్టి ఆత్మేహలుండి యిది వరకున్న ఆచారప్రకారమే జరుగవలెనని గట్టిగా కొరుదురు. అట్టివాడును తక్కువగా లేరు. సంజేమయినచో, ఏగ్రామములోనైన, జవాభా తీసికొని, ఆవిషయము పరీక్షింపవచ్చును. ఏయొక్క గ్రామములోనైనను, మూలు, మాడిగలు కలసి ఒక్కబావిలోని నీరు త్రాగుటకు అంగీకరించిన చాలును. సంస్కర్తల ప్రయత్న ఫలిత మేమనగా పంచములు తాకుటవలన వయింపడిన రోహిణిగాని, ఆపంచములకు ఉపయోగపడక పోగా, పూర్వాచారపరాయణు లగు హిందువులకు చాల యిబ్బంది కలుగజేయుటయే యగును. ఈ అర్థిని నింక నెక్కువగ న్రాసి నేను మీకు క్రమకలుగ చేయు విషయమున ప్రజాభిప్రాయము బాగుగా ప్రబలింపుడు ప్రభత్యమువారు కొన్ని సమయములో తులనర్యలను తీసికొనుచుండుట, ఇదివరకు జరుగుచునే యున్నది. ఇది క్రొత్తపద్ధతికాదు. సహగమనమును రూపుమాపుట, శిశుహత్యలను నిషేధించుట, పునస్సంధాన వయోనిర్ణయము చేయుట, యుక్తవయసు రాని బాలికలను పడుపున్నట్టియండి కాపాడుట, స్త్రీలకు పునర్వివాహ సాధ్యతల్యమును కలుగజేయుట, వారసత్వపు హక్కులను పోగొట్టుకొనకుండ యిచ్చవచ్చిన మతము నవలంబించుటకు

స్వాతంత్ర్యమును కలుగజేయుట మొదలగు ప్రభుత్వవర్గ లిం దును తార్కాణములై యున్నవి. ఈదేశమున నివసించు ప్రజ లలో సారవంతము మంది "అంటుకొనుగూడదు. సమీపమునకు రాగూడదు" అను అమానుష మైనట్టియు క్రూరమైనట్టియు ఆచారము క్రిందపడి, మిగుల బాధవోందుడు, మూల్యమన్నారు. వారు పశువులకంటె పీనముగ చూడబడుచున్నారు. వ్యవసాయపు కూలీలగును, పాకీవాండ్రుగను, పెట్టుకొనుట తప్ప ఆర్థిక ముగ మంచిస్థితులలోనున్న పైతరగతులవారు, వీరిని మఱియే విధముగను దరికి జేరనీయనందున, అనేకముగ వృత్తుల నవలంబించుటకు వీరికెట్టి యవకాశములును లేకుండ బోవుచున్నవి. వీరు ఆర్థిక దాస్యములోను; పేదరికములోను, నీచత్వములోను, మునిగియున్నారు. తాము తక్కినవారితో బాటు మనుష్యుల మనుజ్ఞానమునుగూడ కోల్పోయియున్నారు. ఈదురదృష్టుల మొక్క సాంఘిక నీచత్వమును, తొలగించు విషయమున, దేశీయనాయకులు కొన్ని ప్రయత్నములను చేసి ప్రజాభిప్రాయమును కొంతవరకు వారి పక్షమునకు త్రిప్పియున్నారు. ప్రజల మనస్సునకి చాలవఱకు పరిశుద్ధి పఱుపబడినది. చుట్టును వ్యాపించియుండును పరిస్థితులనుబట్టి ఆచారములు క్రమముగ మారుచుండును. ఈయాచారమునందుగూడ చాల మార్పు కలిగినదని పెద్దభోల్లు వీరయ్యగారు కూడ నొప్పుకొనుచున్నారు. ఆ యనయు ఆయనకుమారుడును, క్రైస్తవపాఠశాలలో క్రైస్తవులతోడను, పంచములతోడను కలసిమెలసి పెక్కు సంవత్సరములు విద్యాభ్యాసము చేసియున్నారు. వీరి పూర్వకాలమున నిటుల జరిగినచో కులమునుండి బహిష్కరింపబడుచుమను భయమున వీరి పూర్వలేవరును ఇటుల చేయుటకు సాహసించి యుండరు. 1914 వ సంవత్సరమున బెజవాడ పురమునందలి రామ మోహన ధర్మ ప్రసక్ భాండాగారములోనికి పంచములను రానిచ్చినపుడు వీరయ్యగారు మతమున కపాయము వాటిల్లినదని గొప్ప యాందోళనమును లేవదీసి యాభాండాగారము బహిష్కరింప జేయవలయునని, గట్టిప్రయత్నములను జేసిరి. కాని బ్రిటీష్ లోని ప్రజలలో పెక్కువఱ న్యాయబుద్ధి ప్రబలింపకున అయన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి. అప్పటినుండి నేటివరకును భాండాగారమునకు పంచములు ధారాళముగ వచ్చుచున్నారు. వీరయ్యగారిప్పటికిని దానియందు సభ్యులుగనే యున్నారు. బెజవాడ అరంజులశ్రమనకు ప్రాయశ్చిత్తము జరిగినదని ఆయన వ్రాసినసంగతి నిజముకాదు. అది ఆయన యూహాప్రపంచమునుండియే బయలుదేరినది. మహాత్మాగాంధీగారు దేశీయమహాసభకు నాయకత్వము వహించినపిదప అస్పృశ్యతా నివారణము దేశముయొక్క రాజకీయ కార్యక్రమములో నొకభాగముగ జేర్చబడితదా దేశమునందంతటను. అదివఱకెన్నడును జరుగని విషయన నీయున్యమునకు అత్యంతముగ ప్రోత్సాహము కలిగినది. మితవాదిసంఘము, దక్షిణహిందూ దేశ బ్రాహ్మణేతర సంఘము మొదలగు నితర రాజకీయసంఘములవారును, హిందూమహాసభవారునుగూడ "అంటరానితనమును, సమీపమునకు రాగూడనిస్థితిని" రూపుమాపుట జాత్యభివృద్ధికిని జాతీయ వికాసమునకును, అత్యంతవశ్యకములని, అంగీకరించియున్నారు. ఈపక్షమున ప్రజాభిప్రాయము, అత్యంతశక్తిగమున వృద్ధిజెందుచున్నది. దీనియొక్క ఫలితము చట్టనిర్మాణసభలో నేకగ్రీవముగ చేయబడిన తీర్మానరూపమున, ప్రదర్శింపబడినది. కావున చట్టనిర్మాణసభ వారి తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవును, ఖండితముగాను, జాగరూకతతోను, అవలులోబెట్టి, క్రమముగాను, నిశ్చయముగాను, అస్పృశ్యతా కళంకమును రూపుమాపుట, స్థానికస్వపరిపాలనా సంస్థలయొక్క ప్రధాన కర్తవ్యమైయున్నది.

నందిగామ గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు,
15-9-25 తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

స్ట్రీటు నెల్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే. గవర్న మెంటు కంట్రాక్టరు గారైన రామన్ మిసన్ గారి ఎడ్వైసుండి, ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గడ్డయుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డ పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి."

బుడి 1-కి ధర రు 1-0-0.
టోకు ధరలకు ఈదీగవ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

**నందిగామ తాలూకాబోర్డు
అధ్యక్షుని అభిప్రాయము**

ఈదిగువ నుదహరింపబడిన యభిప్రాయము అగ్రి నిందుతో తిరిగి పంపడమయినది.
జాజ్జూరుగ్రామములో నెమ్మదికి భంగము కలుగబోవు చున్నదని వ్రాయబడిన ప్రత్యేకవిషయమును గూర్చి అగ్రిలోని సంగతు లబద్ధములని నేను చెప్పుచున్నాను. అగ్రిదారగు పెద్ద భోల్లు వీరయ్యగారు నే నెఱిగి యున్నంతవర కెప్పుడును జాజ్జూరుకు వచ్చియుండలేదు. జాజ్జూరుతో వారి కెట్టి సంబంధమును లేదు. జాజ్జూరునుగూర్చి ఈయగ్రిని దాఖలుచేయుటకు వారి కెట్టిహక్కును లేదు. జాజ్జూరులో పది బహిరంగముగ బావులున్నవి. వానిలో రెండు తాలూకాబోర్డువారి ప్రత్యేక యజమాన్యముననున్నవి. మూడవ దానినికూడ స్వాధీనపర్చుకొమ్మని ప్రజలు బోర్డువారికి అగ్రి నిచ్చుకొనియున్నారు. బోర్డువారిమాడుబావులను తక్కిన అన్నిసంఘములతోబాటు పంచములకూడ నుపయోగించుకొనునటుల యుత్తరవిచ్చినను, జరుగబోవున దేమనగా? ఇతర హిందువులలో కొందఱు కొంతకాలమునఱ కీబావులను బహిష్కరించి యితర బావులకు పోయెదరు. ఆకాలములో మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పంచములు, కొంద రితర హిందువులు, వీని నుపయోగించుకొను చుండెదరు. కాని కొద్దికాలములో బహిష్కారము వదలుకోబడి, అందఱు ప్రజలును నూతన పరిస్థితులకు సమాధానపడెదరని, నేను నిశ్చయముగ చెప్పగలను. మేము పాఠశాలలోనికి పంచములను చేర్చుకొనుచున్నపుడు జరుగుచున్న స్థితి యిదియే. నందిగామ తాలూకా చిత్రలపాడు గ్రామపాఠశాల విషయమున నీవిధముగనే జరిగినది. ప్రభుత్వపు టుత్తరవు ననుసరించి నందిగామ తాలూకాబోర్డువారు యితర హిందువులతోబాటు పంచములకు గూడ సమానహక్కులను, సమాన సాంఘికస్థితిని, కలుగజేయవలయునను భావములను ప్రజలలో వ్యాపింపజేయుచు, ప్రజల సానుభూతి నీయుద్ధమపక్షమున బడయవలయునని యింకను ప్రయత్నించుచున్నారు. అందుకుగాను ప్రభుత్వపు టుత్తరవుయొక్క తెలుగప్రతులను, హైందవ నాయకుల యభిప్రాయములను, అచ్చొత్తించి తాలూకాయం దంతటను విరివిగ పంచి పెట్టుటకు బోర్డువారు తీర్మానించియున్నారు. ప్రత్యేకముగా జాజ్జూరు బావులగుర్చి బోర్డువారింకను యెట్టి తీర్మానమును చేసియుండలేదు. వైనచెప్పిన విధముగ వారేమైన చర్య జరిపిన అట్టిచర్య నీతియుతముగను, కాస్త్రీయముగను, ఉండును. తాలూకాబోర్డువారు అట్టిచర్య జరిపినపుడు ఏసందర్భమునందును నెమ్మదికి భంగముకలుగదు.

ఈవిషయములో తాలూకాబోర్డువారి చర్యతో జోక్యము గలుగచేసికొనుటకు, మేజిస్ట్రేటుల కెట్టి యధికారములేదని కూడ నేను తెలుపదలచినాను. మదరాసు రాజధానిలోని వివిధ సంఘములకును, వృత్తులకును, ప్రాతినిధ్యము వహించిన చట్టనిర్మాణసభ్యులు, 22-8-1924 వ లేదీన ఏకగ్రీవముగను, ఎట్టియభిప్రాయభేదములు లేకుండగను, బహిరంగముగ రోడ్లు, వీధులు, బావులు, తటాకములు, పాఠశాలలు, కచేరీలు, ఇతరకట్టడిములు, ఇతర యావరణసౌలములు, వీటి నుపయోగించు విషయమున నితర హిందువులతోబాటు, పంచములకూడ సమాన హక్కు స్వాతంత్ర్యములను కలిగి యుండవలయునని యొక తీర్మానమును గావించియున్నారు. దాని ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు 25-9-1924 వ లేదీ గల లోకల్ అండు మునిసిపల్ నెం 2660 రు గల ఉత్తరవును జారీచేసి, దాని నమలు జరుపుటకుగాను అన్ని మునిసిపల్ సంఘములకును, లోకల్ బోర్డులకును, పంపియున్నారు. ఈ స్థితిగతులలో మేజిస్ట్రేటు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్డు 183-107, మొదలగు సెక్షనులక్రింద జోక్యము కలుగచేసికొని, పైతీర్మానము నెఱుల భంగపర్చుట కాలోచించెదరే నాకు గోచరముగలేదు.

ప్రభుత్వమువారు మతమునకు సంబంధించిన విషయములలో తటస్థభావమును వహించుటయు, ప్రజలయొక్క మతవిశ్వాసములను, ఆచారములను, గౌరవించుటయు, న్యాయముగ విషయము, ముఖ్యముగా నీదేశములో ప్రభుత్వము విదేశప్రభుత్వముగలవలన ప్రభుత్వపు స్థితి సున్నితముగా నుండును. కాని సంఘములకు గాని, వృత్తులకు గాని, వైతికముగను, ఆర్థికముగను, ఎక్కువబాధను కలుగచేయు దుష్టము ఆచారములను, మార్పుదలజేయుదలమకొన లేదు. గ్రామములోని శాంతికి భంగము వాటిల్లకుండ చూడవలెనని మాత్రమే నేను కోరు

చున్నాను. అట్టి భంగము వాటిల్లనని భావించు గెలిగినందున తమరు జోక్యము కలుగజేసికొని శాంతి కాపాడవలె నని తమను బ్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించు తమ విధేయుడగు నేవకుడు,
పి. వీరయ్య,
ఈ అగ్రిని పరిష్కరించుటకును అవసరమని తోచినచో రిపోర్టుచేయుటకును బెజవాడ డివిజనల్ జ్యుడీసు మేజిస్ట్రేటుగారికి పంపడమయినది.

దస్త్రుతు — (సరిగా తెలియుటలేదు)
జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు 6-8-25
జాజ్జూరు గ్రామములో కలుగనని భయపడుచున్న చగా యిదాను గురించి, త్వరలో తగు జవాబును వ్రాయుటకు నందిగామ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపడమయినది.
దస్త్రుతు — టి. యల్. ఆర్. చంద్రా,
(అని వున్నది)
సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్, బెజవాడ.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953
22-9-25 మంగళవారమునండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటికంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు
జాక్ డెమ్ ప్లీ 4 వ వారము రెండుభాగములు యుద్ధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు రి డి ల్ రై డ రు
కు డ చూపబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెక్ నెడ్డావిక్ సాహసకార్యములు చూడకెగినవి.

క్రాన్ థియేటరు
19-9-25 శనివారం నుండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం- 10 శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 3 గ. 15 ని. గలదు.
మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్
హిందూదేశమందు అంతటను పురాణముగానుండునట్టి మంచి ఉత్సాహమును గలిగించునట్టి
"రామాయణము"
ఇది ప్రప్రథమమున ప్రదర్శించబడును 21 భాగములు లేక 21,000 అడుగులసాడుగు
నేటిదినము మొదటిభాగము లేక 11 భాగములు

విజయ ఆమెచూరు
డ్రమాటిక్ అస్సాసి యేషనువారు
బెజవాడ మైలవరం హాలులో
రామదాసు నాటకమును
25-9-25 లేది శుక్రవారమునాడు ప్రదర్శింతురు. ముందుగానే టిక్కెట్లు బెజవాడలోనున్న మోటారు కంపెనీయందు దొరకును.

నోటీసు
చెన్నపురి చైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా జార్జి టౌను (బాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ., ఎం. బి. ఓ. సి. ఎమ్. బి.ఎస్. గారి సలహాను ఆదివారములందు తప్ప తిలమిదినములందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గం॥నుండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును.
మేనేజరు:-ఆంధ్ర ఆయుర్వేదీక్ సార్వస్వలిమిటెడ్,
19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

అగ్ని క్రీడ (పాణసంచా)
రెండవ కూర్పు 8 అణాలు
ఉపోద్ఘాతము బాణసంచ చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచ ఇంగ్లీషు బాణసంచ రంగురంగుల వెన్నుముద్దులు, అకాశబాణములు, వత్తెలు, తారాకున్దులు, పేకలు, చిమ్మబుడ్లు, చక్రబాణములు పొర్లుపైరు, బంగారుపాన, వెండివాన, నెమలిపించ, పాముల కట్ట, రంగులమల్తెలు, అక్షరముల చిత్రములు, అవుట్లుఫోర్డ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి. గ్రామీణుల మంజువాడి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరి జి

మిత్రులగు అమెరికా దేశీయులకు

అమెరికా ఐరోపాఖండములలో నా కఠినచితులనవారు పలువురుగూడ వాడెని మిత్రభావమును చూపుచుండుట నా పూర్వపుణ్యవిశేష మనియే నేను తలంచెను. ఇట్టి విశేషము లగు మిత్రుల సంఖ్య ముఖ్యముగా అమెరికాదేశమునందు మెచ్చు చుండుటలన నాకు చాల సంతోషము కలుగుచున్నది. అమెరికా దేశమునకు రావలెనని నన్ను మిక్కిలిగా కోరుచు నిరంతరము క్రితము ఆదేశీయులగు మిత్రులు కొంద రొక ఆహ్వానపత్రము పంపిరి. ఇప్పుడు మరల వెనుకటికంటెను అధికముగ బలవంత పెట్టుచు మరీయుక ఆహ్వానమును పంపిరి. సర్వవ్యయములను భరించెద మనికూడ వ్రాసిరి. నెనుక వ్రాసినపుడును నేను వెళ్ల జాలకపోతిని. ఇప్పుడుగూడ వెళ్లజాలను. దాని కంగీకరించుట కడుసులభ్యము గాని మొదట భారతదేశమునందలి విద్యార్థికులకు నేను నచ్చ జెప్పగలిగిన గాని అమెరికా ఖండవాసుల కనలే నచ్చ జెప్పజాలను గాన అమెరికా దేశమునకు వెళ్లవలెనను అభిలాషకు లొంగుకొనుటకే నేను ప్రయత్నింపవలెను.

నామఖ్యాసిద్ధాంతమునందు సత్యము కలదను విషయమున నాకు యీదశ్యాత్రమును సంశయము లేదు. ఐనను భారత దేశమునందలి విద్యార్థికులలో మెచ్చుచుండికి నేను నచ్చజెప్ప జాలకపోతిననిగూడ నేనెరుగదును. భారతదేశీయులగు విద్యార్థి కులకు నేను వెలిగింపగలదునంతకాలము నాదేశము విషయమున అమెరికా ఐరోపాఖండములవారిలన లాభకరముగ సహాయ మును నేను బడయజాలను. నేను అఖిల ప్రపంచదృష్టిలోనే ఆలోచింపజేయును. అఖిల మానవప్రపంచకార్యము గూడ నాదేశభక్తిలోని మిడియే యున్నది. కాన నేను చేయవలసిన భారతదేశములో అఖిలమానవసేవ అంతర్భాగమే. పాశ్చాత్యుల సహాయముకొరకు నేను భారతదేశ నేవను నవలె వెళ్ళుట నాపరి ఘాతకృమియందు యనున గాన ప్రస్తుతము మహా ప్రపంచ దృష్టిలో అజ్ఞాన మనదని భారతదేశ గంగఫలము నుడియే పాశ్చాత్యులను సంబోధించుచు ఆరీతిగా వారిలన లభింపగలిగి నంత సహాయముతోనే నేను ప్రస్తుతము సంశృప్తినించవలెను. నేను అమెరికా ఐరోపాఖండములకు వెళ్ళునెడల సామర్థ్యస్థితి లోనే వెళ్లవలెనుగాని దౌర్బల్యస్థితిలో వెళ్లగూడదు. ప్రస్తుత ము నాదేశము దౌర్బల్యస్థితియందే యున్నది. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును బడయుట కుద్దేశింపబడిన విధానమున కంత కును దేశీయుల సామర్థ్యమే మూలాధారముగా నున్నది ఆవిధా నము ఆత్మపరిశోధిక విధానమే. కావున యీవిధానసారమును బాగుగా గ్రహించుటకు పాశ్చాత్యదేశములవారు ప్రవీణులు నియమించినచో అదియే భారతీయుల ఉద్యమమునకు ఘన సహాయ మగును. ఆ ప్రవీణులు నిర్మల హృదయములతో సత్యాన్వేషణ నిరతులై వినములై భారత దేశమునకు రావలెను. అటులచేసినచో యదార్థస్వరూప మును వారు సరిగా తిలకింపకలుగుదురు. నేను సత్యేతరమును పలుకకుండుటకే ప్రయత్నించినను నేనే అమెరికా దేశమునకు వెళ్లినచో అనుద్విష్టముగానే అతితయోక్తులకు తెలుపుట సంభ వింపవచ్చును. లిఖితాలిఖిత పదమునకుగల శక్తికంటె తలపునకే అధికముగ శక్తి కలదు. నేను వ్యాపింపజేయుగోరు ఉద్యమము జీవకళాకలితమేయైనచో, భగవదాశీర్వాచనము నది బడయగలిగి యున్నచో నాశాతక శరీరము ప్రపంచమందంతటను తిరుగనవ సరము లేకుండగనే నాఉద్యమము విశ్వవ్యాప్తము కాగలదు. ఎటులైనను ప్రస్తుతసమయమున నాకెట్టి సూచనయును కలు గుటలేదు. భారతదేశమును పరులకుటయును నాకు స్పష్టముగ సూచన కలుగవలెను. అంతవరకును నేను ఓరిమితో భారతదేశ మునందే ప్రాకులాడచుండవలెను.

ఈ ఆహ్వానమును పంపిన అమెరికా దేశపు మిత్రులు కొన్ని ప్రశ్నలుగూడ పంపిరి. వానినిదిగవను ఉత్తరములతో గూడ సాంధ్యపరచితిని.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్ర—మీరు మాదేశమున కిప్పుడూని మరికొంతకాలము పోయిన పిమ్మట గాని వచ్చుటకు నిశ్చయించినను ఎన్నటికిని రాకుండుటకే నిశ్చయించిననుగూడ యీ దిగుప్రశ్నలకు ఉత్త రముల నియ్యగలరని మాత్రము నమ్మెదను.

(1) భారతదేశమునకు సహాయము చేయుటకు సకల ప్రపంచమందందును ముఖ్యముగా ఆంగ్ల అమెరికాదేశములందును మిత్రవాదాత్మిక విజ్ఞానమును కలుగజేయుటయే ఉత్తమ సాధన మని నిశ్చయించుటకు తగిన సమయము నచ్చినదా- రాజీస్సుదా?

ఉ:—దీనికి నే నిదివరకే కొంతవరకు సమాధాన మిచ్చితిని. ఆ సమయ మింకను రాలేదు. ఏ నిమగ్నమునందెను రావచ్చును. అప్పుడు నేను అఖిల ప్రపంచమున నూతనవాదాత్మిక విజ్ఞానమును కలిగించుటకు పంచార ముచేయవలసినవాడనగుదును. ఈ విజ్ఞానవాదాత్మిక యిప్పుడుగూడ అఖిల ప్రపంచమునందును పరోక్షముగను అప్రయత్నముగను అగ్రాహ్యముగను జరుగుచునేయున్నది.

(2) ఇప్పుడు ప్రపంచమందలి వివిధదేశములలోని మానవకోటి కంతకును లాభనష్టములలో పరస్పర గాఢసంబంధ మేర్పడి యుండలేదా? అట్టిచో భారతదేశము గాని మరే దేశము గాని ఎటుల నీ విశ్వసంబంధమును తెంపుకొనజాలను?

ఉ:—ఏదేశముగాని ఒంటరిగా దీర్ఘకాలము నిలువ జాలరు. భారతదేశీయులు స్వరాజ్యమునుగోరుట విశ్వసంబంధమును తెంపుకొనుటకు కాదు. విశ్వమానవ హితార్థము ఆత్మ పరిజ్ఞాన ఆత్మప్రకాశక శక్తులను పూర్తిగా వికసింపజేయుటకే. ప్రస్తుతము ప్రాప్తమైన అసహాయ పరాధీనస్థితివలన భారతీ యులకుమాత్రమే గాక ఆంగ్లేయులకుమాత్రమే గాక అఖిల ప్రపంచవాసులకుగూడ హానికలుగుచున్నది.

రీ. మీసందేశమును మీ విధానమును అఖిల ప్రపంచాభివృద్ధికి సంబంధించి యుండలేదా? చాలదేశములలో నాని నామోదించువారు పలువురుండుటవలన వారిలో నీతక్తి ప్రతిఫలించుచున్నదా? అట్టివా రందరును కలిసి మరల ప్రపంచ సంస్కారమునకు బూనకుండురా?

ఉ:—ఈప్రశ్నకు నేనానని ప్రత్యుత్తరమిచ్చినచో అది అసంభావముని ఎవ్వరికిని తోచకుండును గాక. నాసందేశ విధానములు విశ్వమానవ వ కోటికంతకును గూడ సంబంధించినవే. పాశ్చాత్య దేశీయులగు స్త్రీలును పురుషులుగూడ చాలమంది యిదివరకే వాని సారమును సరి గాగ్రహించి ఆమోదమును తెలిపియున్నారు. వారిసంఖ్య దిన దినమును వృద్ధినించుచునే యున్నది. అని నేను సనివయముగా విన్నవించెదను.

(4) మీరు మీసందేశమును ప్రాక్షికభాషలోను భారత దేశావసరకాలానుగుణ్య పద్ధతులలోను మాత్రమే ప్రకటించినచో ఇతరదేశములవారు అనుబంధములను ప్రధానములని భ్రమపడుట కును ఆపరకాలానుగుణ్య పద్ధతులను సర్వకాలానుగుణ్యములని తలచుటకును అవకాశ మేర్పడుచుండుదా?

ఉ:—అట్టి విషయ కలుగునని నేనెరుగదును గాని అది ఆపరిహార్యము. ఒక రసాయనిక పరిశోధకుడొక పరిశోధనను చేయుచుండెను. అది యింకను ముగియలేదు. అట్టిచో ఎల్లవారికిని బాగుగా బోధపడు భాషలో గొప్ప ఫలితములును గొప్ప ఉపలక్ష్యములను అతడెట్లు ప్రకటించగలుగును? నాస్థితి గూడ నిపు డటులేయున్నది. ప్రారంభదశలో పరిశోధనను గూర్చి కొందరు విపరీతాభిప్రాయాలగుట సహజము. దాని నెటుల నివారించవలెను? నాసందేశమును గూర్చి గూడ చాలా స్థలముల లో చాలమంది కిట్టి విపరీతాభిప్రాయములు కలుగుటగూడ సహజమే.

(5) అమెరికా దేశీయులలోగూడ చాల లోపములుండి నను యిప్పుడును దేశములన్నిటిలోను గూడ అమెరికా దేశీయు లందే ఆధ్యాత్మికాన క్రితముగానున్నదిగాన మీరు మీసందేశ మునకు ప్రాక్షిప్తము నాగరకతల కనుగుణ్యముగ వ్యాఖ్యానమొ నరించి ప్రపంచమునకు వెల్లడించుటకు మీరు అమెరికాదేశము నకు రానక్కరలేదా?

ఉ:—ఫలితమును బట్టియే నాసందేశ శక్తిలభ్యమను అఖిల మానవులును గ్రహింపగలు గుదురు. కావున యిప్పటి స్థితిలో నాసందేశమేతన స్వభావ మును వెల్లడింపకొనినచో విశ్వమానవకోటి క్రద్ధగానలకింప గలుగును. అదియే దగ్గరదారి.

(6) పాశ్చాత్యులలో మీసందేశమునందభిరుచిగలవారు గూడ రాట్నమును గురించి బోధించుటయును నూలుపడుటకు యును అవసరమునా?

ఉ:—అది వారి కనవసరమే భారతీయులపట్ల సాను భూతిని చూపుటకును, ఇంద్రియములను వశపరుచుకొనుటకును, రాట్నము గృహపరి శ్రమలలో ముఖ్యమైనదిగా నుండునదిగాన సహజప్రయోజనము నకు భంగము కలుగకుండ తమ అసమాన నిర్మాణ కౌశలమును చూపి దాని పభివృద్ధి నొందించుటకును మాత్రమే పాశ్చాత్యులు నూలు వడక దగును. రాట్నమునుగూర్చిన సందేశము దాని చక్రపరిణామము కంటె చాల విశాలమైనది. ఆడంబరమును పరిత్యజింపవలెను. మానవశివ చేయవలెను. ఇతరులకు హాని కలిగింపకుండ జీవయా

త్ర నొనరింపవలెను. అను ఉత్తమవిషయము లా సందేశమున నిమిడియున్నవి. భవిష్యుత్ పేదలు, యజమానులు పనివాండ్లు, రాజులు ప్రజలు, మున్నగు తారతమ్యములు బాహ్యములు. మా నవత్వమాంతరముగాన అన్ని తరగతుల వారికిని పరస్పరః స్పృహసంబంధము కలదనిగూడ నా సందేశము బోధించును. ఈ నికాలోపదేశము విశ్వమానవకోటి కంతకును గూడ వర్తిం చును.

(7) రైలుమార్గములు-వైద్యశాలలు మున్నగునవ నాగ రికత్వముల నన్నిటిని మీరు నిరసించితిరి. ఇది స్థిరముగ నిర సనమేనా? నవయుగజీవన సంబంధము లగు సాంగ శాస్త్రీయ నిర్మాణశక్తులను ఉపకరణములను ఆధ్యాత్మికమయములుగా చే యజాలనంతటి మహిమగల భావమును మొదట మానవులలో కలిగింపవలదా?

ఉ:—నా నిరసనము తత్సంబంధ స్థానములలో సత్య మేయైనను యీ యుద్యమముతో వానికెట్టిసంబంధమును లేదు. నాయుద్యమమును వానిని వేనినిగూడ నిపుడు నిరసించుటలేదు. ఇప్పుడు నేను రైలుమార్గములను వైద్యశాలలను నిరసించుటలేదు. కాని ఆదర్శకమగు రాష్ట్రమున అవి ప్రధానములు కాబలప్త అముఖ్యములలో అనవసరములలో అగను. పుచ్చకుడు కోరిన ఆధ్యాత్మిక శక్తిసంపాదనమే యీ యుద్యమమునకు ముఖ్యోద్య ముగాని అతడు కోరిన ఉపకరణ (యంత్ర) సంస్కరణము అసంభవము. కాదనిన యంత్రోదక మానవమృదయ పరివర్తన మునకు వీలైన ప్రయత్నింపవచ్చును. కోట్ల కొలది ప్ర జలు దారిద్ర్యమున మునిగియుండ కొద్దిమంది మాత్రమే ధనము ను అధికారముగూడ నశ్వరమకొనుటకు యంత్రోపకరణ సమీకరణ మొనరించుట ప్రబలముగ ఆక్రమమునయే నేను తల చెదను. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యంత్రోపకరణ సమీకరణ మంత యు నిట్టిదే. యంత్రోపకరణముల నిటుల దుర్వినియోగము చేయుచుండ ప్రతిఘటించుటకే రాట్నమును గూర్చిన ఉద్యమము సాంగముగ ప్రారంభింపబడెను. నాపద్ధతి ప్రకారము యంత్రోదకములు స్వార్థములను స్వజాత్యర్థములను గూడ చింతింపకుం డ సకలమానవసంఘహితమునే చింతించెదరు. అప్పుడు లొక మైరు యంత్రోదకములు భారతదేశము మున్నగు దేశములలోని ధనమును హరించుటకు తమయంత్రముల నుపయోగించుటకు మానుటయేగాక, భారతదేశీయులు తమ దేశమున పండిన ప్రతితో స్వదేశమునందలి గ్రామములలోనే బట్టలను నేయిం చుటకు తగిన సాధనములనుగూడ కనిపెట్టెదరు. అటులే అమె రికావారు గూడ తమ నిర్మాణ కౌశల శక్తి వలన యితరుల ధనమును హరించుటకు ప్రయత్నించుట మానివేసెదరు.

(8) అమెరికా దేశమునందు గల సౌకర్యములనుబట్టి ఆ దేశీయులు భారతాది సకలదేశములవారిని బంధ విముక్తులనుగా వించుటకు వలయు సంకల్పనద్వారక క్రి స్తైయార్థులను కలిగి యుండునటుల ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞానమును కేంద్రీకరించి వికసింప జేయుట సాధ్యమునా?

ఉ:—అది తప్పక సాధ్యమును. అమెరికాదేశమువారి మహాప్రయత్నమును చేయగలరనియే నేను ఆశించెనుగానిదాని కి పక్కకాల మింకను కలిగినటులతోచదు. భారతదేశీయుల కా తృదర్శనము కలుగువరకును అమెరికావారిసంకల్ప మిడదబాల దనియే తోచుచున్నది. భారతదేశీయుల ముక్తిపథమునందుగల నిరోధముల నన్నిటిని తొలగించుటకు అమెరికా ఐరోపాఖండ ములవారు సర్వశక్తులను వినియోగించినచో నాకధికముగ సం తోషము కలుగును. భారతీయులను నశపరుచుకొనజాలిన దు రాకర్షణలనన్నిటిని వారు తొలగింపవలెను. భారతీయులు తమ గ్రామములలో తమ ప్రాచీన పరిశ్రమలను నృ ద్ధినించించునటుల ప్రోత్సహింపవలెను.

(9) అన్ని దేశములలోను నాబోటివారు కొందరు మీ పట్ల కృతజ్ఞతగలిగి మీపద్ధతి ననుసరింపగోరుటకు కారణములు రెండు కనబడుచున్నవి.

(1) మానవులందరియందును భగవత్కళ వెలుగొందు చునేయున్నది. మానవులకు వీకత్వమును సాధర భావమును సహజము అని త్రికరణ యా మానవులందరును స్వానుభవ పూర్వకముగా గ్రహింపవలెను. ఇదియే నూతనవాదాత్మిక విజ్ఞానము. ప్రపంచమునందంతటను ఇక మానవమృదయములలో కలుగవలసిన ముఖ్యపరివర్తన మిదియే.

(2) ప్రపంచమందు విఖ్యాతులగు మానవ శ్రేణులలో యిట్టి పరిజ్ఞానమును కలిగియున్నవారును యితరులలో కలి గించ సమర్థులును-మీరే.

ఉ:—ఈవిలేఖరి ఊహ యధార్థమగుగాక యనిమాత్రమే నేను కోరును.

మును అంగీకరించెను అని ప్రకటించబడెను (ఆ

మక్కామదీనాల కొల్లగొట్టుట

హాజియాత్రికుల దురవస్థ

స్వయముగా చూచినవారి సాక్ష్యము

కరాచి, 22:—హాజియాత్రికులు, కరాచి కొల్లగొట్టుటకు సభ్యులును, ఫకీరు మహమ్మదు దురాఖానులూచా, కరాచి హాజియాత్రికులసంఘ సభ్యుడును, యాదిగలు కీర్తి ప్రకటించుచున్నారు:—

ఈదిగవ విషయములు హాజియాత్రికుల కరాచికి 20 వ తేదీన 'జహంగీరు' నామపై వచ్చిన యాత్రికులు తెల్సినవి ప్రమాణ పూర్వకముగా చెప్పుచున్నాము. వారి సాక్ష్యముల గొల్లగొట్టుట 2 గంటలయినది. వారు సత్యమే బలమనట్లు అచ్చటి చర్యయంతయు యేమియు అన్యతములేకుండ చెప్పునట్లు, క్విట్టావైపు మొగము త్రిప్పి ప్రమాణపూర్వకముగా మాట్లాడించిరిమి. మేము 40 మందిని విచారించితిమి. వారు వివిధ దేశములకు సంబంధించినవారు. సింధు, లాహి, మాక్రాని, పంజాబు, చీవా తర్కిస్తానులవారుగలరు. ముగ్గురు తప్ప తక్కినవారందరు తాయ్ ఫవద్ మసీదులు, మాసాలియా, పూజ జనులయొక్క జన్మస్థలములు, చరిత్రాత్మక ప్రాముఖ్యత గలవన్నియు నాశనమొనర్చ బడినవని చెప్పిరి. నెజ్జరు ప్రజా వింత ప్రవర్తనగూర్చి తెల్పిరి. వారిలో ముఖ్యుడగు హాజిరాహ్ మత్ ఖాను అమీనుద్దీనుడైన విషయములను దిగువ చెప్పుచున్నాము.

తెలుఫ్, మెక్కా విధ్వంస మొనర్చుట

"నేను సారిఫ్ దినుసుల్తాన్ హజ్రాజి పోయి యుంటిని. తెయిఫ్ వద్ద ప్రభువులను బిడ్డలనుగూడ చంపి, వారి సామానులను గొంపోయిరి. అందులో కొంత భాగమును మెక్కాయందు విక్రయించిరి. తెయిఫ్ లో ప్రఖ్యాతి పడవిన తోటలు గూడ ధ్వంసము చేయబడినవి. భక్తుల జన్మస్థానములను మాసాలియా, మసీదులు మున్నగు భవనములు అన్నియు, తెయిఫ్ నందు, మెక్కానగరమందుగూడ విధ్వంసము గావించబడినవి. పవిత్రస్థలములలో గిలాఫా నెత్తుకపోయి కాలివేసిరి. ఇబ్రహీము ప్రవక్త తన కుమారుని త్యాగము చేయ నెంచిన స్థలమును కానను, రైఫలు గుండ్రతోకాల్పిరి. అందు ప్రమాదవశమున భోకరా మహమ్మదీయుడు మరణించెను.

నెజ్జడి జాతివారి వివరిత చర్యలు

'మెక్కా కొల్లగొట్టిన మాడు నెల్లు నెజ్జడిలు బజారుకు బోయినపుడు దుకాణదారులను 'ముష్రీకు' లని దూషించెడివారు. పాగ్రతాగరాదని హుక్మా కొట్టుములను పగలగొట్టి చుట్టల త్రాగువారిని బోళ్లతోగొట్టిరి. ఇప్పుడు అరబ్బులను మాత్రమే నిషేధించుచున్నారు. నాజ్ డిలు ప్రార్థనజేసి దైవవిగ్రహమును స్పృశించినప్పుడుగూడ బోళ్లను చేబూనెడివారు. ఇప్పుడట్లు జేయలేదు. "ఫటియా" ను వెలదనిరిగాని, యిప్పుడు ఇబ్నిసాదుగారు నమ్మకమున్నవారి నాపదతి ననుసరింప నియ్యకొనుచున్నారు. షేకుసున్నేసిగారిని రెండుసార్లు అగౌరవపరచిరి. బాబిఖాదిఖానుమనందు ప్రార్థనజేయు చున్నపుడు, రెండవసారి ఆయన ఆబుతలలు గోపై ఫటియా జదువునపుడు దూషించిరి. అలీము హబిబుల్లా ముగ్రిబిగారు కోరినపై నెజ్జడిలు ఇమాము హాబిబుల్లాగారి ముస్తాను అక్రమించుకొనిరి. వారు మాసులియాను ధ్వంసముజేయు చున్నపుడు ఈ మహానీయుడు వారికి మతనమ్మకము లేదని నుడివెను. మహమ్మదు ప్రవక్తకు వారు కేత్రువులని బలికెను. అంతవారికి కోపమువచ్చి ఆతనినంపదలచిరి. ఆయనయు సిద్ధముగ నుండెను. కాని ప్రాంచివాడగు టచే దేశమునుండి వెడలగొట్టిరి. ప్రవక్త చనిపోయెననియు, ఆయనగూడ మనవంటివాడే, మంచి కార్యములు జేయుటచే దేవుడు ప్రేమించెను, మనము మంచిజేసిన వానిపై యగుదుము ఆయన మరణించెనుగాన ఆయనతో మనకెట్టి ప్రసక్తిలేదని వారు బోధించెనరు. వారు కాలిహాయందు ప్రవక్త పేరు జెప్పరు.

మెదీనాలో గర్భిణులను జంపుట

"మెదీనాలో నంతయు బాగానేయన్నది. మేముగట్టు నున్న యిహద్దును జరుగలేదు. మేము విడిచివచ్చిన సివర హెడిజామహమ్మదీనిగను. హంజామసీదు, మసాదీ అవలా నాశనమొనర్చబడినవి తెలిసెను. దీనికి కారకులైనవారో మేము చెప్పుచున్నాము. నెజ్జడిలందు నివసించియుండిరి. ప్రభుత్వము అట్లు అక్రమ బాగాకిగారి నాయకత్వము క్రింద వారిపై తుపాకులు కాల్చగా మసీదులు కూలినవని వినివచ్చెను." (ఈనాటివలె యితర సాక్షు లంగీకరింపలేదు. వారి కేమియు చెబియననియు, అంతయు చెప్పకొనగా విన్న దేయనియు నుడివిరి.) కొలాఫతు

ప్రచారకులువచ్చి నాశనమైన స్థలముల భోజన గొంపోయినవి తెప్పిరి. హాజిరాహ్ మత్ ఖాను, గుజ్రాతునవాబుగారి కుమారుడు, తన నెజ్జడిలు తన మతములో కలుపుకొన జూచిరిని తెల్సెను. ఆయన షేకుసున్నేసిగారిని కలసి, వానితో ప్రార్థన జరిపెను. తెయిఫ్ వద్ద 'మత్తా' యేమియులేదనెను. గర్భిణీ స్త్రీలనుగూడ చంపిరి. మానముల చెరచిరి. హంజా, అయిలీ మదీనానుసీదులు నెజ్జడిలపై నాశన మొనర్చబడినవి. పవిత్రస్థలములు నెజ్జడిల బాధనుండి విముక్తిగావలెనని ఆయన ప్రార్థించెను. నెజ్జడిల ఏజలు తనతో నావలో వచ్చెననియు, ఆయన తరచు అంగ్ల యులలో ముచ్చటించుచు వారితో విందు లాడగించె ననియు చెప్పెను.

ఈవచ్చినవారిలో నలుగురు చీవా టర్కిస్తానుమువారు గలరు. వారిలో నొకరైఫ్. వారికి పెర్షియను భాష రాదు. ఉద్దేశించెమువచ్చును. కాని వారిగూడ 'నాజరా' నాశనము జేసిననియు, ఫటియా చదువనియ లేదనియు చెప్పిరి. ఇరువురు పతానులు, హిందూస్థాని తెలియనివారు, బైయల్తా లెప్ప తక్కిన పుణ్యస్థలము లన్నియు వాహాలీచే ధ్వంసము చేయబడినవి. కొలాఫతు సంస్థలు బంపిన ధాన్యము, ధనము అరబ్బులకు పంచియుచ్చుచుండేరగాని, భారతీయుల కేమియు సహాయము జేయలేదనిరి. పైగా తగిన యేర్పాటులు లేనిది హాజీ వచ్చినందుకు నిందించిరి.

ఫటియా చదువనిచ్చుటను గూర్చియే సాక్షులు ఒక్కరి తిగా చెప్పలేదు. ఇబ్నిసాదుగారు రాకపూర్వము ఎవ్వరిని చదువనియ లేదనియు, ఆయనవచ్చిన పిదప, ఇబ్బమున్నవారిని చదువనిచ్చిరినియు, మతమునం దమతపట్టుదలగలవారడవప్పుడు తప్ప యితర సమయములం దందరిని గోరిలవద్దకు బోనిచ్చి ప్రార్థనల గావింపనిచ్చినట్లు చెబియుచున్నది.

ముగ్గురు లాసీదేశీయులు మాత్రము యెట్టి ఆక్రమములు జరుగలేదనిరి. మసీదులు నాశనము జేయలేదనిరి. ఏమి ప్రశ్నించినను అంతయును బాగానే జరిగినదని నుడివిరి. ఈవిషయములబట్టి భారతదేశ మహమ్మదీయులు తగురీతి విచారించుట గాక.

(ఆ. ప్రె.)

సుమారు 1½ లక్షల సమైదారులు

బాంబాయిలో 5 మిల్లులుమాత్రమే పనిచేయుచున్నవి

బాంబాయి, నెప్టెంబరు 22:—నిన్న పనిచేయుచున్న 12 మిల్లులలోను నేడు 7 మిల్లులు మాసిపోయినవి. ఇంకను 5 మిల్లులు మాత్రమే పనిచేయుచున్నవి. సమైదారుల సంఖ్య నేడు 1,40,000 కును 1,45,000 కును మధ్యగానున్నది. ఇంత వరకు కాంతికిరణము కలుగలేదు. ఇంతవరకు వ్యాపించిన సమైదాపాయము కలుగజేయకపోదని పోలీసువారు బాగ్రత్తగానే యున్నారు. రైల్వే, స్ట్రీట్ లైటుకంపెనీలవారిపై యేర్పాటులను గావించుచున్న ఇంతవరకు 20 నేలమందికూడ పట్టణమును విడిచి వెళ్లినట్లు లేదు.

(ఆ. ప్రె.)

మద్యపాన నిషేధము గవర్నరు శాంక్షను చేయకపోవుట

పూనా, నెప్టెంబరు 22:—సంపూర్ణ నిషేధమునకు మొదటి మెట్టుగా స్థానికాధికారము నిచ్చు ఆర్. జి. ప్రధానమంత్రి లిల్లను ప్రవేశపెట్టుటను ఇండియా దొరతనమువారి ఆర్డర్ 80 నెక్కును క్రింద యిదివరకు శాంక్ష నునిచ్చియు గవర్నరు దాని నిష్పాదను నిరాకరించెను.

(ఆ. ప్రె.)

గ్రామపంచాయతుల ఎన్నికనిబంధనలు గ్రామ పంచాయతుల ఎన్నిక తగవులు పరిష్కరించుట

గ్రామ ప్రభుత్వమువారు యాదిగవ నిబంధనల ప్రకటించిరి. (1) ఎన్నిక రద్దుజేయగోరుటకు తగుకారణము, ఆక్రమమును నూచింపవలెను. రద్దుజేయగోరు అర్జీని (1) ఎన్నికకు నిలిచి విరమించని అభ్యర్థి లేక (2) అభ్యర్థుని విషయమైనచో ముగ్గురు పంచాయతు దారులు (3) లేక పంచాయతుదారు విషయమైనచో పదిమంది ఓటరులు సంతకముచేసి దాఖలుజేయవలెను.

ఎన్నిక ఫలితములు ప్రకటింపబడిన 15 రోజులలోపున రిజిస్ట్రారుగారికి గాని ఆతని ఆజ్ఞాపాదినవారికిగాని అర్జీ దాఖలు జేయవలెను. అట్లు జరుగని అర్జీని రిజిస్ట్రారుగారు నిరాకరించినను అంగీకరించినను, రిజిస్ట్రారుగారు అందలి సేరాలోపల సత్యాసత్యములు గూర్చి రెండు నెలలలోపున విచారించవచ్చును. పిమ్మట రిజిస్ట్రారుగారు ఇదివరకు జరిగిన ఎన్నిక రద్దు బరచు పేరుటగాని, నూతన ఎన్నికకు ఉత్తరు లిచ్చుటగాని, మొదటివాడే ఎన్నుకొనబడినట్లు ఖాయపరచుటగాని చేయవచ్చును. అంతవరకు ఎవరిపై అర్జీవచ్చినో వాడే ఎన్నుకొనబడినట్లుగా గణింపబడును. రిజిస్ట్రారుగారి తీర్పుకు తిరుగులేదు.

విశ్వనాథదాసుగారిపై కేసు

బెయిలుపై విడుదలు

ఇత్రపురం 2 నెప్టెం 22:—ఇత్రపురం తాలూకాలోని అధ్యక్షులను కాపనసభ్యులును అను విశ్వనాథదాసుగారు నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరయిరి. వారి వకీలు గరిమెళ్ల సీతారామయ్యగారు బెయిలుధరఖాస్తు దాఖలు చేసిరి. స్వేచ్ఛలు పట్టికుప్రాసిక్యూటరుగారు సాక్షులకు భయపెట్టుట జరుగు నేమాయని నూచించిరి. ఇదివరకే చాలకాలము గడచిపోయినది. ముద్దాయి సాక్షులను వశపరచుకొని యుండినచో యిది వరకే చేసియుండవచ్చును గాన అభ్యంతరము లేదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు దిలిపిరి. పదివేలరూపాయల జామీనుపై విడిచిరి. ప్రారంభవిచారణ బంపురం దివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద జరుగును.

ప్రావిడెంటు ఫండు

ప్రావిడెంటు ఫండు నిబంధనల ప్రకారము ఉద్యోగి యిదివరకు తీసికొనిన డబ్బు బాకీయుండగానే మరల తన ప్రావిడెంటు ఫండునుండి ధనము తీసికొనవచ్చునాయని గంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రశ్నించెను. ప్రాతబాకీ పూర్తిగా చెల్లించనిది ప్రత్యేక సందర్భములలో తప్ప నెవ్వరికి తిరిగి ధనవియ్యరాదని ప్రభుత్వమువారు దలంచుచున్నారు. ఎప్పుడు గూడ మూడునెలల జీతమునకు మించి బాకీయుండరాదు.

(జి. బి. నెప్టెంబరు 5)

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్యోరేటు చేయబడినది.)

1-10-25 తేదీనుండి ఒకబండి మాడవ తరగతి ప్రయాణీకులను మాత్రమే తెనాలి బెజవాడ స్టేషనునుండి మధ్య తీసుకొని పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది.

నెం. ఎమ్. 153.	తెనాలి	బయలుదేరుట పగలు	గం ని
	కొలకలూరు	"	1-5
	దుగ్గిరాల	"	1-14
	పెద్దవడ్లపూడి	"	1-35
	కోలకొండ క్వారీపైడాగు	"	1-44
	కృష్ణకాల్య	"	1-55
	బెజవాడ	చేరుట	2-8
నెం. ఎమ్. 154.	బెజవాడ	బయలుదేరుట పగలు	2-45
	కృష్ణకాల్య	"	3-8
	కోలకొండ క్వారీపైడాగు	"	3-13
	పెద్దవడ్లపూడి	"	3-23
	దుగ్గిరాల	"	3-45
	కొలకలూరు	"	3-55
	తెనాలి	చేరుట సాయంత్రము	4-8

ప్రస్తుతము తెనాలినుండి పగలు 1 గం 30 నిమిషము లకు, గంటూరు నుండి పగలు 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి పోవుచున్న బండ్లకు బయలు సాధారణమైన బండి మొదటి, రెండవ, మూడవ తరగతి ప్రయాణీకులను తీసుకొని తెనాలి గంటూరు స్టేషనులకు మధ్యపోవును.

మంచి మాగానిభూమి

అమ్మ బడును

పులిగడ్డ ప్రాజెక్టులోని సాలెం పాలెం గ్రామంలో నాతాలూకు సుప్రశస్తమైన మాగాని య 24-32 ట్లు భూమిని విక్రయించదలచినాను. ఇందులో య 19-61 శేరిభూమి యున్నా, మిగతా య 4-70 ట్లు మామూలు పల్లం యానామున్నూ అయియున్నది. శేరిభూమి ఏకఖండము పెద్ద కాలవకు అంటియున్నది. 6 అంగుళములతూము భూమిమధ్య నున్నది. మురుగునీరు పోవుటకు వసతులు గలవు. యానాభూమికూడా అన్ని సౌకర్యములు కలిగియున్నది. ప్రతివత్సరము య 1 కి 15 బస్తాలకుపైగా ఫలించుచున్నది. కోట వెంకటాచలం, మొఖాసాదారు. తాలూకా అఫీసులోడ్డు, బెజవాడ.

దసరామ హోత్రవము

మైనూరుసంస్థానము

దర్బారు విశేషములు

(నూ ప్రత్యేక విలేఖరి)

హిందువులపండుగలందు విజయదశమి మిగల ప్రాముఖ్యము వహించియున్నది ఆయన పాద్యమి మొదలు దశమివరకు దశరాత్రములు మైనూరుసంస్థానములై భారతవర్షమందలి తదితర ప్రాంతముల దెంగుగాని అంతటి గొప్పవైభవముతో జరుపబడుట లేదు. బ్రిటిషుఇండియాలోవలెగాక మైనూరు స్వదేశీ హిందూసంస్థానమైనందునను ప్రభుత్వము ప్రజలు ఇరువురకు నవరాత్రులు ప్రాధాన్యముగటచేతను మిగల మనోజ్ఞమై ఆకర్షణీయమై యుండును.

కాళికాశక్తి మైనూరు పట్టణమందు 'వాముండి' యను పేర నివారాత్రములు మహారాజాగారిచే పూజింపబడును. కాళిదేవతాప్రసాదబలముచేతనే యామహారాజు పూర్వీకులగు యదురాయలవారి సంస్థానమును స్థాపించియుండిరి. తదాది శేటివరకు ప్రతి వత్సరమును అఖండ వైభవముతో నవరాత్రులు చాముండిశ్రీ పూజలను దర్బారు ఉత్సవము మున్నగు వేడుకలు జరుపబడును.

నానాప్రాంతములందును వేలకొలది ప్రముఖులు ఈ దసరామహోత్సవముల పిత్తీంచుటకై ఆహ్వానింపబడి మహారాజువారి అమాల్క యాతిధ్యమును స్వీకరించుచుండురు. అందరి ధుల సౌకర్యాధ్యము ప్రత్యేక ప్రభుత్వకాళి నియమింపబడి యున్నది.

ఈ నెల 19వ తేదీ శనివారమునందే దసరా ప్రారంభమాయెను. నాడు మొదలు 26వ తేదీవరకు ప్రతినీత్యము ఉదయము సాయంత్రములందు సంస్థానపు పట్టపుటేనుగ పంచకళ్యాణీయను గుట్టము రెండును ఉదయాస్తమయములందు తటాకమునకు గొంపోబడి రమ్యముగ నలంకృతమై ఉత్సవముతో నగరునకు గొనిరాబడును. ప్రథమ దినము (19వ తేదీ) నందు మహారాజాగారు మున్నగుతలై నూత్న ఉపశితమును ధరించి చాముండి దేవతా యారాధనల నొనరించి, దేవతా సమక్షమందు కంఠ స్వీకారమును గావించిరి. సంస్థానపు దుస్తుల ధరించి, ఖడ్గహస్తై సింహాసనము నిధిష్టించిరి. పిదప సంస్థానపు దివాను పర్దారలు బంధు వర్తమవారిచే నాజరు జరుపబడినది. 26వ తేదీ గజాశ్వముల పూజయు జరుపబడును. మరునటిదినమే బ్రహ్మాండమగు సంస్థానపు టుత్సవము జరుగగలను.

నూత్నపాశ్చాత్య నాగరకతా విధానము లక్షసరింపబడి నను ప్రాచీన హిందూసంస్థాన సాంప్రదాయములు దర్బారు మున్నగు వేడుకలందు స్థిరముగ నిలచియున్నవి. దర్బారునందు మహారాజాగారు సభ దీర్చియుండునపుడు, ప్రేక్షకులకు ప్రాచీన హిందూరాజుల ఔన్నత్యమును స్ఫురణకు వచ్చును. అందును ఇచట సనాతన, ఆధునిక నాగరకతలు రెండును సమ్మిశ్రితములై యుండుటచే కడుంగడు మనోహరముగ నుండును.

రాచనగరు : దర్బారు

సాయంత్రము 7 గంటలకు దర్బారు ప్రారంభింపబడి గంలి వరకు జరుగును. మైనూరుపట్టా మధ్యమున, రైలుస్టేషను కిక్కిరమెలులోపుగ మహారాజాగారికోట నిర్మింపబడియున్నది. కోటకు నాల్గువైపులను సింహద్వారములుగలవు. ఆవరణము దాదాపు అరమైలవడరసు నాక్రమించును. ఈకోటయందే రాచనగరు, పార్శ్వగోపురములచే విలసిల్లుచు, ఉన్నతస్థాన ప్రాసాదములచే పరివేష్టితమై కాన్పించుచుండెను. నగరునకు సింహద్వారము ప్రాక్తి కయంబుగలదు. ప్రాచీన భారతీయకళానైపుణ్యము నగరునందు గాంచనగును. కొంచె మించుమించు మహమ్మదీయుల విధానము ననుసరించి ఈస్థానము నిర్మింపబడినది. ప్రధానగోపురాగ్రమును తిలకించనలెనని శిరముపైనుండు తలపాక క్రిందపడునంత ఉన్నతమైయుండును. నగరునకాగ్నేయభాగమందు పర్వత మొండు గాన్పించుచుండును. నఖాగ్రమందు చాముండిశ్రీదేవాలయముగలను. సాయంత్రము 6 గంటలనుంచియును వేలకొలది పౌరులు నగరమునకు తీర ప్రజవలె మూగుచుండురు. ఇచట స్త్రీలు సాంఘిక మర్యాదలచే నిర్బంధితులు గాక పురుషులవలెనే స్వచ్ఛందముగ సంచరించువే గాననగును. 6 గంటలకా నగరునకు చుట్టు శోక పర్దాంగువైకల్యమున అసంఖ్యాకులగు జన సమూహము చేరినది. ఇంక నొక గంటలో దర్బారు ప్రారంభమగునని అమితోత్సాహముతో ప్రజలు వేచియున్నారు. దర్బారు జరుగుమహాలు సుమారు నూరుగజముల

పొడవును సమముగు వికాలమును గలిగి చీచిచీసాంబరాచ్చాదితమై శోభాయమానముగ నలంకరింపబడియుండును. మహాలు నందంతటను రత్న కంబళములు పరుపబడియున్నవి. మహాలు మధ్యభాగమందు సువర్ణమయమును నానావిధ రత్న ఖచితము నగు సింహాసన మున్నుబడియున్నది. సింహాసనమునకు రెండు వైపులను సామంతులు ప్రభుత్వోద్యోగులు సుప్రసిద్ధ అతిథులు కూర్చుండుటకై ఆసనములు గలవు. వీరెల్లరు తెల్లని లాగు జానువులందు నల్లని లాంగుకోటు, జరీతలపాక, జడికమ్మర్ బందు (ఉత్తరీయము) ను ధరించి యుండురు.

ఇక వెలుపల భవనమునకు ఎదురుగ మండలాకారముగ సంస్థానపు సైనికశక్తి చిత్రచిత్తములగునవి సాయుధులై బారులుదీరి నిలిచియుండురు. అంతటను పతాకములు ఎగురుచుండును. మధ్యభాగము దొకక్రీడారంగము వలయాకృతిని నిర్మింపబడియుండును.

7 గంటల లగసిరికి భవనమునందలి విద్యుద్దీపములన్నియు నలంకరింపబడి నూర్వప్రకాశమానమై విలసిల్లెను. భవనమునందలి ప్రతీయంగుళ్యమును విద్యుద్దీపములచే నలంకరింపబడి నయనానందకరముగ గోచరించినది. వెంటనే మహారాజాగారు అనూల్యాభరణభూషితులై వేరహస్తలు, వందిమాగధులు పరిశోధింప, జయజయధ్యానములు, మంగళతూర్పణిస్వనంబులు చేలరేగ బంగారుసింహాసన మధిష్ఠించి ఉపవిష్టలైరి. ఇరుగంటకుల ఛత్రచామరముల జేబూని రత్నకంఠులు వేచి యుండురు. సింహాసనమునకు సమీపమునకు కర్పూరసీరాంజనములు సమర్పింపబడినవి. సింహాసనమునకు పురోభాగమునందే మహారాజాగారు విచ్చేయుదురు. పిదప బ్రాహ్మణులు నీదాశీస్సులను గావించి సమంత్రోదకపుష్పదులను మహారాజాగారిపై జల్లిరి. మహారాజు కెరోలగమున దర్బారు దీర్చియుండుతలై వెలుపల సమక్షముం దమర్చబడియున్న క్రిడారంగమున వల్లయుద్ధము, కత్తిసాము, మున్నగు అనేక వినోదములు గావించబడును. జట్టు వెంబడి జట్టుగ సుమారు ఇరువదిమంది వస్త్రాదులు వల్లయుద్ధప్రవర్తనము (కుస్తీ) గావించిరి. వీనినెల్ల మహారాజాగారును, ప్రజలును శ్రద్ధతో పిత్తించుచుండురు. అర్థగంట యైన పిదప సంస్థానపు గజాశ్వములు ఉత్సవ సమేతముగ గొనిరాబడినవి. ప్రప్రథమమున నొకగజ రాజును, దానివెనుక, అశ్వదళమును, పిదప కొంతకాల్యలమును, తరువరి సంస్థానపు పంచకళ్యాణీ (గుట్టము) యొన్ను, తదనంతరము మహారాజాగారి పట్టచేనుగయు దానికి వెనుక మరొకంద రుద్యోగులు నుండిరి. నేనాధిపతులు తమ యర్హతల నుజ్జటి, తత్తదుచితప్రస్తుతుల ధరించి విజయపతాకములను చేబూని విచ్చేసిరి. పట్టచేనుగ, గుట్టములు విలువగలదు మాంసముల చేతను, ఆభరణములతోడను అంగీకరింపబడియుండెను. ఈయుత్సవ మంతయు క్రమముగ దర్బారునకు ఎదురుగ విచ్చేసిన పిదప మహారాజాగారు నమస్కృతు లందుకొనిరి. వీనుగులును తమకొండములచే మహారాజాగారి నమస్కృతు లందజేయుటయు అశ్వములు విచిత్రరీతుల నాట్యము సల్పుటయు మొల ప్రవృత్త్యుగ గాన్పించెను.

ఉత్సవానంతరము దర్బారునకు విచ్చేసియుండువారెల్లరు మహారాజు సింహాసనమునకు సమస్కరించి కానుకల సమర్పించిరి. ప్రథమమున మహారాజాగారి బంధువర్తమును పిదప ఉన్నతోద్యోగులును, సామంతులును, నైస్వాధిపతులు తదితర అతిథులు క్రమముగ సింహాసనమునకు నమస్కృతుల గావించినపిదప 8 గంటలకు పలువిధ వాద్యములు మ్రోగుచుండ మహారాజాగారు సింహాసనము నధిరోపించిరి. ఈగంటకాలము ప్రేక్షకులెల్లరు బయస్కృతనందలి చిత్రములను పిత్తించినటుల జూచుచుండిరి. సనాతన హిందూరాజుల ఆచారసాంప్రదాయములన్నియు ప్రవర్ధింపబడును. దర్బారు ముగియుటతోడనే అధికారులును ప్రజలును తమ తమ నివాసములకు జనిరి. ప్రజాప్రతినిధుల మహాసభ 29వ తేదీ నుంచి ప్రారంభమగును.

హెడ్జుజాబి పరిస్థితులు

మెడినాను ఇబ్నీసాదుగారు ఆక్రమించు కొనలేదని హాషి మైటు ప్రకటనసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ప్రెంచివై మానికుని చిక్కులు

జర్మనులు జరిమానావేయుట
లండన్, సెప్టెంబరు 21:—జర్మను అధికారులు ఫ్రీబర్గ్లో ప్రెంచి వై మానికునిపై 126000 ఫ్రాంకుల జరిమానాను విధించిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ సెప్టెంబరు 24-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు		వరకు
కునుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0	
నావులు ,,	20 0 0	24 0 0	
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0	
నెనగలు ,, డిటా ,,	11 12 0	12 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,,	13 8 0	14 8 0	
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0	
ఉలము ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 9	
3. నూనెపప్పులు			
నువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	154 0 0	155 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంజేరునెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0	
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు	182 మి.కొనూనె	180 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	115 0 0	116 0 0	
4. చిల్లరపప్పులు			
చాయపసుపు బా 1-కి ,,	100 0 0		
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	100 0 0	110 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50		
కాళవాస్తీపాయకట్టు ,,	50,55		
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	55 8 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	50 0 0	77 0 8	
5. ఇనుము			
శట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	38 0 0	
చదరం ,,	28 0 0	36 0 0	
రవుండు ,,	38 0 0	45 0 0	
6. లోహములు			
వెండి 100 రులంకికు ,,	72 0 0	76 0 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0	
సవరము 1-కి ,,	18 6 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	264 0 0	275 0 0	
రాగి డిటా ,,	288 0 0	284 0 0	
అస్కాచక్కెర 226 పా. గలవి	81 0 0	81 4 0	
7. దూది			
బోండావెన్నుబారున 1-కి రు	800 0 0		
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0		
8. నూలు			
కోయిలపట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	7 0 0		
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	4 12 0		
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0		
మూలేయేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0		
వడ్డాన్ నెం 24½ ,,	9 12 0		
14½ క్విల్క్ పట్టి ,,	7 8 0		
నెం 20 టెన్ని సింహం యీటె ,,	9 4 0		
నెం 22 ,, ,,	9 12 0		
నెం 12½ టెన్ని డర్కూ ,,	8 0 0		
నెం 14½ ,, ,,	8 4 0		
నెం 12½ అల్లెన్ను ,,	7 2 0		
నెం 12½ కొయిలుపట్టి ,,	7 2 0		
నెం 22½ రంగవిలాస ,,	9 4 0		
నెం 14½ సాధాకస్త్రుడు ,,	7 2 0		

కర్తవ్యాలహరి

వెల సినా 1-కి రు. 0-6-0

ఈ ద్రావకమువలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కాలుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును. 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన, బాధ వెంటనే తగ్గును. అమ్మతాంబూలం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పాట్నా తీర్మానము: తత్ఫలితము

ప్రధానికాంగ్రెసు చరిత్రయందు పాట్నాలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘతీర్మానము అత్యంత ప్రాముఖ్యము బడయగలదు. ఈ తీర్మానము కాంగ్రెసు విభానమునందు గొప్ప మార్పును సూచించుచున్నను, ప్రత్యేక సమావేశముతో నిమిత్తము లేకనే స్థాయిసంఘ సభయందు గావించబడుట, అపూర్వమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము స్వేచ్ఛలో కాంగ్రెసుసభలవలన జరుగుచుండే మార్పు, యీశ్వరాయము కమిటీమీటింగునందే జరిగెను. ఇంతటి మార్పు జరుపుటకు, కాంగ్రెసు కమిటీ కధికారము గలదా లేదా యను విషయమై సందేహ మున్నను, యిందు విషయమై ప్రబలమగు నాక్షేపణ వెలువడలేదు. గయ కాంగ్రెసు సభకు పూర్వమును పిమ్మటను స్వరాజ్య బహిష్కారపక్షముల ఘర్షణ జరిగిన వాదోపవాదములు మొన్నటితో పూర్తిగ ముగిసినవి చెప్పవచ్చును. ఢిల్లీ సమావేశమునందు ఒక విధమగు రాజీ గుడిరెను. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో నది స్థిరపడెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలకు బోవుటకు ఆంగీకార మొసగబడెను. బెల్గాంనందు స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసు సంఘం తర్ఫా గ ము గ నంగీకరింపబడెను. కాంగ్రెసు తరఫున వ్యవహరించుటకు స్వరాజ్య పక్షమువారి కధికారము గలిగెను. కాని కాంగ్రెసు యంత్రము నుపయోగించుటకును, కాంగ్రెసు డబ్బును వాడుటకును పూర్తిగ నధికారము చేజిక్కిలేదు.

ఇంతవరకు కాంగ్రెసు సంచలనము నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మాత్రము సంబంధించి యుండెను. పాట్నా తీర్మానము ప్రకారము, తత్కార్యక్రమము వెనుకబడును. నూలు వడుకుట ప్రధానాంశముగ నుండదు. కాంగ్రెసు ప్రధానముగ రాజకీయసంఘ మగును. ఇకమీద కాంగ్రెసు సంఘము స్వయముగ శాసనసభాకార్యక్రమమును నిర్వహింప గలదు. కాంగ్రెసు యంత్రమును కాంగ్రెసు ధనమును యిందు కుపయోగపడగలవు. సంతకాందోళనచే, స్వరాజ్యపక్షము వారిట్టి తీర్మానము జరుగునటుల జేయగలిగిరి. కాంగ్రెసును వీరు పూర్తిగ స్వాధీనపరచుకొనిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల నిందుల కభినందింపవచ్చును. శాంతిప్రియుడును, ఐకమత్యముకొరకొంతవర కయినను లొంగుటకు వెనుదీయని సత్పురుషుడును, ప్రతిష్ఠకొనగాని, మాట పట్టింపుకొరకు గాని ప్రాకులాడని సుగుణభవనియు

న గు గాంధీ మహాత్ముని అద్భుత దూరదృష్టి గూడ, స్వరాజ్యపక్షవిజయమునకు మిగుల లోడ్వడెను. శాసనసభాబహిష్కారమును పూర్తిగ మరచుట కిప్పుడు వీలు గలిగినది. ఏలనన, ఢిల్లీ కాకినాడ తీర్మానముల ప్రకారము బహిష్కారపక్షము దేశమునందు ప్రబోధము గలిగించుటకు వీలు లేకబోయినను, బహిష్కారదృష్టిని నిలుపుకొనుటకు వీలయ్యెను. కాంగ్రెసు సభవారు బహిష్కారధర్మమును అనుష్ఠించుటకు వీలుండెను. అయినను అట్టి నిర్వీర్యమగు తీర్మానముల వలన అటు స్వరాజ్యపక్షమువారికి గాని, ఇటు బహిష్కారపక్షమువారికి గాని లాభము గలుగనేరదు. పాట్నా తీర్మానములవలన, అట్టి సందిగ్ధస్థితి పూర్తిగ దొలగినది. కాంగ్రెసుసంఘమే శాసనసభల వ్యవహారమును స్వయముగ నిర్వహింపవీలగుటచే, ఇకమీద ఏదీయో యొక స్పష్టమార్గమున నడుచుటకు కాంగ్రెసుసభకు వీలయ్యెను. ఇకమీద ఎట్టి సందిగ్ధత యుండనేరదు. ఎట్టి సంకోచములకును అనుమానములకును తావుండనేరదు. లేనిపోని వాగ్వివాదముల కన్న, ఇట్టి స్పష్టనిర్ణయము మేలని ఎల్ల రంగీకరింపక మానరు.

నైహూ గాంధీపాదించిన చిత్తుతీర్మానము ప్రకారము, దేశక్షేమముకొర కవసర మగు రాజకీయ కార్యము లన్నిటిని నిర్వహించుటకు కాంగ్రెసుసభ కధికారము గలదు. కాని, యీ ఏర్పాటు చర్చలను పురిగొల్పుట వింతగాదు. దేశక్షేమమున పడమునం దనేకవిషయము లిమిడి యుండును. కాంగ్రెసు సంఘమువారు, తమలో నొకభాగ మగు స్వరాజ్యపక్షమువారి నిమిత్తము ప్రాతకార్యక్రమమును పూర్తిగ వదలుకొనిరి. బహిష్కారవిధానము గాకున్న, స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమ మయినను నిరాటంకముగ కొనసాగుట మేలని, సభ్యులు తలంచి యిట్టిసౌకర్యము నొసగిరి. అట్టితరీ, స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రస్తుతపద్ధతులను వదలుకొని, కేవల సహకార మార్గమును చేపట్టుచో, జేయగలిగిన దేమి గలదు? మితవాదుల నిమిత్తమే తాము మరల యాచనపద్ధతి నవలంబించినటుల, వారు పలుకవచ్చును. స్థాయిసంఘ సభలో నింతటి స్వేచ్ఛావకాశ మిచ్చుట పాడిగానేరదు. అందుచే కాంగ్రెసు సభవారు నిర్వహించెడి కార్యక్రమము, స్వరాజ్యపక్ష విధానము ననుసరించి యుండవలయు నని, గాంధీమహాత్ముడు దెచ్చిన సవరణ కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నంగీకరింపబడుట కడుయుక్తముగ నున్నది. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు ఒక్క డెబ్బతో రెండుప్రయోజనములను సాధింపదలచిరి గాని, వారి కోర్కె నెఱవేరలేదు. నెఱవేరనందుకు చింతింపబని లేదు. నైహూగారు కాంగ్రెసును పూర్తిగ వశపరచుకొనుటయ గాక, మితవాదులకు గూడ ప్రవేశము గలుగునటుల జేయదలచెను. మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో ప్రవేశించుట ఎల్లరకును సమ్యక్మయినను, అందుకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ పటుత్వమును క్షీణింపజేయుట మార్గము గానేరదు. ప్రభుత్వముపట్ల మితవాదులకుగూడ నిరాశ గలుగుటచే, వారును నిరోధమార్గమును ద్రొక్కుట కవకాశము గలదు. వారి నందుకు ప్రోత్సహింపవలయుక్తము. ఆ విషయ మెటులున్నను, కాంగ్రెసు సంఘమువారేర్పాటచిన సౌకర్యము

స్వరాజ్యపక్షమువారి కొరకు జేయబడెను గాని, మితవాదులనిమిత్తము గాదు. అన్ని పక్షములవారి కలయికనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ నాలోచించి, కాన్పురు కాంగ్రెసుసభలో నా విషయమును చర్చింపవచ్చును.

ఈ లోపుగ మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో సధికసంఖ్యలతో జేరి, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ప్రేరేపించుటకు వీలు గలదు. ప్రస్తుతతీర్మానము ప్రకారము, మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో ప్రవేశించుటకు గల యాటంకము లన్నియు దొలగిపోయినవి. కాంగ్రెసు సభయందు గౌరవ మున్న యెడల, వారు దానియందు ప్రవేశించి తమ యభిప్రాయములను నిర్భయముగ చాటవచ్చును. పాట్నా సభను జరిపిన యుద్దేశ్యము కాంగ్రెసునందు జేరిన ఇరుపక్షములమధ్యను గల మనఃస్పర్థలను పూర్తిగ తొలగించుటయే. గాంధీమహాత్ముడివిషయమై ఎంతకాలమునుండియో పరితపించుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంపూర్ణావకాశము నొసగుట కాతురము జూపుచుండెను. కాంగ్రెసుపక్షములందు ఏవిధమున నయినను సంపూర్ణమగు నేకీభావము గుదురుచో, వారు ఇతర పక్షముల వారితో వ్యవహరింపగలరు. రాయబారముల నలుపగలరు. కాంగ్రెసు సభ్యులకు, వారి మనస్సే వారికి గోచరింపనిచో, ఇతరులతో నెటుల సంప్రదింపగలరు? గాంధీమహాత్ముడినమయమున జేసిననని, అద్భుతరాజనీతికాశల్యమును చాటుచున్నది. ఐకమత్యమును పెంపొందించు మార్గ మేదియో జూపుచున్నది. మహాత్ముని వలె నితరులెల్లరును నడుచుకొన గలుగుచో, దేశమునం దెట్టి పరివర్తన ము గలుగునో జూపించుట సులభము.

ఇకమీద పాట్నా తీర్మానము సమంజసమాకాదా యని చర్చించుట పాడిగాదు. ఇదివరకే దేశము వెక్కు చర్చలలో మునిగి యుండెను. ఇంకను చర్చలందుకు? ఏదీయో యొక నిశ్చయ తీర్మానము వెలువడినందుకు సంతసింప వలయును. శాసనసభాబహిష్కారవిషయ మిప్పుడు సిద్ధాంతమునందు లేదు గావున, శాసనసభాప్రవేశము నేరీతినిన ఫలప్రదముగ నిర్వహింపవలయు ననియే యోచింప వలయును. రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు సభ్యులకు విజయము గలుగునటులను, శాసనసభలు ధైర్యముతో ప్రతిష్ఠంభనమును కొనసాగించునటులను ప్రోద్బల పరుపవలయును. కాంగ్రెసు బలము వెనుక నుండుటచే, శాసనసభా కార్యక్రమముపట్ల నూతనోత్సాహము గలుగునని నమ్మవచ్చును. స్వరాజ్య పక్షమువారికోర్కె పూర్తిగ నెఱవేరినను, వారిపని సులభముగ తీరునని భావింపగూడదు. స్వరాజ్యపక్షము నిర్వహింపవలసిన భారము నేడు ద్విగుణీకృత మయినది. ఇంతవరకు వారి యిష్టము వచ్చినటుల ప్రవర్తించుటకు స్వరాజ్య పక్షమునకు వీలు గలిగెను. ఇకమీద కాంగ్రెసు సభవారి యాజమాన్యమునకు వీరు లోబడి పని జేయవలయును. మితవాదులవలె ప్రవర్తించుట కికమీద వీలుండదు. ఇచ్చవచ్చినరీతిని సహకారము నలుపవలనుపడదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల చర్యలు వ్యక్తముగ నున్నయెడల, కాంగ్రెసు నిరోధింపగలదు. ఇంతవరకు కాన్పురు కార్యక్రమము విఫలమయి

నను, కాంగ్రెసు కట్టిబాధ్యత లేకుండేడిది. ఇకముం దెట్టి వివరీతలము గలిగినను, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు ప్రబలనష్టము వాటిల్లును. అందుచే స్వరాజ్యపక్ష మువా రెక్కుడు జాగరూకతతో మెలగవలయును. దేశపు భావివరిణామ మంతయు, ఈ పక్షమువారి హస్తగతమై యున్నది. దేశమును ఒడ్డునకు జేర్చుటకు వీరే బాధ్యు లగుదురు. రాజకీయకార్యక్రమ మంతయు వీరు నడిపిన విధమున జరుగవలయును. స్వరాజ్యపక్షము నుద్ధవింపజేసి, ఆ ప్రతిమానమగు కీర్తిని సంపాదించి, గాంధీమహాత్మునికి కుడిభుజమై పనిజేయుచుండిన దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు నేడు స్వర్గనివాసులై యున్నారు. పండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూగారు కడుసమర్థు లయినను నయో వృద్ధులై వ్యాధిపీడితులై యున్నారు. ఇట్టి సీతిలో స్వరాజ్యపక్షముపై బడిన మహాత్తరమగు భార మును నిర్వహించుటకు, తత్పక్షసభ్యులకు షరమే శ్యరుడు తోడ్పడు గాక యని వేడుచున్నారము.

దేశ మిప్పుడు కడుసందిగ్ధస్థితియందున్నది. అంతఃకలహములకును, వాదప్రతివాదములకును, సిద్ధాంతరాధ్ధాంతములకును, ఏమాత్రము అవకా శము లేదు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై ఎల్లరును చేతుల గలిపి కృషిసలుపుట ముఖ్యము. శాసన సభ్యుల కోర్కెలన్నియు తృణీకరింపబడినవి. ప్రజల హక్కులను కాపాడుటకు వారు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు భగ్నములయినవి. నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేయవలయుననియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు ననియు, గోరిన కోర్కె విఫల మయ్యెను. స్వరాజ్యస్వతంత్రపక్షములు కలసి చేసిన స్వపరిపాలనతీర్మానము తృణీకరింపబడెను. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రజాశక్తి పెంపొందిన గాని, శాసనసభలలో నేమి వెలుపల నేమి చేసెడికృషి ఫలింపదను విశ్వాసము గాఢముగ నాటుకొనినది. హిందూమహమ్మదీయకలహముల గాంచిన మిక్కిలి నిరుత్సాహము జనించును. నిర్మాణకార్యక్రమముభివృద్ధి గాకుండుట జూచిన, విచారమగును. నూలుచందాను దీసివేయవలసి వచ్చుట విపాదము బుట్టింపక మానదు. కద్దరే స్వరాజ్యము నిచ్చునను కేక దేశము దంతలను ప్రతిధ్వనించిననాటికిని నేటికినిగల భేదము జూచిన, నిర్విణ్ణహృదయులు గాకుండుటకు సాధ్యపడదు. కద్దరును కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లపుడును విధిగ ధరింప వలయు నను సవరణ సయితము ఓడిపోవుట, ప్రస్తుత దుస్థితికి నిదర్శనము. కాని, ధీరులగువారు జరిగినదానికి విచారించరు. భావ్యభివృద్ధి నాశించి, ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కృషి సలిపెదరు. పాట్నా తీర్మాన మిచ్చిన యవకాశమును ఎల్లరును పూర్తిగ నుపయోగించుట ధర్మము. ప్రజాశక్తిని పెంపొందించెడి భాగము, నూలువడుకు సంఘపు నిర్మాణమునందు గలదు. గాంధీమహాత్ము డీవిష యమై పట్టుదల జూపు చున్నాడు. కాంగ్రెసు సభ్యు లికముందు సంవత్సరమునకు నాల్గొకల చందానుగాని, రెండువేల గజముల నూలునుగాని చెల్లింపవచ్చును. మహాత్మునిపై గల గౌరవముచే నయినను, నూలు చందాను చెల్లించుటకే, సభ్యు లెల్లరు బూనుకొనుట ధర్మ మని సూచించెదము. రెండువేల గజముల నూలును వడుకుట కొకనెల దినముల కన్న నెక్కుడు కాల మక్కర లేదు. ఈ మాత్రము కృషి సలుపుట కయినను పాల్పడి,

శారదానికేతనము, గుంటూరు

దసరాపండుగలలో కానుకల నర్పించి
ఆంధ్రుల ప్రతిష్ఠాపనకు సహాయము జేయవ్రాధితులు

సభ్యులు రాటమును పూజించుట ముఖ్యము. లేని యెడల కద్దరుపట్ల సభిమానము బొత్తిగ తగ్గి పోవును. విద్యాధికులు రాటమును ద్రిష్టుటకు వెనుదీయుచో, జనసామాన్యమును ఆ మార్గ మునే ద్రోక్కుట సహజము. ఇటులనే విద్యాధికు లెల్ల సమయములందును కద్దరును విధిగ ధరింపనిచో, జనసామాన్యమును కద్దరును ధరించుట మోటసి భావించెదరు. అందుచే వైకల్పిక సూత్రములను సాధ్య మగునంతవరకు విధిగ భావించి, నూలు వడుకుటకును, కద్దరు నెల్లపుడు ధరించి ప్రోత్సాహపరచుటకును సభ్యులెల్లరును ఉత్సాహముతో పాటుబడ గోరెదము.

ఆంధ్రులు, నూలువడుకు సంఘము సభ్యులై, కద్దరు నిర్మాణముపట్ల తమ సహజాభి మానము గనుపరుప వ్రాధితులు. ఇకమీద ఖద్దరు బోర్డు ద్రవ్యమును, ఖద్దరు నిమిత్తము ప్రత్యేకింప బడిన ధనమును, నూలు వడుకువారి సంఘమునకు జెందును. గాంధీమహాత్ము డీసంఘపు యభివృద్ధి నిమిత్తమై తమ శక్తినంతను ధార బోసెదరు. అందుచే ధనమునకు కొరత యుండునని దోచదు. కాని ఎల్లరును చేయుత నొనగినగాని మహాత్ము డొక్కడును యిక్కార్యమును నిర్వహింపజాలడు. నూలు వడుకుసంఘపు చిత్తు విధానము, కాంగ్రెసు సంఘసభవారిచే నంగీకరింపబడినది. ఖద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రత్యేకముగ కృషి జరుగు టయు మేలే. కేవల రాజకీయాందోళనమున ము నిగి యుండువారు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు విలువడదని, పూర్వానుభవము దెలుపు చున్నది. అందుచే కాంగ్రెసునందే ప్రత్యేకశాఖ యొకటి తదేకదీక్షితో కద్దరు నిర్మాణమును చే పట్టుట యుక్తముగ నున్నది. స్వరాజ్య విధానము గూర్చి యీసంఘమువారు తంతాలు పడనందుకు విచారింప బనిలేదు. ప్రజాశక్తి వృద్ధియై, ప్రజా ప్రతినిధులు నిర్మించెడి విధానమును తా మంగీక రించెదమని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేసి నపుడు, అనతికాలములో నిట్టి విధానమును నిర్మింప వచ్చును. పాట్నా సభ, కాంగ్రెసునందే కేవలత్వ మును చేకూర్చినది. కొన్నిలు కార్యక్రమముతో బాటు నిర్మాణకార్యక్రమ మభివృద్ధి జెందుట కవ కాశ మిచ్చినది. మహాత్ముడు కాంగ్రెసులో నిలిచి పనిజేయుటకు అవకాశ మొసగినది. ఈ యవకాశ మును వృథాబోసియక, పక్షభేదములను బైకి రాసి యక, కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరును సోదరులవలె మెలగుచు, దేశ సాభాగ్యమునే మది నెంచి పని జేయుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి తప్పక గలుగుననుట కే మాత్రము సందియములేదు. పాట్నా తీర్మానము, కాంగ్రెసు విరోధులకు సంతాపము గలిగించుట నిశ్చయము. నిన్నటిదినము పాట్నాలో గుదిరిన యైకమత్యము దినదినప్రవర్ధమానమై సత్వర విజయమునకు మార్గము జూపుగాక !

నెహ్రూ, పట్టాభిసీతారామయ్యగార్లు

తమపై నుంచిన విశ్వాసమును స్వరాజ్య పక్షమువారు దుర్వినియోగము జేసిరని, పాట్నా సభలో పట్టాభి సీతారామయ్యగారు పలికిరనియు, అందుమీద పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రా గ్రహపూరితులై సీతారామయ్యగారనిన తామెంత మాత్రము లక్ష్యము జేయమని నిందించినయియు, ఆసోసియేటుడు ప్రెస్సు వార్త దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షముపై మోపబడిననింద నిరాధారమగు చో, ఆరీతిగ ప్రత్యుత్తర మీయవచ్చును. అంతియ గాని వ్యక్తినిదూషించుట నెహ్రూగారి కయినను తగియుండలేదు. సీతారామయ్యగారు నెహ్రూ గారి యంతటి ప్రసిద్ధనాయకులు గాక బోయినను, త్రోసివేయ దగినవారు గారు. కాంగ్రెసు కూట ములందు, సీతారామయ్యగారు చాలకాలము నుండియు చాకచక్యముతో పాల్గొనుచుండిరి. చిరకాలము నుండియు వారు దేశసేవయందు నిమగ్నులై శ్రద్ధతో బనిచేయుచుండిరి. గాంధీ మహాత్ముడు నెహ్రూగారికి తగినసలహా నిచ్చి, అవ వసర వివాదమును మాన్పి వైచెను. తమపై మోపెడినిందలను నాయకుడు సహింపవలయు నని యు, నెహ్రూగారు దేశముకొరకు సన్న్యాసియైనను కేవలదారిద్ర్యస్వీకరణమే నాయకస్థానమున కర్హ తనొనగదనియు, మహాత్ముడు దెలుపగ, నెహ్రూ గారు తమ వాక్యములకు విచారము దెలిపిరట. సీతారామయ్యగారును విచారమును సూచించి రట. నాయకులకును అనుచరులకునుగూడ, మహా త్ముని నడవడియే ఆదర్శప్రాయముగ నున్నది. ఎట్టి నిందలను మోసినను, తమ కార్యక్రమ మెంత పాడగుచున్నను, ఎట్టి సంకటములు గలిగినను, మహాత్ముడు తోణికి ఎరుగడు. బెల్గాం కాంగ్రెసు సభ జరిగినపుడు మహాత్ము డిప్యూటీచీఫ్ ము నలంక రించి, చూపిన అద్భుత సహనశక్తి ఎల్ల రకు మార్గము జూపుగాక !

సం॥ రా॥ లో సహకారోద్యమము

లక్నో, సెప్టెంబరు 22:— సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకారోద్యమమును గూర్చి విచారించుట కు గ వ ర్ష రు మంత్రులతోగూడ నాలోచించి యొక కమిటీ నేర్పాటుజేసెను. వారీడిగవవిషయముల నాలోచించురు:— (1) వేరువేరు ప్ర దేశములందున్న సహకారసంఘములు ప్రజామోచమును సమృద్ధ మును ఏలపొందలేదో విచారించి రిపోర్టుచేయుట (2) ఉద్యమ ముయొక్క అన్ని శాఖలలోను ఏర్పాటు నూపర్విజన్ కం ట్రోలుబడిలు ఆర్థికములు మొదలగువిషయములసభివృద్ధిజేయుట కై సూచన గావించుట.

ఈకమిటీకి అధ్యక్షుడు ఆర్. ఓల్ డెన్ సి. యస్. ఐ. ఓ. బి. ఇ. వి. సి. యస్. మీరటు డివిజను కమిషనరు. కార్యదర్శి సం॥ రా॥ లో సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారు గా॥ పి.యం.జేహరీ మిశ్రాగారు. ఈకమి టీలో 8 మంది సభ్యులుకలరు. వారిలో నలుగురు శాసనసభలో సభ్యులు. (అ. ప్రె

మైసూరురాష్ట్ర 12-వ సహకార సంఘ ప్రతినిధిమహాసభ

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

మైసూరు, 22-9-25:-వసరాయత్నములు ప్రారంభింపబడి నేటికి 4 దినములైనది. కడచిన నాల్గు దినములనుండియు ప్రతినిధ్యము సాయంకాలమునందు యథాశీతిగ దర్బారు జరుపబడుచున్నది. ఉదయాస్తమయములందు సంస్థానపు గౌరవముల యొక్క ఉత్సవమును జరుగుచున్నది. మైసూరు సభ్యులు నిన్ను నేడు స్వల్పసంఖ్యాకుల వచ్చినారు. 25-వ తేదిలోగ సభ్యులెల్లరు విచ్చేయుదురని లెంపబడుచున్నది.

25 తేదినుండి మాత్రమే పత్రికావిలేఖరులకు సౌకర్యములొసంగబడును.

మైసూరురాష్ట్ర ద్వంద్వసహకారసంఘ మహాసభ

నేటి ఉదయము 9 గంటలకు మైసూరు రాష్ట్ర సహకారసంఘ ప్రతినిధి మహాసభయొక్క పండ్లదండ సమావేశము రాజధర్మ ప్రవీణ డి. బి. కె. యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద మైసూరు టౌనుహాలునందు జరుపబడెను. మైసూరు సంస్థానపు దివానుగారు రాజాలని కారణముచే కె. చండిగారు సమావేశమును ప్రారంభించిరి. మైసూరు రాష్ట్ర మందలి నానా ప్రాంతముల నుండియు సుమారు 800 మంది ప్రతినిధులు సభ కరుదెంచిరి. మైసూరు సహకార సంఘోద్యమ సంస్థానము ప్రధానపురుషులగు రా. బి. యమ్. శ్యామరావు గారు మైసూరు శాసనసభాప్రధానసభ్యులగు కె. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజశ్రీ వి. కాశద బి. సుబ్బారావు, యమ్. వెంకటకృష్ణయ్యగారును మరికొందరు ప్రముఖులు సభ కరుదెంచిన సుప్రసిద్ధులందు గలరు.

అధ్యక్షులు

డి.బి. చంద్రశేఖరయ్యగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాస ముం దీ క్రింది విషయములపై మాట్లాడిరి.

మైసూరురాష్ట్రమునందలి జనసంఖ్యలో 100 కి 80 మంది వ్యవసాయమే జీవనాధారముగ గలిగియున్నారు. పేరు కాలానుగుణముగా మారులకు లోను గాక, విద్యావిహీనులై నవీనపద్ధతుల నవలంబింప లేకున్నారు. మరియు వడ్డీ వ్యాపారుల వలలో చిక్కుకొని పలు కష్టనష్టములకు లోబడియున్నారు. వీని నెల్ల ను నివారించుటకు పరపతి ముఖ్యము. సహకార సంఘోద్యమానంతరమే అట్టి పెట్టుబడివనతులు ఏర్పడినవి.

మైసూరు ప్రభుత్వమువారు 1890 సం. నందు "తకా కి" ఋణములపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిరి. కాని అయ్యది పలు కారణములచే ప్రజామాదమును బడచుజాలక రాష్ట్రమునందు విస్తరింపజాలక పోయెను. 1894 సం. నందు సర్ కె. కే. సా. ద్రిఅయ్యగారు వ్యవసాయపు బ్యాంకుల విధానమును ప్రవేశపెట్టిరి. కాని అదియును అనేక కారణాంతరములచేత ఆచరణ యోగ్యము గాజాలక, సహకార సంఘోద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలక పోయెను. ఈపద్ధతులన్నియు ప్రజలకు తాత్కాలిక సౌకర్యముల నొసంగజాలియుండనే గాని శాశ్వతకష్టనివారణ మునకు సాయపడలేదు. ప్రజల స్వశక్తిని, ఆస్యోన్యసహకార మును, ఆర్థిక అభివృద్ధిని పెంచుకొన లేకపోయెను.

ఉద్యమాభివృద్ధి

సహకార పరపతిసంఘములకు సంబంధించిన 1904 సం. ప్రతినిధులనుండి క్రిటికు ఇండియాలో నశలంపబడిన పైస ముస్యా పరిష్కారవిధానములు గలవు. మరుసటి వత్సరము ఆదేశపద్ధతులపై మైసూరుప్రభుత్వమును పనిజేయ నిశ్చయించెను. నాటినుండి కడచిన 20 సం.లును ఉద్యమము ఎన్నదగిన యభివృద్ధిని గాంచెను. 1905 సం. నందు 5 సంఘములు మాత్రమే యుండెను. క్రొత్తలెక్కల ననుసరించి 1,487 సంఘములును, 92,000 మంది సభ్యులును, 87 లక్షల రూప్యముల పెట్టుబడి యును, 11½ లక్షలు రిజర్వునిధియును ప్రస్తుతముగలిగియున్నాము. పనిజేయు సంఘములందు 1,130 సంఘములు వ్యవసాయ పరపతిసంఘములు గలవు.

1920 సం. నందు మైసూరు ప్రభుత్వమువారిచే సహకారసంఘములవిచారణకొరకై ఒకసంఘము నియమింపబడినది. ఈసంఘములలో చాలభాగము సరియగు వ్యవహారాలనేని కారణమును, ధనము తగినంత లేకపోవుటచేతను కొన్నిటియందు కొలదిమంది అధికారమును తమ హక్కులనుగావింపుకొనుటయు ఇతరులు క్రోధ జూపకుండుటచేతను మిగుల ఆసంతృప్తికరముగ

నుండెను. కాని ఇటీవల తిరిగి పరిస్థితులలో అభివృద్ధిమాచింపబడుచున్నది.

అధికారతరల. తోడ్పాటు

దీనికంతయు కారణము అధికారతరల సంఘముల తోడ్పాటు లేకపోవుటయే. భారతదేశముందలి పలుతావుల అనధికారవ్యములు సహకారోద్యమమునకు జేయుసాయ వనల్పము. మైసూరునందు దుబులలేదు. కాన విద్యాధికు లెల్లరును తమ బాధ్యతలను విధులను గుర్తించి సహకార సంఘోద్యమమునకు తోడ్పడి తమ త్యాగశీలతను ఉదారభావములను ప్రకటింపవలసిన తరగా మానవ మైనది.

విరామమును ప్రజాసేవ జేయుటకు ఉత్సుకతయు, సామర్థ్యమును గలవారై ఇట్టి గౌరవోచితకార్యముల నెఱవేర్చగలరు. మైసూరునందు శక్తిసామర్థ్యములు గలవారుయెదురుగాని విరామముగలిగి యుండజాలరు. అందుచే వేరనముల నొసంగి అధికారతరలసంఘము నొకదానిని ప్రత్యేకముగ సహకారోద్యమాభివృద్ధికి నియమించు టావశ్యకమని తోచుచున్నది. ఇంతవరకీ యభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారిచే ఆమోదింపబడలేదు.

ఒక్కొక్క గ్రామమున కొక సహకారసంఘము ఏర్పరుపబడవలెను. 16000 గ్రామములందు నివసించు ప్రజలకు 1,180 సంఘములు చేయదగినాయ మత్వము. జనసంఖ్యలో నూటి కి 5 వంతు మాత్రమే సహకార సంఘము వలన లాభమును బడయుచున్నారు. అందుచే నీసంఘములసంఖ్యను వృద్ధిజేయు టత్వంతావశ్యకము. సహకారోద్యమ సభ్యత్వమునం దెట్టిజాతి కుల మతభేదములుండరాదు. మైసూరురాష్ట్రమునందును అట్టివిభేదములు గానరావు. కార్యనిర్వాహకవర్గము చిరకాలము ఒక్కటి ఉండరాదు. నూతన కార్యనిర్వాహకులకు అవకాశ మొసంగవలెను. తేనివోలోపములనుగ్రహించి సవరింపుట జరుగవలెను. అధికారమునకు పెట్టుబడుల నొసంగుటకై భూమినితనఖా బ్యాంకులను స్థాపించువిషయము పలుసంవత్సరములనుండి ఆలోచనయందు గలదు. మైసూరునందేగాక భారతవత్సమందలి తదితర ప్రాంతములందును ఈ విషయము పరిపాలకుల దృష్టి నొకరించినది. కాని ఇట్టిసంస్థలు స్థాపించుటలో లెక్కకు మిక్కుటమగు చిక్కులుండటంచే ప్రభుత్వమువారు దానిని స్థాపింపలేదు. మదరాసు రాష్ట్ర వివిషయముందు మార్గదర్శియైయున్నది. మైసూరు రాష్ట్రము వెనుకబడకుండునని విశ్వసించెదను. జర్మనీదేశమందు రెండు శతాబ్దములనుంచి ఇట్టిసంస్థలు జయప్రదముగ పనిని నిర్వహించుచున్నవి. అట్టివో ఇచట జరుగకుండుట కెట్టికారణము లేదు. ఋణముల నొసంగుటలో ఋణము దీసికొను వానియొక్క ఆవశ్యకతను బట్టి యొసంగవలెను గాని ప్రస్తుతమువలె విచ్చలవిడి యొసంగి తిరిగి వసూలుచేయుటకు చిక్కుపడరాదు.

ప్రస్తుతము మైసూరు రాష్ట్రమునందు 285 వ్యవసాయమునకు సంబంధములేని పరపతిసంఘములు గలవు. ప్రతి వత్సరము సగటున రు 40,27,000 లు ఋణ మొసంగబడుచున్నది. రు 35,00,000 లు వసూలుచున్నది. వీనియందలి సభ్యులలో రైతులు, ఉద్యోగులు, వ్యవసాయదారులు, దినబత్తుల గడించు వారు మున్ననూ లెల్లరు గలరు. స్త్రీలును ఉచితముగ సభ్యత్వ మొసంగబడుదురు. ఆర్థికముగ నీసంఘములు మంచులమును గలిగియున్నవి. రిజర్వుధనములో ఆగతుక పరిస్థితులకొరకై కొంత ధనమును ప్రత్యేకించి మిగత ధనమంతయు ఋణముల నొసంగుటయందు వినియోగింపబడిన ఎక్కుడు లాభము చేపూరగలదు. ఒక్కొక్క సంఘమునకు 800 మంది సభ్యులమాత్రమే యాంశుకముల ప్రభుత్వమువారిచే సంగీకరింపబడినది.

పెట్టుబడి ధనమొసంగని సహకార సంఘములు మైసూరు రాష్ట్రముందు సంతృప్తి కరముగ లేవు. రాష్ట్రమునందు దింతరత 80 స్టోరులు గలవు. వీనికన్నటికిని ఒకచోట కేంద్ర సంస్థ యుండు టావశ్యకము.

పారిశ్రామిక సహకారము

మనపరిశ్రమ లందుచే మగ్గులపై నేతయు, పట్టుపరిశ్రమయును ప్రధానములు. విదేశీయుల పోటీవలన ప్రస్తుతము నేత పరిశ్రమ వృద్ధిగాంచుటలేదు. నేతనేయనూ లెల్లరు సహకార సంఘములందు జేరనవో ఎక్కుడు ప్రబోధము గలిగి పరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందగలను.

పివవ పట్టుపరిశ్రమ, ధాన్యపు బ్యాంకులు, గృహ నిర్మాణ సంఘములు గుర్తించి మాట్లాడుచు వానియభివృద్ధికి ఆర్థిక కృషి జరుపబడవలెనని పేర్కొని. సహకార సంఘములకు ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన ధనసహాయము 100 కి 0.8 వంతు. ఇయ్యది బహుస్వల్పము. కాన ప్రభుత్వమువారి కనకముగ సాయము చేయవలెను. సహకార సంఘములందు తగా

బర్రా శాసనసభ

కార్యదర్శికి జేయురూపాయలు

వేతనమొసంగవలెనను తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. రంగూను, సెప్టెంబరు 22:-నేడు బర్రా శాసనసభలో ప్రతినిధులైన పిమ్మట అధికారవ్యవహారములలో మొదట నీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి ఆమోదింపబడెను. జాతీయపక్ష వాదియు, ఇండియా దొరతనమువారి ఆక్షు రి (4) నెక్కును క్రింద 1925 ఏప్రిల్ 1 తేది నుండి ప్రజాశాసన విద్యాంగమంత్రిగా నియమింపబడినవాడును కాన్సిలు కార్యదర్శి యు నైన కె. సి. ఖూగారికి ఉద్యోగ మైనప్పటినుండి నెలకు రు 1000 చొప్పున వేతన విప్పింపవలసినదని విద్యాంగమంత్రి ప్రతిపాదించెను.

కాన్సిలు సభ్యులలో నుండియే కార్యదర్శిని నియమించుట లాగుండ తేదనియు కార్యదర్శిగా నుండువాడు ఏపక్షమునకును చెందియుండ మాడదనియును డెగ్లన్ విల్లిగారు చెప్పిరి.

తనకాఖకు సంబంధించిన విషయములలో మంత్రుల తోపాటును తక్కిన విషయములలో తన యిచ్చవచ్చినట్లును కాన్సిలు కార్యదర్శి ఓటు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమని విద్యాంగమంత్రి బదులు చెప్పెను. తీర్మాన మప్పుడు అంగీకరింపబడెను.

రంగూను అద్దెచట్టము

అనధికార వ్యవహారములలో రంగూను అద్దె చట్టముపై నెలెత్తుక విజిటిని వేదికమును నిజేదించి ఆచట్టము సంగీకరింపవలసినదని కాంపక్నాక్కుగారు ప్రతిపాదించిరి. మొట్టమొదట రి సంతకరముల నరకును అద్దెచట్టము నిలుచునట్లుగా ఉద్దేశింపబడినదియు కాని ఎంతకాల ముండవలెనను ప్రశ్న వచ్చే కాన్సిలుకు విజిటి పెట్టి ప్రస్తుతము 1925 డిసెంబరు 31 వరకును ఉండునట్లుగా చేయబడినదనియు కాంపక్నాక్కుగారు చెప్పిరి.

సవరణ

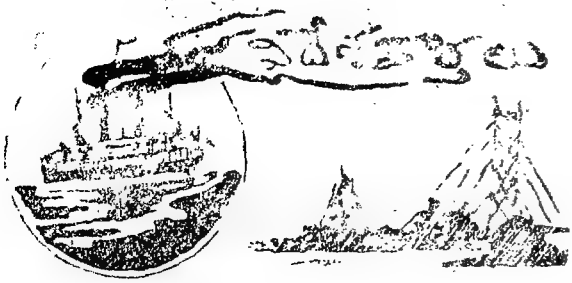
వరక వ్యాపారముల కొరకై విడిచిపెట్టబడిన ఆవరణ మున కీ చట్టము వర్తింపకుండ జేయవలెనని గెడ్డలేపుగా రొకసవరణను తెచ్చిరి. ఈసవరణ విషయమై ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఆర్థికసభ్యుడు తెలియజేసెను. శాశ్వతముగానుండవలెనను ఉద్దేశ్యముతోగాక ఒక్కసారి రేదో నిబంధనను పెట్టినప్పుడు దానిని క్రమముగా తీసివేయవలెనని ఒక్కసారిగా తీసివేయకుండదని ఆయన చెప్పెను. మరియునది చిన్నచిన్న వరతులకు నష్టము కలుగజేయుననెను. అట్టి మినహాయింపును చేయుటకు తగిన సమయము వచ్చినట్లుగా ప్రభుత్వము వారు తలంచుట తేదనియు కాని బిల్లులో చెప్పబడిన ప్రకారము కదర ఖాస్తు పెట్టుకొనినచో విచారించుటకు సంసిద్ధముగానూర్చుననియు ననెను.

సవరణ ఓడిపోయెను. నెలెత్తుక విజిటివారు సవరించునట్లుగా ఆచట్ట మంగీకరింపబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడెను. రేపును అనధికార తీర్మానములే విచారించబడును. (ఆ. పత్రి.)

దాలు పెచ్చునిరియున్నవి. వానినెల్లను శిబిరీకోర్టులందు విచారించబడునటుల చట్టము గావించినచో సహకారసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గములందు తగు జాగరూకతయు, అవసర కార్యభారము తగ్గుటయు గలుగగలదు. మనరాష్ట్రమునందును సహకార సంఘోద్యమ బోధ సంస్థ గత వత్సరమే స్థాపింపబడినది. సహకారోద్యమ ప్రచారకుల కందు ఆర్థికతొణ యొసంగబడిన మంచి యభివృద్ధి కలుగగలదు. మిరివట గావించు తీర్మానములను కార్యచరణయందు పెట్టుట కొక ప్రత్యేక సంఘముండు, టావశ్యకము.

అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు సహకారోద్యమము ఆత్మగౌరవమును ఆస్యోన్య సహకారమును, విశ్వభావమును, స్వతంత్రతని వృద్ధిజేయుననియు, స్వాగ్రహర్యమును సంకుచింపబట్టిన బోగొట్టి ఉన్నతభావములను ప్రజాసేవాభిలాషను బురిగొల్పునని పలుకుచు వహారాజుగారును, యవరాజుగారును సహకారోద్యమమునకు జేయుచున్న సాయమునకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

అధ్యక్షులకు, ఉపన్యాసకులకు, మహారాజుగారికి వందనములలో హృద్యములు చలగ సభ ముగించబడినది. విషయనిర్ధారణ సభ మధ్యాహ్నము జరుగును.

మ స్థా లు త గ వు

క్రైస్తవులను ప్రవాసమున కంపుట

జాతీయమితి విచారించవలెనని బ్రిటను కోర్టు
జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—సాధ్యమైనంత త్వరలో సమాజే
తమై బ్రిటన్ లకు మనోలు పంక్తికి చుట్టుప్రక్కల నున్న జిల్లా
లలో క్రైస్తవులను ప్రవాసమున కంపు విషయమై ఆలోచించ
వలెనని బ్రిటను జాతీయమితిని గోరుచున్నది.

తురుష్కులు క్రైస్తవులను తరిమివేయుట లేదని నిరాక
రించుటచే ఇరాకు హైకమిషనరు చెప్పిన సంగతులు నిరాధార
ములో ఆధారములేక తక్షణము జాతీయమితివారు విచారించ
వలెనని బ్రిటిషు రాయబారులు (ప్రతినిధులు) గోరుచున్నారు.
బ్రిటన్ లుపంక్తిదగ్గరకు తక్షణము జాతీయమితివారు మనిషిని
కజురంపి సంగతు లన్నిటిని కనుగొని జాతీయమితికి తక్షణము
దెలుపునటుల ఏర్పాటు చేయవలెననిరి. ఇకముం దిట్టిచర్యలు
తలపించిన బ్రిటిషు, ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు రియల్ గాను బ్రిటన్
లుపంక్తిలో ఇట్టి ప్రతినిధికి సహాయము చేసెదరు.

తురుష్కులు క్రైస్తవులను ఆప్రాంతములందునుండి తరి
మివేయుట లాసేను ఒడంబడికకు విరుద్ధమనియు ఈ రాష్ట్రము
లందు కొన్ని మార్పులు గలుగుననియు దానిమీద అంతయు
ఆధారపడియుండుననియు దెలుపుచున్న దాల్చి.

ఇరాకుకు బ్రిటిషు సేనల సంపుచున్నారను వార్తలను
నిజము గాదనుచున్నారు. సేనలను బంపిరను వార్తలను ఖాయ
పరచు సమాచారము దెలియుటలేదు.

తర్కం ఇరాకు సరిహద్దులో తురుష్కులు క్రైస్తవులను
తరిమివేయు చున్నారను సంగతులను విచారించుటకు జాతీయమితి
కమిషనరుగ డాక్టరు న్యాన్సునుగారిని నియమించెద రనుకొను
చున్నారు.

మ స్థా లు త గ వు

ప్రెంచి పత్రికల వ్యాఖ్యలు

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—మస్థానుసమస్యనుగూర్చి అదై
ర్యముతో వ్యవహరించినందులకు ప్రెంచి పత్రికలు నిష్కాప
ట్యముగ వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నవి. జాతీయమితి సభవారు పిటికి
తనమును జూపి రనుచున్నది. దీనివలన అసహ్యకరమగు పరిస్థితు
లేర్పడినవట. ఈసమస్యను పేగు న్యాయస్థానమునకు చెల్ప
నుండుటచే కొంత ఊపిరి ఆడవచ్చును. ఈలోపుగ ప్రత్యక్షము
గ లండను అంగారా ఒడంబడికను తేసికొనుటకు వ్యవధి ఏర్ప
డును. దాని దీనివలన వ్యవహారమేదియు లేలేదు. ఏదో మొగము
తప్పించుకొనుటకు బన్ని నయెత్తులుగాని వేరొండుగావు. ఏతీర్మా
నమును తేసెదమని ఇప్పుడు జాతీయమితివారు ఆలోచించుచు
కూర్చుండుట చాల ఆశ్చర్యము. ఈసంగతిని ఇంతకుముందే నిర్ణ
యించవలసి యుండెడిదని లీటెంపు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.
పేగు కోర్టువారు తమతీర్పు జెప్పుకోవుగానే చిక్కులు
ఏర్పడు ననుచున్నారు. దీనివలన యదృఢయము తొలగనని నిశ్చ
యముగ జెప్పుటకు వీలులేదు.

బ్రిటిషు పత్రికా వ్యాఖ్యలు బ్రిటిషువారి మక్కువయ
ములకు చాల ప్రమాదకరముగ పరిస్థితులు మనోలుతీర్చువలన
పరిణమించవచ్చును. మస్థానులో తురుష్కుల దౌర్జన్యమును
జూచుచు సావకాశముగ జాతీయమితి ప్రవర్తించిన బద్ధాదులలో
మన పరపతి పూర్తిగ నేలపాలగును. ప్రతిష్ఠాంతయు నీటమును
గునని టైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇరాకులో మనవర్త
కము నాశనముగలదే గాక దక్షిణముననున్న పెరిషియా చము
రు గనులకు గూడ ముప్పుగనుండును. ఈగనులమీదనే నాకాద
ళము విస్తారముగ ఆధారపడియున్నది. ఏప్రభుత్వమువారుగూ
డ ఇంత ముఖ్యప్రదేశమును అల్లకల్లోలముపాలుజేసి మిన్న
కుండ రనుచున్నది. ఇరాకుకల్లోలమువలన ప్రమాదము రావ
చ్చును. తన యధికారమును తానే సంపాదించిన జాతీయమితి
వారు ఏమియు పనిచేయజాలరు. అసలు విషమసంభవలను,
భేదించవలసివచ్చినపుడు అనుమానించిన జాతీయమితి ఏమియు
చేయజాలదనుచున్నది.

బ్రిటిషు సైనిక ప్రదర్శనములు

సాగుచున్నవి గాని మధ్య గొప్పవర్షము కురియుచున్నది.
నూతనపద్ధతులను వైమానికమార్గములందును, ట్రాన్సుపోర్టునం
దును జూపుచున్నారు.

పోలండు వైమానికుడు

వార్సా, సెప్టెంబరు 22:—పోలండువైమానికుడు
రాజస్థీ యనునాతడు వార్సాకువచ్చెను. ప్యారిస్, బానా,
బ్లాంకా ట్యూనిస్, ఏథెన్స్, కాన్స్టాంటిన్ పొలగుండ
వచ్చెను. ఆగకుండ 7 గంటలు పయనము సాగించెను.

జర్మను వైమానిక పయనము

1926 లో జపానుకుబోవుటకు ఏర్పాటులు

జర్మనీ జపానుకు వైమానిక పయనమును 1926 లో
జర్మను ఏర్పాటులేదని దెలియుచున్నది. ఇర్క్లటన్కు,
టింగు, వ్లాదివాస్టకుద్వారా జరుగుననుచున్నారు.

స్వె యి ను క్రి

29 కొడుకులను గనుట

68-వ ఏట 29వ పుత్రుని బడయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—మ్యూడిక్ తంతివార్తలు
ఒక స్వెయిను క్రికి 68 వ ఏట మొన్న నే 29 వ కొడుకు బుట్టె
నని దెలుపుచున్నది. ఆమె కూతురులనే గనలేదట. ఈసంగతిని
లండను వార్తాపత్రికలు విడ్డూర్యముగ ప్రకటించుచున్నవి
ప్రత్యేకముగ.

పనిలేక పోవుట

ఫలితము, ఆత్మహత్య

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—క ప్రస్తుత సెరిలు జార్జి కోలు
ప్రస్తుత అనునాతడు ఇండియాలో 1915 నుండి 1923 వరకు ఇం
డియా సైన్యములో నుండెనట. ఒకవారముక్రిందటనే పెండ్లితేసి
కొనెనట. ఒక నాడాతడు వంటఇంటిలో నేలబడియుండెననియు
వంట ఇల్లంతయు విషవాయువుతో మట్టుకొనెననియు ఆతని
భార్య దెలుపుచున్నది. బోయరుయుద్ధములో హతయైన సేనాని
కొడుకులు ఈకోయిష్టముగారు. వయసేమో 34 సంవత్సరములు.
కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆస్తిసంతను
విక్రయించినాడెను. రెండుసంవత్సరముల నుండి ఎంత తక్కువ
పనిగూడ కడుబీదవారు చేయగల పనిగూడ దొరకక పోవుటచే
నిరుత్సాహుడాయెనట. ఎంతో నిరంతరము ఉద్యోగము సంపా
దించుటకు ప్రయత్నించెను గాని దొరకలేదు. తన పటకాలో
ఎల్లపుడు ఉండుకొను ఇండియను జాకుతో రొమ్ముమీద పొడు
చుకొనెను. విషవాయువును పీల్చుటచే బాధపడుచుండెను. చాల
అపాయకరముగ స్థితియందున్నవాడు.

నాకానమ్మ పరిస్థితులు

నమ్మెదారుల బిగి చెడుట

కేపుటపుక్, సెప్టెంబరు 22:—ఆరుండులు క్యాసిలు
నాక పయనము నమ్మెదారులను కలవరపరచెను. ఇది వ ర
కంతయు దక్షిణ ఆఫ్రికా సిబ్బంది దొరకదని పీ రనుమండెడి
వారు. వందలకొలది తగిన సిబ్బంది పనిచేసెద మనుచున్నారు.
ఇతర నాకాసిబ్బంది సమ్మె పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించు
చున్నారు. దీనికి కారణము ఆరుండులు క్యాసిలునాకాపయ
నమే. దీనివలన దర్బసులో నిలిచిపోయిన నాకలసంఖ్య తగ్గి
నది. 25 దిండికి 18 నిలిచియున్నది. ఇంకొక రెండు నేటి
మధ్యాహ్నము బయలుదేరును. నాకాసిబ్బందిని సమకూర్చు
చున్నారు. ఎడింబరో క్యాసిలునాకగూడ తేరను. సమ్మెలో
గలియజాలమని సిబ్బంది దెలియజేసెను.

ఆస్ట్రేలియా రేవులలో 89 నాకలు పడియున్నవి.

రి పు ల రే డు

క్షతగాత్రుడు గాలేడు

ప్రెంచి విజయములు

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 22:—రిపుల నాయకుడగు
అబ్దులు కాసిను అనునాతడు తొలిసిద్దులో క్షతగాత్రుడగుటచే
అతడే అబ్దుల్లా కరీంగా రనుకొని క్షతగాత్రుడైరనిరి గాని
అతడు క్షతగాత్రుడు గాలేదని తెలియుచున్నది.

ముఖ్యమగు వైంచి విజయము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—వైచేను ప్రదేశములో
పరాకులు క్రొత్తగ ముందుకేగిరి. దీనివలన ముఖ్యమగు రెసిజె
యూలు తెగ రిపుల పటాకుబడినుండి దూరమై విడిపోయినది.
ఇంతవరకు 1400 మటుంబములు లోబడినవి. ఇతర తెగలవారు
గూడ సిద్ధముగ నున్నారమని తమ ఇష్టమును జూపిరట. ఇతర
ప్రాంతములందు పోరాట మంతగ లేదు. ఇంతవరకు చేరిన పం
క్తిని పరాకులు బలపరుచుకొనిరి. మునుపటి స్థానములను
క్రొత్తగ కట్టుచున్నారు. ఒక పటాలము పూర్తిగ బట్టునటుల
మార్పు చేయుచున్నారు. గుండ్లు తగులకుండ గోడలుగూడ దట్ట
ముగ పెట్టబడుచున్న నట. చాల పెద్ద ప్రదేశమును విషతుల్య
మగు తీగలతో గప్పచున్నారు. వేర్వేరు స్థానములను ఒక
దానితో నొకదానిని కలుపుటకు దేశీయులచేతినే కోడ్లను
జేయించుచున్నారు.

తెగలు నెమ్మదిగ లోబడుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 22:—తెగలవారు నెమ్మదిగ
లోబడుచున్నారు. తమ రాష్ట్రములను పరాకులు మొదట
ఆక్రమించుకొనవలెనని కోరి ఇట్లు లోబడుచున్నారురట. ప్రతి
చోటున అబ్దులు కరీంగారు ఆభయములను దీసికొని తెగలు
తిరుగబడకుండ జేయుచున్నారు.

ప్రెంచిపట్ల విశ్వాసముతో నున్న కాయుడు అబ్దుడు
దెనాబైస్ జిలం అనునాతడు దోకోను ప్రాంతములో యుద్ధ
మొనర్చునపుడు రణనిహతు డాయెను. ఈ ముఖ్య ప్రదేశము
లో ఇరెనిమరణము చాల నష్టముగనున్న దనుచున్నారు.

రిపుల ఆక స్థికముట్టుడి

మ్యూడిక్, సెప్టెంబరు 22:—మారెనోవో గుహల
వరకు రిపు సేనలు చొరుచుకొని పోయెను. ఇచట స్వెయిను
సేనలున్నవి. ఇచటనున్న విదేశీయులగుంపును తరుముటకు
నచ్చిరిగాని వెనుకకు తరుమబడిరి. కొందరు పలాయన మగుచు
కొండలనుండి సమద్రములోదుమికి మునిగిపోయిరి.

రిపులలో 180000 ప్రెంచిసైనికులు పోరుచున్నారురట.
స్వెయిను సైనికబల మెంతయో తెలియలేదు.

విసికిన రొట్టిపిండినుండి ఆల్క

హాలును తయారుచేయుట

ఇటలీ ఇంజనీరు కనిపెట్టుట

జెర్లిక్, సెప్టెంబరు 19:—విసికిన రొట్టిపిండినుండి
క్రొత్తగ ఇటలీ ఇంజనీరు ఆల్కహాలును దీయు మార్గమును గని
పెట్టెనట. జర్మనీలో సహకార రొట్టిసంఘములో దీనిని వాడు
చున్నారురట. అంతచిక్కులు గల పరికరము లక్కరలేదట. ఒక
మూల రొట్టెలు కాలుచుండ ఆల్కహాలు తయారుగునట. జర్మ
నీలో సాలు 1 కి 8000 పెక్టిలె టరుల ఆల్కహాలును తయార
ుచేసెదరట. దీనివలన బొస్టాఖురు ఎంతయో తగ్గిపోవునట.
ధాన్యము, ఉరలగడ్డ ఖర్చు తగ్గునట.

జనీవా ప్రోటోకోలు

బ్రిట సేల సంతకము చేయలేదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 19:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో
ఆరుగురుజాతులవారు భాగస్వాములుగ నున్నారు. వారందరును
పూర్తిగ ముఖ్యమగు విషయములందు సంఘీభానముతో మెలగ
వలెను. అందుచే సామ్రాజ్యము వింతయును రాజకీయములతో
గూడుకొనుటచే జనీవా ప్రోటోకోలును బ్రిటను సంతకము
చేయ వీలువేకుండెవని పరీ సిసిలు హార్డుగ్గానరిరి. బ్రిటిషువా
రెపుడును కష్టములను దెచ్చిపెట్టువారని తలంచరాదనిరి. వ్యవ
హారము పరిష్కారము గావలసివచ్చినపుడు ఉత్తరాగితిములతో
కాలుముజేయక మధ్యమధురద్వారానే పరిష్కరించుకొనువారు
బ్రిటిషువా రనిరి.

కనడా గవర్నరు జనరలు

అట్టావా, సెప్టెంబరు 19:—గవర్నరుజనరలు అధికార
కాలములో రాజ్యమును విడిచి నెలవుమీద నెక్కుటకు వీలు
లేదుగాన కూలిడిగారు అట్టబర్లో ఆరుగురున్న అమెరికను
లేడియను సేవనలు కన్వెన్షను (సభకు) రమ్మని బంపిన ఆహ్వాన
మునకు రాజాలనని ప్రత్యక్ష తరము నంపిరి.

అమ్మతాంజనం డిప్లో, మదరాసు -

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—గొల్ల శివశాసనపిల్లగారు, మంత్రి, గొల్ల కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఆర్. జి. గ్రీవుగారు మాలానా సయ్యదు సులేమాన్ నాదవి గారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

సర్ జి. సదాశివయ్యగారు నిన్నరాత్రి ఒంగోలు బోయిరి. గొల్ల సర్ హబీబుల్లా సాహేబుగారు, నేటి రాత్రి బెంగళూరు పోయెదరు.

గొల్ల ఖా. బ., మ. ఉస్మాను సాహేబుగారు, రా. బ., వి. టి. క్రిష్ణమాచారిగారు, లేబరు కమిషనరు ఎల్లినుగారు:—నేడు పులియంతోపులో కాలి పోయి తిరిగి నిర్మింపబడిన కార్మికుల యిండ్లను జూడబోయిరి. ఇండ్లు సహకారపద్ధతిపై నిర్మింపబడినవి. అం దుండువారు 12 ఏండ్ల వరకు నెలకు రూ 2-8-0 చొ॥ యివ్వవలెను.

చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు శాసనసభ్యుని యెన్నిక:—మదరాసు శాసనసభలో చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు వారెన్నుకొన సర్ జేమ్స్ పిమ్మనుగారు రాజీనామానిచ్చుటచే ఆతనిస్థానమున వేరొకసభ్యుని అట్టోబరు 26 వ తేదీలోపున యెన్నుకొనవలె నని గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. నామినేషను కాగితములు సెప్టెంబరు 30 తేదీలోపున చేరవలెను. కాగితముల పరీక్ష ఆ ట్టోబరు 2 లోపున జరుగవలెను. అభ్యర్థులపట్టిక బ్రకటన ఆట్టో బరు 2 వ తేదీన జరుగును. ఎన్నిక ఆట్టోబరు 17 వ తేదీన జ రుగును.

మరణముల నివేదిక:—సెప్టెంబరు 19 వ తేదీతో అంతమయ్యేవారమునందు మరణములసంఖ్య సామాన్య వెయ్యి జనమునకు 45.1 చొ॥ యున్నది. అంతకు ముందువారము 44.6 చొ॥ యుండెను. 23 రోజు స్పృహకమురచ్చి 7 రు చనిపో యిరి 6 గురికి కలరావచ్చి 2 రు చనిపోయిరి. ఇకొళ్లు ఎంబా వలన 1 రు, యితర జ్వరమువలన 58 రు చనిపోయిరి. క్రిందజే డు యావారములో 40.9 చొ॥ యుండెను.

ప్రతికానిషేధము

హంగే విద్యార్థులసంఘ ప్రధానమంత్రి “యూనియను” వారపత్రికను, హంగేలోని నాకాశాఖ పనివాల్డు ప్రక టించు కరపత్రములను, చికాగోలో ప్రకటింపబడిన “చికాగో నుండి వెడలిపాండు” అను కరపత్రమును, జర్నలిస్ట్ ప్రకటిం పబడిన “ఇండియాకు ఇండస్ట్రియలు అందు ప్రెడు రివ్యూ” మాసపత్రికను బ్రిటిషు ఇండియాలోనికి తేరదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

అచ్చుపనివాల్డు సంఘము:—మదరాసు అచ్చు పనివాల్డు సంఘము మాంట్యుకోడు మన్నార్సామి కోవిల వద్ద సభకేసిరి. సభాధ్యక్షుడగు నురేంద్రనాథ్ ఆర్యగారు యీమధ్య ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయుటచే సంఘసభ్యుల కానినిపై విరక్తి ఘట్టెను. అతను తన యవస్థను వ్యక్తీకరించుకొనెను. తాను యిప్పటికి కాం గ్రెసునకు చెందినవాడే అయినను బ్రాహ్మణేతరుల కన్యా యము జరుగుచుండగా చూచి యూరకొనవలక అట్లు చేసితి ననెను. సాంఘిక రాజకీయ రంగము లన్నింటిలో బ్రాహ్మణుల యాధిక్యత గాంచుచుండుటచే వారి బల మణచవలెననియు అం దుచే ఏన్నిలోపము లున్న ను జప్తి కు పక్షమే మంచి దని యు తా ను యి క ము ం దు బ్రా హ్మ ణే త రుల యభివృద్ధికి పాటుబడవననియు ఆంగ్లగారు దలపిరి. వారి కిష్టమున్నచో సంఘమున కధ్యక్షునిగ నుంచుకొనవచ్చును ఏనా వలదనెను. సభ్యులు ఆతనుండుట కంగీకరించిరి.

దొరస్వామినాయుడుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు త్యాగరాయ చెట్టిగారు కార్మికోన్మిషమును నడిపివేయవలె, కార్మిక సంఘము బుండరాదనెను గదా వానిపక్షమున తమ సంఘాధ్యక్షుడు యెటుచేరగలవని ప్రశ్నించెను. చూర్వఅభ్యర్థులగు గా. హరిసర్వోత్తము రావుగారిచే సంఘము తిరిగి స్థాపింపబడెట్లు తెలియజేయు 3 వ నెను. బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులతో సరి సమానులు గావలెనని వారివలె జ్ఞానియు అర్హత సంపాదించి, సభ్యులగుననియు గాని పట్టాడిగూడవని దెలిపిరి.

అంగారాగ సంఘ సభాగ్యుత్తుని ప్రత్యేకాభిప్రాయ ములలో చక్కలు చేసిరి. అంగారాగ సభాసభ, గా. శివశాసన పిల్లగూడ కార్మికోన్మిషమును కట్టినసభాధ్యక్షుడు జేయలేదనెను.

మదరాసు శాసనసభ

అభ్యర్థుని ఎన్నిక

గొల్ల డి. బి. ఎల్. డి. స్వామికణ్ణుపిల్లగారు మరణించుటచే ఖాళీయైన శాసనసభాధ్యక్షులకు అట్టోబరు 7 వ తేదీన ఎన్నిక జరుగునట్లుగా గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. అట్టోబరు 6 వ తేదీలోపున ఏనభ్యర్థుడైనను వేరొకసభ్యుని అభ్యర్థనపదవికి నూచించుచు కార్యదర్శికి కాగితము దాఖలుచేయవచ్చును. వేరొ కసభ్యుడు బలబరుచవలెను. అభ్యర్థిగా నూచించు సభ్యుడు ఎన్నుకొనబడినచో అభ్యర్థునిగానుండుట కంగీకరించునో లేదో ముందుగా తెలిపికొనవలెను.

ఇప్పటికి నలుగురు అభ్యర్థులుగలరు:—రా. బ., టి. ఎ. రామలింగకెట్టి, ఎం. ఎన్. కృష్ణరావు, పి. శివరావు, ప్రొఫె సర్. ఎం. రత్న స్వామిగారు.

బెలియం రాజదంపతులు

బెలియం రాజదంపతులు బుధవారము డార్లిలింగునుండు ప్రయాణమై రాత్రికి నైవాతి చేరెదరు. ఆరుద్రయ్య స్వేమలు బండిలో కాసి వెళ్లెదరు.

జెనరలు ఆఫీసరు కమాండింగు ఫీపు జెనరలు సర్ జి. యం. కర్కూ పాశ్రము గారికి 5 నెలలు నెలపు ఇవ్వబడినది. వీరు ఇంగ్లండుకు వెళ్లెదరు.

క్రొత్త సినిమాకంపెని

పంజాబులో ఒక క్రొత్త సినిమాకంపెని రిజిస్టరు చేయ బడినది. వీరు విద్యావిషయములు వ్యవసాయదారులను, వర్తకుల ను లాభికరముగ విషయములను సంబంధించిన ఫిల్ములను తయారుచేయుదురు.

కోమ్ము బర్నార్డు అను ఇరువురు ఆంగ్లో-హిందవులు సోమవారం సాయంకాలము హుగ్లీ నదిలో పడవపై పోవుచుం డ ప్రాచీన అను స్త్రీములాంచి పడవతో డీకొట్టుకొనెను. ఇరువురు మరణించిరి.

యాదులు రెండవ వివాహమాడవచ్చునా అను విషయమై న్యాయమూర్తి క్రంపుగారు బొంబాయి హైకోర్టులో ఒక డై వన్ను కేసునందు తీర్పుచెప్పిరి. బొంబాయి వాస్తవ్యుడను బెం జిమెను సాలముగారి మొదటి భార్య డైవన్ను కేసు తెచ్చెను. సాలముగారు మొదటి భార్యను బాధించుచుండెను. రెండవ వివాహము కూడ గావించుకొనెను. న్యాయమూర్తిగారు కేసు విచారించి మొదటిభార్య జీవించియుండగ మరల వివాహమా డుట తప్పని నిర్ణయించి డైవన్ను డిక్రీ ఇచ్చి మొదటి భార్యన గుట వస్తునలు ఆమెపరమైనట్లునట్లు కూడ ఉత్తర విచ్చిరి.

కాశ్మీరమహారాజు చనిపోయెను

లాహోరు, సెప్టెంబరు 24:—కాశ్మీరమహారాజు సర్ ప్రతాపసింగుగారు నిన్న శ్రీనగరులో చనిపోయినారని జమ్మూనుండి గవర్నరు రిచ్చటికి తంతిచేసెను. (అ. ప్రె.)

నల్ల రాల్ లో సహకారసంఘముల

నితిని విచారించుట కొకసంఘము లోన్సె, సెప్టెంబరు 22:—సం॥ రాష్ట్రములోనే వేరు వేరు చోట్లనున్న సహకారసంఘములు ప్రజామోచనను సమృద్ధి మును బడయకపోవుటకు కారణమేమో తెలుసుకొని యాయు డ్యముముయొక్క అన్ని కాఖలలోను ఏర్పాట్లు నూపర్చిజన్, కంట్లోలు, అడిల ఆరికములు మొదలగు విషయముల సభి వృద్ధిజేయుటకై మాచనలు గావించుటకు 8 మంది సంఖ్యలతో సం॥రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారికొక్క సంఘము నేర్పరచిరి. కమిషనరు ఆర్ బి డన్ గారు దీనికధ్యక్షులు. పండిత శ్యామ్ విహారిమిత్రగారు కార్యదర్శులు. సభ్యులలో 4 గురు శాసన సభ్యులు. (అ. ప్రె.)

పానిపట్టు మొహరం కేసు

పానిపట్టు మొహరం కేసు నందు వాసుగారు 80 మంది ముద్దాయిలను అక్రమసంఘసభ్యులుగ చార్జి చేసెను. వారందరు నిర్దోషులని వాదించిరి. (అ. ప్రె.)

1920 సంవత్సరపు గ్రామపంచాయతీల చట్టము ఏవిధ ముగ పనిచేయుచున్నదో పరిశీలించుటకై సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు అసభికారసభ్యులతోను అసభికారసభ్యులతోను కూడిన విచారణసంఘము నేర్పరచిరి. ఏయే గ్రామములందు విచారణసంఘములు ఏర్పరచబడియ్యెను, సంఘముల ఆధిపత్య లగునెంచెయ్యెను ఈ విచారణసంఘమువారు సలహా ఇచ్చెదరు.

ఫోర్టు నెంటుజారి గజెటు

సెప్టెంబరు 22-1925

ప బ్లి కు కా ఖ

వి. పాండురంగరావుగారిని ప్రభుత్వ వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శిగా బ్రాహ్మణుగారిని నియమించిరి.

సహకార సంఘములలో సభ్యులందరు ప్రభుత్వో ద్యోగవైసపుడే ప్రభుత్వోద్యోగి యొవడైన లెక్కల ప్రాసి నందుకు నేతనము పుచ్చుకొనవచ్చు నని నిబంధన గలదు. సభ్యు లందరు ప్రభుత్వోద్యోగులేగాక స్థానిక పంఘోద్యోగు లున్న సంఘముల లెక్కల తయారుజేసినపుడుగాడ ప్రభుత్వోద్యోగి యగు సభ్యుడు లెక్కల తయారుజేసినచో నేతనము పుచ్చు కొనవచ్చునని యిప్పుడు నిబంధన యేర్పరచిరి.

బళ్లారిలో మొదటి గ్రేడు స్టేషను ఎస్. నరసింహులు గారిని జిల్లాకోర్టు ఆఫీషియలు రిసీవరుగా నియమించిరి.

ఈదిగువ బెంచిమేజస్ట్రేటులను నియమించిరి:—

ఏలూరు—మోతే గంగరాజుగారు ఎం. ఎల్. సి. పె డ్దాపురం—ముప్పన పీరాజుగారు, టుంకసాని శేషగిరిరావు గారు, సయ్యదు సాలారు సాహేబు.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

కె. కోమలు నాయకగారిని గవర్నరు మెంటు కండ్ల ఆస్స త్రిలో ఆసిస్టెంటు సర్జనుగా నియమించిరి.

చిత్తూరు జిల్లాలో నీదిగువవారిని గౌరవ పంచాయతీల సంఘాపకులుగా నియమించిరి:—

ఎల్. నారాయణ రెడ్డిగారు.

వి. వి. కొండారెడ్డిగారు. టి. ఎల్. రామచంద్ర రెడ్డిగారు. టి ఎల్. రామకృష్ణ రెడ్డిగారు.

రాజమండ్రి తాలూకాలో డి. ఉపాధ్యక్షుడుగ వుల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ పురపాలకసంఘసభ్యులుగ నీదిగువారు ఎన్ను కొనబడిరి:—

పి. సి. వెంకటనారాయణగారు లక్కరాజు సుబ్బారా వుగారు. పా. వెంకట రమణయ్యగారు. కో. ఆప్పలస్వామిగా రు. మం. రంగయ్యనాయుడుగారు. మం. సముద్రముగారు పు. భీమలింగమూర్తిగారు. చొ. చిన్నయ్యగారు.

ఎల్లూరు పురపాలకసంఘ సభ్యులుగ కె. నాగభూషణం చౌదరిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

బందరు పురపాలకసంఘసభ్యులుగ నీదిగువవారు ఎన్ను కొనబడిరి:— హజీసాహేబుగారు ఆ. సుబ్బరాయుడుగారు చిట్టా సుందరరామయ్యగారు. కె. అచ్చయ్యగారు. డి. వెం. హనుమంతరావుగారు. కె. వెంకటరమణయ్యగారు. కో. పట్టా భిరామయ్యగారు.

నెల్లూరు పుర పాల క సంఘ సభ్యు డు గ జే కు ఇబ్రహీము సాహేబుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నైదావేట పురపాలకసంఘ సభ్యునిగ ఖా. బి. ఎన్. కె. అబ్దులరజాకుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

బళ్లారి విద్యాసంఘసభ్యునిగ, టి. హళ్లేకప్పగారిని నియ మించిరి.

ఎల్. కె. వెంకటేశంగారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీలో ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

సి. నారాయణగారు గారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి కెమిస్ట్రీ ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

కె. ఎన్. అస్వాస్వామి అయ్యగారిని నైదావేట మో డలమ్మగూడ ప్రభావోపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

పి. ఎ. నారాయణయ్యగారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి కెమిస్ట్రీ ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

మహమ్మదు అబ్దుసుసాలముగారికి కడపజిల్లా విద్యా శాఖాధికారిగ నియమించిరి.

ప్రభుత్వ పరిశోధికారుల నియామకము

ప్రభుత్వపరీక్షలకు ఎగ్జామినరులుగా నుండగోరుచు నర ఖాసలను స్వయముగాగాని, వ్రాతమాలకముగాని కమిషనురు గారికి పోర్టు సభ్యులకు, అభ్యర్థులకును యెక్కడికొక్కడ బంధరా దనియు, అట్లు బంధుట అర్హతకు లోపముగ నెంచబడునని యు విద్యాశాఖ కార్యదర్శి ఆర్. కృష్ణరావు చాన్సేలరుగ ప్రకటించుచున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసములు

రాల్ సాల్ ఎన్. క్రిష్ణస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎ. ఘోష్ సామ్రాజ్యానంతరము హిందూదేశముగూర్చి 12 ఉప న్యాసములు నోసంసను. సెనేటుమందిరములో 8 వ తేదీ మొ దలు ప్రతి సంగకతారము, గురువారము సాయంకాలము 4.30 గా ప్రారంభమగును.

స్టాఫ్ కెలెబ్రు మహోర్లువారు గుమాస్తాలు కాదగవారి టూచితాను గజెటులో ప్రకటించిరి.

సానాను

పెంటు ఫోటో కన్వర్షెట్టుగా నియమించిరి.

“జోషీగారి వట్టుకు పరిగా నుండలేదు ఒకానొకత
రమువర్షమును ఆడువలెనున్నప్పుడు జోషీగారికి నొకరినిగూర్చి జుమ్మ
అంటేరెండలేదు” అని చూపించుటగాదు మరేవిధమున

ఆర్. కే. సిద్ధాగారి స్టేటుమెంటు

భారత కాంగ్రెసు సభ్యుడును సింధురాష్ట్ర ప్రతినిధి యునగు సిద్ధాగారిటుల తెలిపిరి.

“భా. కాం. సభలో జరిగిన ఉపన్యాసములను యియ్య బడిన ఓట్లనుబట్టి బహిష్కరణపక్షమువారిలో కొందరివ్యతికిని స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రతికూలురుగా నున్నారనియే స్పష్టమైనది. కలకత్తాలో స్వరాజ్యపక్ష సభలు జరిగినపుడే నాకీసంభాషణ కలిగినది..

కాంగ్రెసులో స్పిన్నర్లు అసోసియేషనును ఒక కాఖగా అంగీకరించినచో అటుపిమ్మట వారు తమ పక్షమును వృద్ధి నొందించి మరల నెన్నటికైన కాంగ్రెసు మహాసభలో కానన సభాబహిష్కరణ తీర్మానమును మరల నుపపాదించి ఆమోదించుకొనవలెనని నిట్టి యిబ్బందియే కలుగును.” అని నేనపుడే మహాత్ముని కెరిగించిరి “అది ఎన్నటికిని జరుగదు. కాననసభల పని విధిగా నేర్పడినది” అని మహాత్ముడు నుడివెను. కాని నిన్నటి చర్యను బట్టి చూడగా కాంగ్రెసులో కొంతమంది స్వరాజ్యపక్షమునకు ఎల్లకాలమును నిరోధములను కలిగించుచునే యుందురని తలుపుల కంకరికిని స్పష్టముగా తెలియకమానదు. కాన్పురు కాంగ్రెసులో మరల కొంతవర్య జరుగుననిగూడ నూహించవలసి వచ్చుచున్నది. ఒకవేళ కాంగ్రెసువా రీతిర్మానమును త్రోసివేసినను స్వరాజ్యపక్షమువారి కేమియును భయములేదని మోతీలాలుస్సహూగా రిదివరకే తెలిపిరి. కాన్పురులో మహాసభలో చర్య జరిగినను స్వరాజ్య పక్షమువారే నెగురురనిగూడ మోతీలాలుగారు నుడిపిరి. అని సిద్ధాగారు ప్రకటించిరి.

పండిత మోతీలాలుగారి ప్రసంగము

భారతస్వరాజ్యసాయినంపుసభలో మోతీలాలుగారిటుల నుడిపిరి:-

“కాంగ్రెసు కట్టుబాటులో నిపుడు చేయబడిన మార్పు కాన్పురు మహాసభలో గూడ నామోదించబడిన గాని స్థిరముని చెప్ప వీలులేదు. కావున భా. స్వరాజ్య కా ర్య సంఘము వారిలో గా మార్పులను చేయరు. ఇటువైని స్వరాజ్యపక్షము ప్రత్యేకముగా నుండవలెను, అని పలువురు ప్రశ్నించినారు. నేనే (మోతీలాలుగారు) భా నాయకుడనని మహాత్ముడు గూడ నుడివెను. నాకు వ్రాసిన లేఖలలో గూడ కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపక్షమునకు వశపరచెరని వ్రాసెను. చందా వరకులలో గూడ అట్టి మార్పులే చేయబడెను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమే ప్రబలముగా నున్నది గాని కాన్పురులో అది స్పష్టముగా నిర్ధారణ కావలేను. నేడు మన పక్షము ప్రబలముగా నుండినను ఎల్ల కాలమును అటులే యుండునని చెప్పవీలులేదుగాన మన వ్యక్తిత్వమును వదలయగూడదు. ముందేమి జరుగునో మనకు తెలియదుగాన మనము యిప్పటివలెనే చాల శ్రద్ధగా పనిచేయుచునే యుండవలెను.

స్పిన్నర్లు అసోసియేషను

స్పిన్నర్లు అసోసియేషను యేర్పడిన పిమ్మట కాననసభలకు చెల్లవారుందరు లభింతురో చూడబడియున్నది. స్వరాజ్య పక్షమువారు స్పిన్నర్లు అసోసియేషనులో చేరుట కట్టి ఆక్షేపణ యను లేదుగాన చాల మంది చేరదరనియే నేను సమ్మేదనుగాని వారు స్వరాజ్య విధానమును గూడ జరుపుచుండవలెను. నేనే సంఘమునుగూర్చి మహాత్మునితో మాటలాడెదను నిన్నను స్వరాజ్యపక్షమువారికి కలిగిన విజయమునకు (భా. కాం. సంఘసభలో) నేను మిమ్ములనభినందించెదను. గయలో మనము తెలిపినరీతిని నేటికి అధికసంఖ్యాకుల ఆధారమును బడయగలిగితిమి. మనవిధానమతి విశాలము. దేశము నందును కాననసభలోను అధికముగా పనిచేయుట కవకాశము కలదు.

దేశమునందుపని

ఇంతవరకును కాననసభలోనే పనిమోడగుటచే దేశము నందు పనిచేయజాలకపోతిమి. దేశబంధు బాగుగారు గ్రామపునర్నిర్మాణమును జరుపగోరిరి. ధనమునుగూడ సమకూర్చిరిగాని దానిని చెరశేష్మకుండనే దివికేరిరి. కావున ధనము దానిని నెరవేర్చుటకు బాధ్యులుగా నున్నాము.

కాననసభలు

కాననసభలలో మన సంఖ్య అల్పముగా ఉచేసిరి కలకత్తాలో భాగముగా పనిచేయు

జాలకుంటిమి గాన కాననసభలలో మనసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానుండవలెను. మనకు ఆర్కెన్సాసము కుదురవలెను. ఆపు డుమనము నియోజకులను స్పష్టముగా గోరదగిన స్థితిలో నున్నాము. మనము భారత కాననసభలో నికె తెల్లిన పిమ్మట చాల కార్యములను సాధింప గలిగితిమి. మొదటిసారి వానానాయకులసభను (రాండుపేటలు) కోరితిమి. పిమ్మట చాలమార్పులు కలిగెను. ఫరీద్పూరులో దాసుగారు ఉపన్యాసము నొసగిరి. బచ్చెను హెడు రిడింగు ప్రభువుల ప్రత్యుత్తరములు చాల నిరుత్సాహమును కలిగించెను. మనము వారివలన నంతకంటె హెచ్చుగా ఆశింప నందున ఆకాశంగము కలుగలేదు. భారతనాయకులు పరిపాలనా విధానమును సిద్ధపరచవలెనని ఆప్రభువు లిద్దరును కోరిరి. దాని కారధారమేమియును కనబడనందున భారతకానన సభవారట్టి ఆధారమును చూపించిరి. ఆ తీర్మాన మాసభలో నామోదించ బడెను. అచట దొరతపమువారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము పరిష్కార మైనదికాదు. ఇంకను ఇండియా యింగ్లాండు దొరతపములు చర్చింపవలెను. అందులకు రెండుమాడు నెలలు పట్టును. వారేమియును చేయరకుట నిశ్చయమే యైనను అంతవరకును మనము చూడవలెను. ఆపుడుగూడ వారేమియును ప్రకటించనిచో ఆపుడు కాననసభలు కర్తవ్యము నాలోచింపదగును గాన ఇప్పుడు తొందరపడగూడదు. ఇప్పుడు రాజీనామాల నిచ్చుటకు నాకీష్టమే లేదు. ఇండియన్ డెంటులే మొదటతలపెట్టిరిగాన మనముగూడ సరియంటిమి. మన పక్షము వారందరును సంతకముల నిదివరకే చేసిరి. ఇండియన్ డెంటు లందరునుగూడ అటుల చేసినచో ఆలేఖలను ప్రభుత్వము వారికి పంపించెదము. ఇండియన్ డెంటులందరునును రాజీనామాల నీయనిచో మనముగూడ నీయము.

ఎన్నికలు

“ఎల్లవారును ఓటరులకు బాగుగా బోధించు విషయమున ప్రబలముగా ప్రచారము చేయవలెను. పన్నులను చెల్లించుకుంటుటకు గూడ దేశీయులను సిద్ధపరచవలెను. స్టేటు కాన్సిలు మనకు గుడిబండవలె నున్నది. స్టేటు కాన్సిలుకు చాలమంది స్వరాజ్య వారులే ఎన్నుకొనబడునట్లు ప్రయత్నింపవలెను” అని మోతీలాలుగారు నుడిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్ యిండియా స్పిన్నర్లు అసోసియేషన్

నెలకు 2000 గజముల వదుకు నూలు నిచ్చువారు గాని లేక సాలుకు రు 12/- అడ్వాన్సుగా నిచ్చు వారు గాని సభ్యులుగా ఎంచబడుదురు

కట్టుబాటు

పాట్నూ, పెన్సెంబరు 28:- చేతిలో నూలువడికి ఖద్దరు నభివృద్ధిచేయుటకై తగిన సంఘము నొకదాని నేర్పాటు చేయవలసిన సమయము వచ్చినది గావునను, రాజకీయములు రాజకీయమార్పులు, రాజకీయ సంఘములు మొదలగు వాని యధికారములకు లోబడక ప్రత్యేకముగా కాత్వరమైన సంఘము కటి యున్నగాని అటువంటి యభివృద్ధి గాంచుట కష్టమని అనుభవమువలన తెలిసినది గావునను అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ వారి సమ్మతితో ఆర్ యిండియా స్పిన్నర్లు అసోసియేషన్ అను పేరుతో ఒక సంఘము స్థాపించబడినది. ఈసంఘము లో నున్నవారు 5 సంవత్సరముల వరకు సభ్యులుగా నుండి యీ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘముగా నేర్పడుదురు. అఖిలభారత ఖద్దరు బోర్డుకు సంబంధించిన అధికారములను వస్తు పరికరములను తీసుకొని దానికి సంబంధించిన డబ్బు విషయకమైన లావాదేవీల నన్నింటిని యీసంఘమే తీర్చును.

అప్పులు తీయుటకును, చందాలు నసూలుచేయుటకును, ఫిర్యాఫిని కలిగియుండుటకును, పరియైన పెన్సూరిటీతో నిధులను నెలకొల్పుటకును, నూలువదుకుటకును ఖద్దరు వభివృద్ధిచేయుటకునై తనఖాలు పెట్టుటకును, పెట్టించుకొనుటకును, ఖద్దరు సంఘములకు అప్పురూపముగాగాని మరియొక విధముగాగాని ధనసహాయము జేయుటకును, నూలు వదుకుటకును నేర్పుటకై పాఠశాలను స్థాపించుటకును, ఖద్దరు సర్వీసు నేర్పాటు చేయుటకును, కాంగ్రెసు తరపున ఏతెంటుగా పనిచేయుటకును, కాంగ్రెసు చంకాగా సాంఘముగా వడికిన నూలు నందుకొనుటకును, ఖద్దరు వ్యాప్తికై పత్రికలు నిచ్చి ఆవసరమైన పనులన్నిటిని చేయుటకును, సగుము యొక్కయు కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్కయు వ్యవహారములను నడిపించుటకై నిబంధనలను

గావించుటకును, అవసరమైనప్పుడు కాలానుసరముగా నాటి సవరించుటకును ఈసంఘమునకు హక్కులు గలవు.

ఈకాన్సిలు సభ్యులు కార్యభారమును పహించుటకు ముందు (ఏ) అను గుర్తుతో దీనివెంట తగిలించబడిన డిక్లరేషనునై చేవాలి చేయవలెను. మరణము వలన గాని రాజీనామావలన గాని పరియే యితర కారణమువలన గాని ఖాళీయైన స్థానములను మిగతా సభ్యులే భర్తి జేయుచుందురు. ఓట్లలో అధికసంఖ్య తీసుకొనిన మొదటనే తీర్మానములు గా వింపబడును. డబ్బు రూపముతో నున్నను మరియొక రూపముతో నున్నను చందాల యొక్కయు విరాళములయొక్కయు ఖర్చులన్నిటి యొక్కయు లెక్కలు సరిగా నుంచబడును. ఈపుస్తకము నెవ్వరైనను తనిఖీ చేయవచ్చును. మూడు నెలల కొక మారు సమర్థులైన ఆడిటర్లు వచ్చి లెక్కలను ఆడిటు చేయుచుందురు.

21 సంవత్సరములకు పైగా నున్న స్త్రీగాని పురుషుడు గాని ఎల్లప్పుడును ఖద్దరునే ధరించుచు డిక్లరేషన్ మీద చేవాలి చేసి బ్రిజరతుకు గాని కాన్సిలువారు నియమించిన మరియే ఏ జెన్నీకి గాని తాము స్వయముగా వడికి సమముగా పురి నెక్కించిన 1000 గజముల నూలును నెల కొకమారు ఇచ్చుమండినయెడల సట్టివారు సభ్యులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారికప్పుడు సమయమునకు చందాను చెల్లింపలేని కాంగ్రెసుసభ్యత్వమునకై సంఘమునకు చెల్లించిన చందాను సంఘ చందాగానే ఎంచుకొనేయెడల - దానిని ప్రాతిభాషితో సహా చెల్లించువరకు సభ్యులుగా నెంచబడరు.

ప్రతి సభ్యుడును ఖద్దరును గూర్చియు నూలు వదుకుటను గూర్చియు విధిగా ప్రచారము చేయవలసియున్నది. ప్రస్తుత సంఘముయొక్క కాలపరిమితి జరిగిపోయిన తరువాత రిగి సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును ముప్పాలు వంతు అధిక సంఖ్యాకులతో ఏర్పాట్లను కట్టుబడుటకును మార్పుటకును ప్రతి సభ్యునికీని హక్కుగలదు.

నిత్యము విధిగా వదుక లేనివారు సాలుకు 12 రూపాయలను అడ్వాన్సుగా నిచ్చినట్లయిన అట్టివారు ఆర్ యిండియా స్పిన్నర్లు సంఘములో సభ్యులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారికి బ్యాలెన్సుక్వీటుల యొక్కయు సంఘసర్వల యొక్కయు స్టేటు మెంటుల యొక్కయు ప్రతు లుచితముగా పంపబడును. ప్రతి వారును రాట్నమునుబూని ఖద్దరును ధరింపనియెడల హిందూ దేశములోని ప్రజాసామాన్యమునకు అధికమోక్షము రాదని నాకట్టి నమ్మకము. కావున నాకేదో జబ్బువచ్చినప్పుడు గాని లేక ఏదేని యవాంతరము కలిగినప్పుడుగాని తప్ప, తక్కినదినములలో ప్రతిదినమును విధిగా ఒక్క ఆరగంతులపు నూలునువడికి చేతివద్దముల మీద తయారుచేయబడిన ఖద్దరునే నిత్యమును ధరించెదను. నా నమ్మకము మరీ నేను ఖద్దరును వీడుటకును ధరించుటను మానితి నేని సంఘములో నాసభ్యత్వమునకు రాజీనిచ్చెదను. ఈసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యునిగా నాకు గల కార్యభారములను కడుబాగరూకతో నమ్మకముగా నిర్వర్తించుననియు నాకుగల యితరపట్లకు ప్రయలేటనుల నన్నిటికంటె యీ సంఘముయొక్క పనులనే ముందుగా నిర్వర్తించెదననియును నాద్వానము చేయుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

నిమ్న జాతుల ప్రాతినిధ్యము

తాలూకా జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులు యూనియనుబోర్డు తాలూకాబోర్డులకు సభ్యుల నియమించునపుడు నిమ్న జాతుల ప్రాతినిధ్యము పరిగనున్నది లేనిది గమనింపకున్నారని తెలియజేసెను. నిమ్న జాతులలో తగినవాడు లభించునపుడు ఆయా సంఘములకు ఎన్నిక ప్రతినిధి లేకుండినచో నిమ్న జాతివానినో మహమ్మదీయునో లేక ఇండియన్ క్రైస్తవునో నియమించవలెనని ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షులకు చెప్పుచున్నారు. ఇతర అల్పసంఖ్యాసంఘములకు గూడ తగిన ప్రాతినిధ్యమిచ్చుచుండవలెను.

ఒక్కరినే పలుసార్లు నిమ్న జాతుల ప్రతినిధిగా నియమించుండినచో యితరులు సభ్యులు కావగలవారు వెనుకబడి యుండురు గావున అట్లు జేయుట మంచిదిగాదు. ప్రత్యేక కారణములున్నచో వాటిని వ్రాతములకనగా రికార్డుకేసినపిమ్మటనే ప్రాతివానిని నియమించవచ్చునగాని ఐనిచో సాధారణముగా క్రొత్తవారినే నియమించుచుండవలెనని బోర్డు అధ్యక్షులకు యిందు మూలముగా సలహా జేయవలెను.

భారతీయుల వెడలగొట్టు

శాసనములు

భారతదేశ మొత్తమూత్రమును సహింపజాలదు

(శ్రీ)మతి సహజీవీదేవిగారి ప్రకటన

పాట్ల 28 పెట్రెంబరు - దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు భారతీయులను, అసియా ఖండజాతులవారిని తమదేశమునండి వెడలగొట్టుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములు భారతీయులలో చాల అలజడిని, ఆసంతృప్తిని న్యాయపక్షయుట చేతను, కొలది దినములలోనే, దక్షిణాఫ్రికాలోని వేర్వేరు ప్రాంతముల భారతీయుల రాయబార వర్గము తీరేజేమునకు రానుండుటచేతను దక్షిణాఫ్రికా భారతదేశీయ వ్యవస్థాధికారులకు సహజీవీదేవిగారి యభిప్రాయములను గమనింపగలుగు అసానీదేవుడు ప్రెస్సుపత్రినిధిగా రావలసిందిగా కోరినాడు.

దక్షిణాఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసు

దక్షిణాఫ్రికా యొక్క ప్రాంతముల భారతీయుల యభిప్రాయములను పరిగ వ్యక్తీకరించుట కొక దక్షిణాఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసునకు మాత్రమే హక్కు గలదని నుడివెను. నెటాలు ఇండియను కాంగ్రెసు, ట్రాన్సువాలు బ్రిటిషు ఇండియను అసానీదేవుడు శ్రీ బ్రిటిషు ఇండియను కాన్సిలు మొదలగు సంస్థలన్నియు దక్షిణాఫ్రికా యిండియను కాంగ్రెసునకు శత్రువుడను ఈసంఘము లాయరాష్ట్రములందలి భారతీయుల తరపున మాటలాడ వలయున్నవని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గూడ నంగీకరించిరి. నెటాలు ఇండియను అసానీదేవుడు మొదలగు చిన్నచిన్న సంఘము లింకను కొన్ని కలవు. అది ఈ ద. ఆ. ఇం కాంగ్రెసునకు శత్రువుడలేదు. కాని అవి కొలదిమంది భారతీయ వర్తకుల యొక్క ఆభిప్రాయముల మాత్రమే వ్యక్తీకరించును. పీనిసి, అచ్చట సామాన్య భారతీయభివృద్ధికిని సంబంధములేదు.

రాక్షసకృత్యచిను

భారతీయుల వెడలగొట్టుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న శాసనములవలన సహజీవీదేవిగారి టుల నుడివిరి. "ఈశాసనములు అనూచమయిన రాక్షసకృత్యములు. నాగరికప్రపంచము దీనినేమాత్రమును సహింపజాలదు. ఏకామిమలను పన్నాగములను పన్ని భారతీయులను వెడలగొట్టుటలేనని ప్రయత్నించుచున్నారు. వా రెన్నిపన్నుగడలకు విమల జూపినను భారతదేశము దానికెంతమాత్రమును సహింపజాలదు దక్షిణాఫ్రికాలోని నివాసమేర్పరుచుకొనిన ఆంగ్లేయులకు, బూరులకు యూదులకు అచ్చట నివసించుటకు ఏమాత్రము హక్కుగలదో అచ్చటి భారతీయవారుగూడ సట్టిహక్కుగలదు. అందులో ముఖ్యముగా నెటాలునందు భాగము తమరక్తమునంతను అర్పించి, దేశమును ప్రస్తుత యుద్ధానికి గొనివచ్చిరి. రంగుద్రవ మెంతయున్నను, స్వాతిశయము ఇతరుల యెడ పీన భాసమునంకయున్నను తమకు కెంతబలమును వలస వచ్చిన వారిలో నొక గుంపువారు రెండవ సంపు 20 తొలగించి వెడలగొట్టుకొలరు. దక్షిణాఫ్రికా అచ్చటి భారతీయులకు స్వంత మాతృదేశము కంటె నెక్కువ నేను దక్షిణాఫ్రికా యందున్న పుడు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముంట్రిలో నుడివినటుల ప్రస్తుత భారతదేశము ఇదివరకువలె చేతులు కట్టుకొనిదక దృష్టులతో జూచుచుండు భారతదేశము గాదు విదేశీయనందున తన విడ్డల రక్షణకొరకు భారతదేశ మిప్పుడు తన శత్రుల నన్నిటిని శోధించి పోరాడి వర్ణ ద్వేషమును జాత్యాధిపత్యమును అణచివేయును. అక్టోబరు 11 వ తేదీ నుండియు భారతదేశమున ప్రతిగ్రామమునుండియు పట్టణమునుండియు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ నిర్బంధ శాసనముల ఖండింపులకు సభలు జరిపి ఆందోళన మొనర్చబడును.

నిడదవోలు - నర్సాపురం గుడివాడ -

భీమవరం రైలు

నిడదవోలు - నర్సాపురం, గుడివాడ - భీమవరం రైలు నిర్మించుటకు సర్వేనుగోదావరిజిల్లాలో మదరాసు రైల్వేకంపెనివారికి ఫలము కావలసి యున్నది గాన, ఆకంపెనీ ఇంజనీరుగారికి భూమి ప్రమా అధికారమును ప్రభుత్వమువారి సంగ

బర్తానననభ

క్రిమినలు లాసవరణచట్ట ప్రకటనమును రద్దుపరచుట

తీర్మానము మోడింపబడెను.

రంగూను, పెట్రెంబరు 28:—క్రిమినలు లాసవరణచట్ట ప్రకటన మొకదానిని రద్దుపరచవలెనను అధికారతర తీర్మానముపై నేడు బర్తానననభలో పక్షము లేర్పడెను. చాలసేపు చర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానము రెండు ఓట్లలో ఓడిపోయెను. ప్రతిపక్షముగా 39 ఓట్లును అనుకూలముగా 87 ఓట్లును వచ్చెను

నిర్బంధశాసనములే దేశములోను జయమునుగాంచలేదని తీర్మానమును ప్రతిపాదించు డాక్టరు తన్మంగుగారు చెప్పి ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములను కొంత తగ్గించుకొనవలెనని చెప్పిరి. తలపన్నును శేదరికముచే నీయతేకపోయినయొక ఆ ప్రకటనను రద్దుగావించవలసినదనియు కోరిరి.

హోంమెంబరులరేఖలు

జబ్బుచే సభకు రాజాలనటువంటి హోంమెంబరు తరపున బ్రాండరుగారు తీర్మానము నడ్డగించుటయే వారివైఖరియని చెప్పిరి అట్టిప్రకటన నెప్పుడు తొలగించవలెనో ఏ మరతుల మీద తొలగించవలెనో ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయింపవలెనని అంగీకరించినచో ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరించురు. క్రిందటి సంవత్సర మీ దినములలో ఆందోళనోద్యమము బుద్ధిపూర్వకమైన కుట్రలవలన జరిగినది. లా ఆర్డరులను నెలకొల్పుటకునై ప్రభుత్వమువారి నిబంధనలను చేయవలసినవచ్చినది. పరిపాలనా విధానముతో జోక్యము కలిగించుకొనుచున్న సంఘములపై తమకు పరియని తోచినచో, ప్రకటనలను గావించవలసినదని స్థానికాధికారులకు తెలియజేయబడెను. నిర్బంధ శాసనములను చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి కుద్దేశ్యములేదు. క్రిందటిసంవత్సరము ఆందోళనవల్ల నేడు రాగతములును ఎక్కువైనదని నేను తలచెదను అని చెప్పి అతడు, తీర్మానము నడ్డగించెను. రాజకీయ దృక్పథమునందు మార్పుగలిగియుండుటచే నిదియే సరియైన సమయమనియు ఆ ప్రకటనను రద్దుగావించవలసినదనియు పలువురు సభ్యులనుంపును తీర్మానమును బలపరచిరి

జాతీయవాదియగు డాక్టరు బాచున్ గారిట్లనిరి బ్రాండరుగారి యుపవాసమువలన గవర్నరును వారి సభ్యులును మాత్రమే ప్రజాక్షేమమును గోరువారై నట్లు కనబడుచున్నది. తక్కిన సభ్యులుండుటయే అట్లుకాదని తెల్పుటకు నిదర్శనము. మరియు జాతీయక్షేమమునా రెప్పుడును లాఆర్డరులను బలపరచుటకును విప్లవభావముల నడంచుటకును సిద్ధముగా నున్నారు.

హోంమెంబరు రాలేషని విచారింపి ఆర్థికసభ్యు డిల్లు చెప్పెను:— అట్టిప్రకటన కింకను అవసరమున్నదేమా తెలియజేయవలసినదని ప్రధాన కార్యదర్శి జిల్లా యుద్వ్యోగల నడిగెను. అట్టి యవసరము లేకపోయినయెడ దానిని రద్దుచేయవలసినదని హోంమెంబరు చెప్పెను. నామట్టుకు నేను స్వయముగా ఆతీర్మానమున కడ్డుపెట్టెను. ప్రభుత్వమువారి విషయమున బహుజాగ్రత్తగా నుండురు. మరియు వారు పోవుటకు సంసిద్ధులై యుండలేదు. తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టగా 39 ఓట్లు ప్రతిపక్షముగాను 87 ఓట్లు అనుకూలమును వచ్చెను.

ఎగుమతి, ఎక్సైజు పన్నులను బర్తానననభ

ప్రత్యేకించుట

ఉపాధ్యక్షుడును జాతీయపక్ష నాయకుడును నగు బాచోగార్డు సెట్లోని కిరసనాయిలులపై నున్న ఎక్సైజు పన్నును బియ్యముపై నున్న ఎగుమతిపన్నును బర్తానననభ ప్రత్యేకించు నట్లుగా ఇండియా దొరతనమువారి నడుగవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శిఫారసుచేయుచు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈపన్నులవలన 2 కోట్లు వచ్చుననియును రాష్ట్రీయాదాయములనుండి ఇండియా దొరతనమువారు పెద్దభాగమును తీసికొనుచున్నారనియును చెప్పిరి. మరియు రాష్ట్రీయ కష్టములను, రెంగాలును చెల్లింప నక్కరలేదనిరి. జాతీయ నిర్మాణ కాఖిలకు డబ్బు చాలకుండుటచే ఈ మొత్తము రాష్ట్రీయ కోశాగారమున కే పోవలెనని చెప్పెను సభవారంగరను తీర్మానమును బలపరచవలెనని హెచ్చరించిరి

ఆర్థికసభ్యుడుగా తాను తీర్మానమునకు సానుభూతిని గనపరచునని చెప్పెను, సర్ విలియంకీతుగా రిట్లనిరి:—కాబట్టి మెంబరులు తప్ప తక్కిన అధికారులందరూ తమ యిచ్చ వచ్చినట్లే ఓటుల నీయవచ్చును. సభవారందరూను ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించిన ట్లుంప విచారణకొరకీ తీర్మానము ఇండియాదొరతనమువారికి పంపబడును

నిజముగా డబ్బు అవసరముగాన బూతుగారు తీర్మానమునకు సానుభూతిని గనపరచి రాజ్యాంగవిధానములో మార్పులు తెచ్చుచున్నది గావున రాష్ట్రీయ కేంద్ర ప్రభుత్వముల యొక్క ఆర్థిక సంబంధములు కట్టడియులు గావించుకొన్న నేగాని యీతీర్మానము నమలులో పెట్టుటకు వీలులేదనిరి. బర్తానన ఇండియానుండి వేరుచేయుటకు జాతీయవాదులు పూనుకొనినారని బాచోగారు చెప్పిరి.

విమృట తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. మరియు తీర్మానములు నేడు పరిష్కారము గావించబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయ బడెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లాలో బాంబు పడుట

సిమ్లా పోలీసు లెసులయందు గుర్కాలు దళరాక్షసములు జరుపుచుండ బాంబుపడిన విషయమై పోలీసువారు విచారణ సలుపుచున్నారు ఈబాంబు ప్రేలుటవల్ల ఒకసేనకుడు 8 సంవత్సరముల బాలుడు ఇరువురును బలముగా గాయములు తగిలి వైద్యశాలయందు మరణించిరి. ఒక పోలీసు కాన్స్టేబులుకు, గుర్కాసిపాయికి, ఇరువురు బాలురకు కూడ బలముగ గాయములు తగినవి. మరికొందరుకు కొంచెముగా గాయములు తగినవి. ఇంతవరకు ఎవ్వరు అరెస్టు చేయబడలేదు

ఈ త పో టీ

కలకత్తాయందలి అహరుఫ్ లాస్పీర్స్ కు క్లబ్బువారు 30 మైళ్ళు ఈతపడెమును జరిపిరి. అన్ని రాష్ట్రములు పోటీచేసిరి. ఈ పోటీలో గోపీనాథముగారు 4 గంటల 45 నిమిషములలో 30 మైళ్ళు ఈడినవచ్చిరి. మొత్తముమీద 14 మంది పోటీచేసిరి. కడపటివారు 5 గంటల 24 నిమిషములలో ఈ 30 మైళ్ళు ఈడెను. మొదటిబహుమతి గోపీనాథరాయగారి కియ్యబడెను.

బొంబాయి కొటను మార్కెటు

(నటి 24 వ తేదీ) ధరలు

ఏప్రిలు-మే-బ్రోచి-424-8-0, 424-4-0, 424-8-0
డిసెంబరు-జనవరి-బ్రోచి-408-8-0 408-4-0.
“అగ్రికల్చరు బోరోపోర్టు 5-8-8 0/0. పంట 18981000 బేళ్లు. గింజదీసిన ప్రతి 4276000 బేళ్లు ఇది అశ్వధిముకాదు. ప్రస్తుతసిలి సహేతుమే” అని 28 వ తేదీని న్యాయాక్షుంండి నార్తెనుకంపెనీవారు తంతివార్తనంపిరి. (ప్రెస్సు.)

“సుబోధిని”

నూతన మాస పత్రిక

1 డాక్టరు బుట్టా శేషగిరిరావుపంతులుగారు (ఎం. ఏ. పి. హెచ్. డి) 2 కోన శంకరరాయ శర్మగారు సంపాదకులుగ నుండురు.

రాబోవు కార్తీక మాసమునుండి గుంటూరు జిల్లా, పెదచెలకూరునందీ పత్రిక వెలువడును.

ఇందు వాఙ్మయ చారిత్రక పరిశోధనాది విమర్శక సంబంధములగు వ్యాసములు విద్యాధికులగువారిచే వ్రాయబడి ప్రకటింపబడును. చందా సం॥ రు 2-0-0 లు మాత్రమే.

పత్రిక రాయల్ ప్రెస్ 40 పుటలకు దగ్గకయుండును.

కొత్త లామెంబరు

పత్రికాబిప్రాయములు

లీడరు

యస్. ఆర్. దాసుగారి నియామకము విషయమై లీడరుపత్రిక ఈ క్రింది విదమున వ్రాయుచున్నది:—యస్. ఆర్. దాసుగారు ప్రఖ్యాతిగాంచిన న్యాయవాది. కాని ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుడు. తనాధర్మమును చక్కగ నిర్వహించుటకు ప్రజాహితీ జీవితానుభవము, బాగుగ నుండవలయును. ఈ అర్హత వీరికి లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వీరు తృప్తి కలుగజేయవచ్చునగాని దేశమునందలి రాజకీయ కక్షలను సంత్వేపి పరుపజాలరని మా నమ్మకము. భారతీయుల హక్కులను సంరక్షించువిషయమై వీరు పట్టుదల చూపుచు రని నమ్ముటకు వీలులేదు.

ట్రెబూర్ను

దాసుగారు న్యాయవాదులలో ప్రముఖులనుమాట నాడెనుచువారు రెనరు నుండరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారు తమకు అన్నివిధముల లాభకరముని నియామకముగా గావించిరిని చెప్పవలసియున్నది.

వేదమూర్తిగారి అభ్యర్థిత్వము

స్తేటు కాన్సిలు

సిమ్లా, సెప్టెంబర్ 22:—సిమ్లానుండి భారతకానసభాసభ్యుడగు పి. యస్. రంగస్వామిగారి క్రింది సమాచారమును తిరిగివ్రాసిన మదరాసు పత్రికల కంపుచున్నారు:—

మదరాసు స్వరాజ్యపత్రికము వారి అభ్యర్థనలలో వేదమూర్తిగారిపేరు లేకుండుటను చూచి సాంఘికపత్రికానాయకుడు ఎం. యల్. పి. దివాన్ చమన్ లాల్ గారును బెంగాలునాయకుడు తులసి చంద్ర గోస్వామి గారును తదితరులు కొందరును నా వలెనే కష్టము ననుభవించుచున్నారు. క్రిందటి ఢిల్లీ సమావేశ సమయమున వేదమూర్తిగారును సేను గారి వేమవరపు రామ దాసుగారితో మాట్లాడినప్పుడు న్యాయముగా బర్నియలకు పోవలసిన స్థానములను భారతీయు లాక్రమించుకొను చున్నారనే కారణముచేత బర్నియలో ఒక బృందమైన భావము ప్రబలియుండుట చేత న స్థానమును బర్నియ న కే వదలివేసి తాను బర్నియనుండి చాలించుకొందునని వేదమూర్తిగారు రామదాసుగారితో చెప్పిరి. అదే ప్రకారముగా వేదమూర్తిగారు బర్నియ వదలి చెన్నపురిలో నివాస మేర్పరచుకొని తమ నామమును మదరాసు రాజధానియొక్క స్తేటు కాన్సిలు నియోజకవర్గమునకు మార్పించుకొనిరి

రామదాసుగారి సహాయము వచ్చునరకు నిస్సహాయులై అతిసహనముతో వేదమూర్తిగారు సన్నిహితులను చూచిన పునః చాలమందికి మదరాసు స్వరాజ్యపత్రిక అభ్యర్థిలలో వారి నామము లేకుండుటవలన ఆశ్చర్యము కలిగించుచున్నది. ఇచట రాజకీయసంఘములలో కలిగిన భావములను గూర్చి సేను మదరాసు స్వరాజ్యనాయకులలో నిద్దరికి తిండి నిచ్చితిని. ఆంధ్రకాంగ్రెసుకమిటీవా రీవిషయమును విచారించుచున్నారని ఒక్కరు దయతో తిరిగి తెలియజేసిరి.

వేదమూర్తిగారు స్తేటుకాన్సిలులో చేసిన పని అందరికి తెలిసియున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సుబిల్లు విషయమై కరండి కరువంటి అనుభవముగల జాతీయవాదులుసయితము నిష్ప్రయోజనమైన అసమ్మతిని తెలిపి యూరకుండగా, వేదమూర్తిగారు పట్టుతరమైన యుపన్యాసము నిచ్చి సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఈ చర్య ప్రజలలో బెంచీలలోనివారి కాశ్చర్యమును, ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలకు కోపమును కలిగించెను. కానసభవారాలోంచి కావించిన తీర్మానముల నోడిందుటకే స్తేటుకాన్సిలులో అధికారులందరును కలిసి పనిచేయుచున్నారని పీరు ఖండించిరి. ఈ బ్రాహ్మణేతరనాయకుని ఉద్దేశపూరిత మగు ఉపన్యాసముతో సమానమైన యుపన్యాసము నిచ్చి రామదాసు గారు క్లాసుపాత్రు లైరి.

బర్నియారు సంఘము అమితోత్సాహముతో స్తేటుకాన్సిలుకు పంపిన యావహానియుని బ్రాహ్మణేతరుడైన కారణముచేత రాజధానివారే వదలివేసి రని కేత్రువులు చెప్పుకుండుచుగాక. తన చిన్నతనములో నీయన తన కేసంతయు తన రాజధానికే భారవోసెను. స్వరాజ్యవాదులకు ప్రత్యర్థిగా నిలుచుండినట్లు తలంతురేమోయనుభవముచే స్తేటుకాన్సిలుకు నిలుచుటకై వేదమూర్తిగారికి ప్రస్తుతేరు. పరిస్థితులు తెలిసికొనియున్నందున స్వరాజ్య అభ్యర్థులలో నొకరు వీరి కొరకై చాలించుకొందురని సేను దలచెదను. ఇంకను స్వరాజ్య అభ్యర్థిగానే నిలువదలచుచున్న వేదమూర్తిగారి నామమును ధర్మమూర్తులై దూరదర్శకులగు యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సంఘము ఆంగీకరింతురని సేను నమ్మెదను. వేదమూర్తిగారి నామమును ప్రకటించినప్పుడు అందరును వారి సే బలపరుపవలసి నదని నాకు తెలిసినవారిని తెలియనివారిని అందరిని వేడుకొనుచున్నాను. ఆయనకు కొంత రుగ్మతగానున్నను వేదమూర్తిగారు స్తేటుకాన్సిలులో స్వరాజ్యవాదుల కంటే ఎక్కువగా పనిచేసిరి. వీరివల్లనే రుగ్మతనుండి కోలుకున్నారు. వేదమూర్తిగారి, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, రామదాసుగార్ల చెప్పుకొనదగినవారు. కావున వారిని తిరిగి సభకు పంపి మదరాసు రాజధాని గౌరవించునని సేను నమ్ముచున్నాను. (తంతి వార్త)

రాజీనామా

అద్దేపల్లి వెంకటగురూపాధి రామశేషయ్యగారి కిట్లుల వ్రాయుచున్నారు:—సేను ఈరోజున బెజవాడ పురపాలక సంఘ సభ్యత్వపదవికి రాజీనామా నిచ్చితిని. దేశీయ మహాసభ సభ్యుడననే చేరుతో సేను నిలచి గెలుపొందితిని. కాని ఇప్పుడు ఒక తూణమైనను సదరు సంఘసభ్యుడుగా వుండకూడదని నామనస్సాక్షి నన్ను కోరినందున అట్లు చేసితిని. కాని కొందరు సభ్యులు నారాజీనామా నంగీకరింపక గడువునరకు నిలుపుదుమని నెలవిచ్చుచున్నారు. నారిచ్చినచిట్టలు చేయ నగును. ఇట్టి అసందర్భపు చర్యకే ఇందుకు కారణములై నన్ను ఇట్లు చేయుచున్నాను.

సారస్వత నికేతనము

(వేటపాలెం 22-9-25)

అయినవరోజు

సాయంతనము నాలుగుగంటలకు వేటపాలెము సారస్వత నికేతనముయొక్క సప్తమ వార్షికోత్సవము ప్రారంభమయెను.

శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు యమ్. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. బారిష్టరుగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. శ్రీయుత డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు యమ్. ఎ. పి. హెచ్. డి. మొదలగు మహోదయులు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షులు లాభకరమైనదియు, రసవంతమునగు ఉపన్యాసమునిచ్చిరి. తరువాత శ్రీయుత గ్రంథి వేంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారు రసపూరితములగు పద్యరత్నములను జదివిరి.

గ్రంథాలయధ్యక్షులగు శ్రీ ఊటుకూరి వేంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారు, తదనంతరము సాంఘికీక నివేదికమును జదివిరి. నివేదికములోని ముఖ్యభాగముల నిందు ప్రచురించుచున్నాము.

పిదప డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు గ్రంథాలయమును గూర్చియు వాటి లాభములనుగూర్చియు నుపన్యసించిరి.

ఆర్. యస్. వేంకట్రావు పంతులుగారి హాస్యరసపూరితముగ వివాహములగుర్చి చుచ్చటించిరి. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

నిన్ను శ్రీయుత యడవిల్లి సూర్యనారాయణగారు దయచేసి తిరిగి చెల్లిపొయిరి.

వెంపటి సత్యనారాయణ.

ఆంధ్రభారతీత్వ - వేటపాలెం

22-9-25

ఆంధ్రభారతీత్వముయొక్క శిష్టసభ (సెనేటు) యీ నెల 22 తేదీ మంగళవారం ఉదయం గం 9 లకు శ్రీయుత పూటుకూరి వేంకట సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారి మేడయందు సమావేశమైనది. కలిగి మధ్యఆంధ్ర దక్షిణాంధ్ర ప్రాంతముల నుండి విశ్వవిద్యాలయసభ్యులు పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. అందు గుంటూరు మ్యూనిసిపలు చైరమనుగారు, బారిష్టరు నడింపల్లి వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు, చట్టి నరసింహారావుగారు, అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారు, ఆర్. యస్. వెంకట్రావుగారు, నెల్లూరు నాగరాజు రావుగారు మొదలగువారు ప్రముఖులు. డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావుపంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

సభలో విశ్వవిద్యాలయమువారు రాబోవు సంవత్సరమున చేయబోవు కార్యక్రమమును జాలవరకు సభ్యులు చర్చించి నిర్ణయించిరి. సభలో ఆంగీకరింపబడిన తీర్మానములను యిందు పొందుపరచుచున్నాను.

మొదటి తీర్మానము

అభివందనములు

విశ్వవిద్యాలయ దసరా మహోత్సవములు వేటపాలెమున నిర్విఘ్నముగ జరుగుటకు అన్నివిధముల ప్రయత్నములు చేసిన మధ్యమ ఆంధ్రప్రాంతములకు శ్రీయుత వి. వి. శ్రేష్ఠిగారికి యీసభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—శ్రీయుత అయ్యంగారి వేంకట రమణయ్యగారు.

ఆమోదకులు:—వెంపటి సత్యనారాయణగారు.

2 వ తీర్మానము

భరతముని బృందము

బెజవాడలో స్థాపించబడిన భరతమునిబృందమును విశ్వవిద్యాలయమున నొక ప్రతినిధియనుగ నంగీకరించుచు బృందమువారు నాట్యరంగసంస్కరణమున ఆంధ్రదేశమునకు తేయుచున్న సేనను ప్రశంసించుచు వారి కార్యక్రమమును నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు ఆంధ్రదేశీయులందరూ తోడ్పడవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప. ఆంధ్రనాట్య రంగోద్ధారక నెల్లూరు నాగరాజు రావుగారు.

ఆచార్య రామాయణ పర్యవేక్షక శ్రీరామయ్యగారు.

3 వ తీర్మానము

కర్నూలు జిల్లాలోని కౌన్సిలరు కానసిన కార్యప్రణాళికను సాధ్యమైనంత త్వరలో తయారుచేసి అన్ని పరిక్షలను జరుపుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయవలయునని అధ్యక్షుల నీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప. వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.

ఆమో. అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారు, అట్టవధాని చిల్లర వేంకటేశ్వరకవిగారు.

4 వ తీర్మానము

యువజనసంఘములు

విశ్వవిద్యాలయపు యువజన సంఘములు ప్రతి ప్రాంత కార్యాలయమునందును స్థాపించి యువకులను హెచ్చరింపవలెననియు, ప్రతి యువజనసంఘమును నొక పత్రిక నుంచవలెననియు నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప. వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.

ఆమో. కొన వేంట్రాయశర్మగారు.

5 వ తీర్మానము

విశ్వవిద్యాలయమువారి యాదర్శములు అన్ని ప్రాంతములలో నిర్విఘ్నముగా కొనసాగుట కాయాప్రాంతములలోని యభిమానులు ప్రాంతీయకార్యాలయములవారి కన్నివిధముల తోడ్పడవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప. అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు వి. పి.

ఆమో. తుమ్మల సీతారామమూర్తి చాదరిగారు.

6 వ తీర్మానము

నాట్యపరిక్షలు

ప్రతాప రుద్రయ నాటక క్రందర్యకులలో హాస్యరసవిషయములలోను యుక్త మగు వేషధారణయందును నెక్కువ నిపుణతను గనుబరచిన

కే. కోటయ్యనాయుడుగారికిని

భోగరాజు కృష్ణమూర్తిగారికిని

ఆర్. యస్. వెంకట్రావుగారికిని

విశ్వవిద్యాలయమువారి తరపున తగిన గౌరవమును జూపుట యుక్తమని తీర్మానించుచు ఆవిషయమున యుక్త గౌరవపట్టముల నిర్ధరించుటకును చిత్రాంగి నాటకములోని నటకులను పరీక్షించి యుక్తులగువారికి పట్టములను నిర్ధరించుటకును

- 1 నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారిని
- 2 చట్టి నరసింహారావుగారిని
- 3 అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారిని
- ఒక యువసంఘముగ నేర్పరచిరి.
- ఉ:—వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.
- ఆ:—అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు.
- శ్రీ వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు దసరాయోత్సవములను వేటపాలెమున జయప్రదనుగ జరిపించినందుకు వారికి వందనము లర్పించుచు సభ ముగింపబడెను.

ప్రతిపరిశ్రమకు రక్షణ

సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకూరుదాసుగారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, సెప్టెంబర్ 22:—మిల్లు యజమానులు ప్రతి పరిశ్రమకు రక్షణను కోరినప్పుడుగాని వారిని బారిభ్రుబోధవారి నగ్గరకు బెళ్లవలసినదని బలవంత పెట్టుటలో ఆగ్రహులేదని పత్రికాప్రతినిధిలో మాట్లాడుచు సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకూరు దాసుగారు చెప్పిరి. ప్రతి ఎక్స్లైజుషన్నును నిలిపివేయవచ్చునా కూడదాయననడి ప్రశ్నకాదు. ఆపన్న అన్యాయమని బిప్పుకున్నదే. దానినితీసివేయుటకు టారిఫ్బోధవారి అజ్ఞయ క్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు భారత కానసభను ఇంపీరియల్ ప్రెజెన్సను బిప్పుకునే స్థితిలోనికి తీసుకొనివచ్చురని ప్రజలను మానపడుచున్నారు. దీనిని బిప్పుకొనుట కిప్పుడును తీలుకడదు. యునైటెడు కింగ్డమ్ సరకులపై టారిఫ్బిప్పును నూటికి 11 1/2 న.డి 7 1/2 కు తగ్గించుటకు బిప్పుకొనవలసినదని హిందూదేశమును బలవంత పెట్టుట ప్రభుత్వమువారి తరువాతి యుద్దేశ్యము. ఇందు వలన లంకమైరు బ్రతికిపోవును. కాని హిందూదేశములో ప్రతి పరిశ్రమకు తప్పక బెప్పుతరులును. ఎక్స్లైజుషన్నును తీసివేయుటలోపానుకు శ్రీ అజా చొప్పన గుడ్డఖరీసును బిప్పుచవలెనని యుద్దేశ్యమని సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు చెప్పిరి. హిందూదేశములో బిప్పుకొనెనాని కంతవరకే లాభము చేకూగును.

(అ. ప్రె.)

వ్యవసాయ వార్తలు

రాజమహేంద్రవరము

నోట్ల కేశవు

(స్వకీయ విలేఖరి)

సెప్టెంబరు 22. — ఈ కేశవుల నిన్న తీర్పు చెప్పబడెను. జడ్జిగారు గంగాధర సోమయాజులగారు ముద్దాయిలందరికిని 200 వియ్యసంవత్సరముల కఠింశిక్షను విధించిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాలో — జిల్లా కోర్టులో కేశవు 5 నిన్నటికోజున ముగిసిన రాజమండ్రి సోమయాజులగారు ముద్దాయిలందరికిని 200 వియ్యసంవత్సరముల కఠింశిక్షను విధించిరి. రాజమండ్రి తాలూకాలో — జిల్లా కోర్టులో కేశవు 5 నిన్నటికోజున ముగిసిన రాజమండ్రి సోమయాజులగారు ముద్దాయిలందరికిని 200 వియ్యసంవత్సరముల కఠింశిక్షను విధించిరి. రాజమండ్రి తాలూకాలో — జిల్లా కోర్టులో కేశవు 5 నిన్నటికోజున ముగిసిన రాజమండ్రి సోమయాజులగారు ముద్దాయిలందరికిని 200 వియ్యసంవత్సరముల కఠింశిక్షను విధించిరి.

విజయనగరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

అకాలమరణము

విజయనగరం, 21-9-25 — విజయనగరవాస్తవ్యులకు యామిజాల వెంటల నూర్యనారాయణగారు వివజ్వరముచే బాధపడి, జ్వరమువచ్చిన 28 వ రోజున అనగా 19-9-25 రాత్రి 11 గంట స్వర్ణస్థైర్యముతో పురజనులందరికి విచారము గల్గించెను. ఈయనతెదలెల్లల కొక్కడే పుత్రుడు. కొన్ని నాలుగుంటి గురువులమెప్పుడు వదిలెను. గొప్ప కత్తులు గలవాడగునని యనుకొనుచుండిరి 1925 నెల 2 యే పక్షిలో, చెన్నరాజధానికెల్ల రూపయశాస్త్రియందు ప్రదమమున గెల్చి మెరులు పొందెన అదిగాక ఆంగ్లములో గూడ మెరులు లోక గెలిచి కృతార్థుడై యున్నాడని యెఱుఁగెను. ఈయనకు తెలుగు భార్య, తాతా పరిశోధకాలయమువారు 75 రూ॥ స్కాలర్ షిప్ ఇవ్వబడు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఇట్టి మహాశయని వరదా, ద్రులన, పిన్న వయస్కులారల భార్య సేగాక, స్నేహితులు, ఉపాధ్యాయులకు కొకసమద్రులలో మంచిపైచినది, పరమేశ్వరు డతనికి కాంతి నొసంగుగా.

క్రొంద పేట వార్డు బై-ఎలెక్షన్

క్రొంద పేట వార్డు రామచంద్రరావు పంతులుగారు మున్సిసిపాలిటీ కేసులకు వకాల్తీ పట్టినందున, ఆప్తప్రకారము ఈయన సభ్యుడుగానుండుట తొలగింపబడింది. అందుచే ఆ వార్డు బై ఎలెక్షన్ అక్టోబరు 3 వ తేదీ జరుగును. నామినేషన్లు 19 వ తేదీ నిర్ణయింపబడెను. అభ్యర్థి 12 వరులు. క్రియతులు తెలిదేవర వాసుదేవరావు, చక్రవర్తి రామచంద్రరావు, తాతాచారిగారు 9 ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్నవారు. వాసుదేవరావుగారు అసహాయవాది, కాంగ్రెసుపక్షమువారు. కొత్త పేటలో గాంధీ జాతీయపార్టీల కలెక్టర్ దానిని అభివృద్ధిలోనికి దిగుచువచ్చినవారు. వాసుదేవరావుగారికి విజయము రాగలదని యనుకొనుచున్నాడు 'కాంగ్రెసు' అభిమానులందరు ఆయనకు తమవోటు నిచ్చి దళగారము నిచ్చెదరుగాక.

విశాఖపట్టణ జిల్లా జాతీయ సేవకులసభ

విశాఖపట్టణ పు జిల్లాలోని కాంగ్రెసు సేవకులు, అభిమానులు, భార్య కన్య మాలాచించుటకు 28 తేదీ విశాఖపట్టణమున గూడుదురని తెలియజేయబడింది. అందు 'పాట్నా' సభకు వెల్లియండిన క్రియతులు వాగేశ్వరరావు, ప్రకాశం, సత్యమూర్తిగార్లు తిరుగు సమయమున విశాఖపట్టణములో దిగి ఆ సభకు దయచేయుదురని తెలియచున్నది.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఎలెక్షన్ అభ్యంతరపు పిటిషన్లు

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 21: — జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల ఆప్తయొక్క 52, 54 వ (1), బి (2) స్వస్థ ప్రకారము కాకినాడ పాడ్ క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 14-9-25 తేదీన జరిగిన 28 వ వార్డు కాకినాడ మున్సిపల్ ఎలెక్షన్లనుగరించి పీకతోయిన అభ్యర్థి యగు పారంగలెడ్డి పంతులుగారు గెల్చిన అభ్యర్థి యగు పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారిమీద క్రిమినల్ కంప్లెయింట్లను నేటి మధ్యాహ్నము దాఖలుచేసిరి. ముఖ్యమైన సారాంశము లేమన, వోటర్లబిల్లులో వోటుచేయుటకు తగని మనుష్యులపేర్లు మోసముతో ఆక్రమముగా ముద్దాయి చేయెననియు, కొందరిని వోటుచేయకుండ ముద్దాయి భయపెట్టెననియు, కంప్లెయింట్లు తరఫున మ-రా-శ్రీ ఆద్వాల రామమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును, దామాదర కృష్ణమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును నుండిరి.

కాకినాడ మ్యునిసిపల్ ఒకటవ వార్డు ఎలెక్షన్లనుగరించి కాకినాడ సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో పీకతోయిన అభ్యర్థి యగు పులవర్తి పరంగలెడ్డి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు (1) గెల్చిన అభ్యర్థి యగు పురం చినవెంకట నారాయణగారిమీదను (2) పీకతోయిన అభ్యర్థి యగు కల్రా ఆప్పారావుగారి మీదను చెల్లరాని వోట్లను కొన్నిటిని మొదటి రెచ్చాండ్లెంటుకు చెల్లేటట్లు మ్యునిసిపల్ కలెక్టరు చేసినందున ఒక వోటరు రెండు వార్డులలో వోటు చేయవచ్చునని గమకను యాఅభ్యంతర కారణములవలన మొదటి రెచ్చాండ్లెంటుయొక్క ఎలెక్షన్లను రద్దుచేసి ఆస్థానమున పిటిషరు ఎన్నుకొనబడినట్లు ఆర్డరు చేయించవలసినదనియు లేనియెడల క్రొత్త ఎలెక్షన్లు జరిపించవలసినదనియు కోర్టువారిని కోరుచు ఎలెక్షన్లు పిటిషనును నేటిమధ్యాహ్నమున దాఖలుచేసిరి.

పిడుగువలని జననవృత్తి.

పిడుగుపడినందువలన 25 సంవత్సరములు వయస్సుగల కమ్యుటల్కుడు మద్దుహరి సత్తింజా వాలమునుండివచ్చుచుండగా 17-9-25 తేదీన రాజమండ్రిముతాలూకా మలకపిల్లిగ్రామములో పనిపోయెను. పిడుగుపడినందున కడియపులకులో 16-9-25 తేదీన జొన్నాడకాపురంకుడు సూర్యకుమారి అయినయొక్కరు వృత్తి నొందెను. ఒకరికి పిచ్చిపెట్టెను. ఇద్దరికి బలమైన గాయములు తగిలెను. 11 వరకు సాధారణమైనట్లు తగిలెను.

జలగండము

కాకినాడ డిప్యూటీ కలెక్టరు కన్ఫరెన్స్ క్లార్కుగా నున్న ములుపుట్ల సత్యనారాయణగారి భార్య యాత్రత్యయజ సద్గూడ్యమినాడు కాకినాడ రామరావుపేట పెద్దపెయ్యలలో మృతిచెందినట్లు కనుగొనబడెను శవమును డాక్టరు పరీక్షించి నీటిలో మనిగిపోయినందువలన వృత్తువు కలిగినని వాక్రుచ్చినని చెప్పబడెను.

ఒకసాధువుమీద అనుమానము.

తులసీదాస్ అనుపేరున పిలువబడెడు ఒకసాధువు ఒక సంవత్సరమునుండి యిక్కడనుండుచు చెల్లదు వచ్చుచు నున్నాడనియు, ఒకసారియింట్లోనుండి 18 వ తేదీన గాలెంబయించినట్లును ఆకాలెలలో ఏదోవేసుట్లును ఆకాలెలను ఆయింట్లోవారికి పెట్టినట్లును మఱునాడు ఉదయమున సాధువును అతనిబట్టలును యింట్లోవారి కొన్నిబట్టలును సానియొక్క నగలును కనిపించకపోయినట్లును 19 వ తేదీన పోలీసువారికి రిపోర్టు యివ్వబడినట్లును పోలీసు దర్యాప్తు చేయుచున్నారనియు, మిగిలిన గాలెంబిండిని కెమికల్ ఎగ్జామినేషనుకు పంపించినట్లును చెప్పబడుచున్నది.

* * * *

రవీంద్రుడు

కాకినాడకు రారు

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 23: — డాక్టరు రవీంద్రనాథ బాబుగారు కాకినాడకు వచ్చుమార్గమున రైలులో జబ్బుచేసినదనియు, కావున భరగపురమునుండి ఆయనయును, తోబుట్టువును, కొమార్తెయును సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాన్ గారును హర్యద్దరును, కలకత్తాకు మరలి వెళ్లిపోయినదియు తెలియుచున్నది.

(స్వకీయ విలేఖరి)

కొల్లూరు యూనియన్ బోర్డు

(ఒకవిలేఖరి)

12 తేదీ రైల్వే నులలో పంచాయతీబోర్డు ప్రసిడెంటు 1 గుమ్మడి సుబ్బయ్యగారు, వీరి పెత్తందాడి కుమారుడు 2. గుమ్మడిరామయ్యగారు, వీరి పినతండ్రి అల్లుడు 3. గోగునేని సుబ్బయ్యగారు ప్రసిడెంటు పితృతాతగారి కుటుంబములో చేరిన 4. గుమ్మడి మనెయ్యగారు ప్రసిడెంటుగారి బంధువులు అయ్యి 5. గచ్చిడి వెంకట్రామయ్యగారు 6. గుమ్మడి అంకినేనుగారు 7. వీరి బాపవరది పట్టూరి కృష్ణయ్యగారు 8. ప్రసిడెంటుగారి మద్దుకుడైన నూర్యదేవర ఆంబయ్యగారు ప్రసిడెంటుగారి ముఖ్య స్నేహితుడున్న యూనియన్ సమన్వయకర్త తండ్రి 9 పోలేపల్లి నాగయ్యగారు మొత్తం 9 మంది యెన్నుకొనబడిరి ఆనందయ్యగారు నాగయ్యగారు తప్ప లెక్కిన 5 గరు ఒక పీఠిని యెదురుబడి వాకిగల్గిరినవారలు ముగరు పై వారి యిండ్లకు నూరుగజములలోపల యున్నవారలకు యెన్నికల జరిగినవి. బహు సంఖ్యగల (బాప్యాలకు విశ్వబాప్యాలకు చెక్కులకు తెలగకులకులకు ప్రాతినిధ్యము లేదు. ఈ బోర్డును గుమ్మడివారి బోర్డు అని పిలిచిన బాగుండునేమో!

తెనాలి తాలూకాబోర్డు

యెన్నికలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

ఈ సంవత్సరము తెనాలి తాలూకాబోర్డులో 10 సర్కిల్స్లో యెన్నికలు జరిగినవి. నిన్నటిదినము వేమూరు నందును, నందివెలుగునందును యెన్నికలు పూర్తియైనవి. వేమూరు సర్కిల్కు 6 గరు అభ్యర్థులు నిలువబడిరి. వారిలో ముఖ్యముగా 4 గరుమాత్రమే వోట్లను సంపాదించగలిగిరి.

అభ్యర్థుల పేర్లు

1. కోగంటి ఆంజనేయులుగారు, వేమూరు.
 2. కోగంటి నాగభూషణంగారు, వేమూరు.
 3. గాజుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు, చావలి.
 4. చవాకుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు, పెరవలిపాలెం.
- వీరిలో ఆంజనేయులుగారును గాజుల వెంకటకృష్ణయ్యగారును రాజీపడి యిద్దరు ఒకగా ప్రయత్నించిరి. తక్కిన యిద్దరు వేరుపాట్లగా నిలువబడిరి శ్రీ చవాకుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు జస్టిస్ పక్షావలంబులు. అందుచే నాగభూషణంగారు వారితో సొత్తు నేర్పరుచుకొనుటచే నోడిఫికేషన్. ఈ ప్రాంతముల జనులు జస్టిసు పక్షముతో వుండిరి. దానిఫలితమున చవాకుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఓడిపోయిరి. జనుల యందు గుండెలమున యత్నహము బయలుదేరినది వోటర్లందరు దూరవనియించక పోలీసులవెల్లె వారి వోటును ఇచ్చిరి. నిన్నటిదినమున ప్రజల యుత్సాహము మిన్నుముట్టెను. దోసపూడి, బరిజేపల్లి, చావలి, పెరవలి గ్రామములనుండి అశేష జనమేలెంచెను. సాయింత్రము 6 గంటలకు పొలింగు పూర్తియైనది.

ఈరోజున 8 గంటలకు వేమూరు సర్కిల్ పెట్టెలు దెరువబడెను, తాలూకాబోర్డు ఆఫీసంతయు జనులచే క్రిక్కిరిసి పోయెను. 11 గంటలకు లెక్కింపుట పూర్తియైనది. ఫలితము లీతిరున గలవు.

1. కోగంటి ఆంజనేయులుగారు 529 2 కోగంటి నాగభూషణంగారు 279 3. గాజుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు 55 4. చవాకుల వెంకటకృష్ణయ్యగారు 420 నందివెలుగు సర్కిల్ నందు సమర మింకొక రూపమును దానది నంది వెలుగు వాస్తవ్యులును, గొప్ప భూస్వామియు సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసువాదియు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును అయిన శ్రీయుక్త కన్నె గంటి సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు యిదివరకుగూడ సీసర్కిల్కు మొదటగా నుండి చాల పనిచేయున్నారు. మరల వారి యిష్టును నిలుబడిరి. వారికి లగిన ప్రత్యర్థి జస్టిసు పక్షావలంబులకు దొరక లేదు. తుదకు బ్రాహ్మణులును కరివరం వాస్తవ్యులును, గొప్ప మైన్యులును అసగోష్టమాడ మార్కెనారాయణగారిని నిలువ బెట్టి బాధములేకపోయినది. శ్రీ సూర్యనారాయణమూర్తి చె. రిగారి కఖండ జయము చేపూరెను.

వేల కుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూసను అటురాచిన వేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకునని యుండక వెండ్రుకల పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

గోదావరిజిల్లాలో తాలూకాల

మార్పులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 22:— 1918 వ సంవత్సరమున గవర్నరు కాకినాడ వచ్చినప్పుడు గోదావరిజిల్లాసంఘమువారు పంపిన డిప్యూటీ మను చర్చించినవిషయములలో (1) కృష్ణా జిల్లా విభజనము (2) రామచంద్రపురం తాలూకాకు ప్రత్యేక డివిజన్ లో ఆఫీసర్ ను నియమించుట చేరియుండెను. ఆనాటి ప్రసంగములను కృష్ణాజిల్లావిభజనము ఆవశ్యకమని యొప్పు కొనుచు గోదావరిజిల్లాలోగూడ రివిన్యూడివిజన్ లో ఆఫీసర్ యధికారప్రదేశములను సవరించుట యవశ్యకమని కనబడుచున్నదనియు నా రెండువిషయములను దొరతనమువారు శ్రద్ధతో యోచించుకొనియు గవర్నరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. కృష్ణాజిల్లా విభజనము ముఖ్యమని ప్రప్రథమమున సూచించిన జిల్లాసంఘమువారియొచన యాచరణమునకు వచ్చెను. ఈమధ్య కాలమున అమలాపురం రాజ్ తాలూకాలను రివిన్యూవ్యవహారములన్నియు విభజించుటనుగురించి మండలసభలో చర్చింపబడుటయు రివిన్యూయాలకాను కొంతవరకు తీర్మానములు జరుగుటయు కనియున్నాము. ఇప్పుడు తాలూకాల మార్పులనుగురించి రహస్యముగా వ్యవహారము వహించుచున్నదని వదంతి ప్రబలుచున్నది. తుని పిర్రాపురం డివిజనులను విశాఖ జిల్లాలోను కేంద్రరసంధియిప్పుడు వివక్షింపబడుచున్నది. కాని ఆ రెండు డిప్యూటీ కలెక్టర్లు డివిజనులను ఒక తాలూకాకింద నేర్పాటుచేయ నుద్దేశించుచున్నారనియు ఆసందర్భమున తుని డివిజనుగ్రామముల గొన్నిటిని పెద్దాపురం తాలూకాలోని ప్రతిపాడు డిప్యూటీ కలెక్టర్లు డివిజనులను కేంద్రీకరించుచున్నారనియు కొన్ని పిర్రాపురం డివిజను గ్రామములను కాకినాడ తాలూకాకు కేంద్రీకరించుచున్నారనియు, చామర్రకోట మధ్య గ్రామములను కాకినాడ తాలూకానుండి విడదీసి రామచంద్రపురం తాలూకాలో చేరిన బిక్కవోలు డివిజనునకు కేంద్రీకరించుట చొట్టకెప్పుడునున్నది. ఇందు గొంతయధికారముండనోవును. దీనితోబాటు రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసర్ల అధికారప్రదేశములందు గూడ మార్పులు జరుగవచ్చును.

ప్రస్తుతము తూర్పు గోదావరిజిల్లా కలెక్టరునకు పన్నునలో అసిస్టెంటు లేడు. ఇప్పుటి కలెక్టరు పిల్లగారు తనకు పన్నునలో అసిస్టెంటు లేకుండ పని జరుగదని తెలుపుకొనెను. ఆయనొక్కడను దొరతనమువారు మంజూరుచేయలేదు. దీనిమూలమున కాకినాడ రివిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరులైన కలెక్టరు కచ్చేరీపని చాలవరకు పడుచున్నది. కాకినాడలో డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు క్రిమినల్ కేసులు ఎన్నేటెలులాండే అప్పు వ్యాజ్యములు ఎక్కువగనుండును. తనడివిజనులనునే తృప్తికరముగా నెఱవేర్చుట కవకాశము ముందని డివిజన్ లో ఆఫీసరులైన కలెక్టరు కచ్చేరీ పనిగూడ పడినయెడల డివిజన్ పని బాకీ పడకతీరదు. కావున పచ్చిమగోదావరి జిల్లాకు రాజధాని కాబోవు నిడదవోలు తాలూకాకు ప్రత్యేకముగ నియమింపబడు డిప్యూటీ కలెక్టరునకు పెద్దనలో అసిస్టెంటుగాగూడ నుండవలెనని ఏర్పాటుగావించినది. ఆనొప్పుననే తూర్పు గోదావరి జిల్లాకుగూడ కాకినాడ డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు కలెక్టరునకు పన్నునలో అసిస్టెంటుగా నెంచుట ముఖ్యమని కన్పట్టుచున్నది. అప్పుడు కాకినాడ రివిన్యూ డివిజనునుండి తుని పిర్రాపురం డివిజనులను విడదీయవలసియుండును. ఆరెంటిని పెద్దాపురం డివిజన్ లో ఆఫీసరు అధికారముక్రింద కేర్చి రామచంద్రపురం తాలూకాను ప్రత్యేక డివిజన్ లు ఆఫీసరు క్రింద నుంచవలసివచ్చును. రామచంద్రపురం తాలూకాలో క్రిమినల్ సబ్ కలెక్టరు స్వల్పమైన రివిన్యూ అఫీసు కంపెనీవేవకా మొదలగు తగవులు విస్తారముగానుండును. కావున నవల నొక డివిజన్ లో ఆఫీసరును రాగవంతుని లేకపోయి, ఇక తుని పిర్రాపురం డివిజనులను రెండును పూర్ణముగా జమీందారీ డివిజనులు. అటు లనే పెద్దాపురం తాలూకాలోగూడ నెక్కువ భాగము జమీందారీ ప్రదేశము. ప్రతిపాడు డిప్యూటీ కలెక్టర్లు డివిజనులో మాత్రమే గవర్నరు మెంటుగ్రామములు చాలగనున్నవి. అందుకే గ్రామములలో మెంటుపంటల కలెక్టరు కావున గవర్నరు కలెక్టరు పెద్దాపురం రివిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు. పన్నులందుండి అప్పు వ్యాజ్యములను మైనరు ఇన్స్ పెక్టర్లు చూపుట పనియును కొంచెముక్లుగనుండును. దీనిని తృప్తి కరముగ నుండుట యాచరికీ సాధ్యముగ విషయము. ఇప్పుడు ఎన్నేటెలులాండే అప్పు వ్యాజ్యములలో చాలవరకు ఎక్స్ పాస్ డిక్రీలేయగుట

తాలూకాబోర్డులలో

యూనియన్ బోర్డులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

(ప్రస్తుతము మనతాలూకాబోర్డులనుండి యెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులచేతనే డిప్యూటీ బోర్డులు నిర్వహింపబడుచున్నవి. తాలూకాబోర్డులు ప్రజలనుండి యెన్నుకొనబడిన వారిచే నేర్పరుపబడుచున్నవి. ప్రస్తుతము “యూనియన్ బోర్డులన్నియు తాలూకాబోర్డులకు లోబడి నిర్వహింపబడుచున్నవి కాని యూనియన్ బోర్డులకు మాత్రము తాలూకాబోర్డులయందు రెట్టి ప్రాతినిధ్యమును లేదు. తాలూకాబోర్డునకున్న కొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులతోపాటు ఆబోర్డునకు లోబడియున్న యూనియన్ బోర్డులనుండి నైతము బోర్డున కొక్కొక్క ప్రతినిధిని తాలూకాబోర్డులోనికి బంపుట యుక్తము. కాబట్టి తాలూకాబోర్డులు యూనియన్ బోర్డున కొక్కొక్క స్థానము వంతున ప్రత్యేకించి యుండుట యవశ్యకము.

అట్లు తాలూకాబోర్డులలో యూనియన్ బోర్డులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండుటలన బోర్డుయొక్క పరిపాలనమునకు మంచి యనుభవజ్ఞున మేర్పడి యూనియన్ బోర్డులు క్రమాభివృద్ధి నొంది సక్రమముగా నిర్వహింపబడుట నిశ్చయము. అందువలన యూనియన్ బోర్డులు యితర గ్రామముల కార్యకర్తలైన వాని యభివృద్ధికి దోడ్పడును. కావున యూనియన్ బోర్డులకు తాలూకాబోర్డులయందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండుట శ్రేయస్కరము. ఈ విషయమును మనస్థానిక పరిపాలనాధికారులెల్లరును సంపూర్ణముగా జర్పించి యూనియన్ బోర్డుల యభివృద్ధికినై తాలూకాబోర్డులలో వానికి ప్రత్యేకముగ ప్రాతినిధ్య మొసంగుట యుక్తమని మనవిసేయుచున్నాను. యూనియన్ బోర్డులు నైతము తమ ప్రాతినిధ్య వాంఛను స్థానిక పరిపాలనాధికారుల వర్గమువారికి నివేదించుట యుచితమని నాయభిప్రాయము.

ఈ విషయమై తీర్మానము నొకదానిని మా “ఎలమట్టు” యూనియన్ బోర్డులో ప్రవేశపెట్టు దలచియున్నాను. ప్రతి యూనియన్ బోర్డువారును తమతమ యభివృద్ధిని లక్ష్యముంచుచుండుకొని యాతీర్మానము చర్చించి తీర్మాన మొనర్చి స్థానిక పరిపాలనాధికారులకు దెలియపఱచి సఫలమనోరథు లగుదురని ప్రార్థించుచున్నాడను.

తాజిపర్తి శ్రీరాములు.

సర్ భండార్కరుగారి

మరణమునకు

విల్లింగుడన్ ప్రభువు సానుభూతి

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 22:— పూనా పెన్షన్లపై కళాకారులకు సంబంధించి ప్రస్తుతము పన్నువిచారణసంఘపు సభ్యుడుగా బెంగళూరులోనున్న డాక్టరు ఆర్. జి. పరంజెహగారికి బాబు వ్రాయుచు డాక్టరు రామకృష్ణభండార్కరుగారి మరణమునుగుర్చి బొంబాయి మదరాసులలో గవర్నరుగా పనిచేసిన విల్లింగుడన్ ప్రభువు సానుభూతితో నిట్లు వ్రాసెను. “సర్ రామకృష్ణ భండార్కరుగారి పరమమును గూర్చి కొలది దినముల క్రిందు ప్రతీకలలో మాచి మిగల విచారించితిని నాసానుభూతిని వారి కుటుంబమునకు తెలుపవలసింది. ఆచరప్రాయముగ బ్రతికి ఆత్మకు పరలోకగతు డయ్యెను. ఆయన నేరింగిన వారెవరును ఆయనను గౌరవించి శ్రేయింపకపోరు. మురగానుండి నేనింటికి వెళ్లుచున్నపుడు పూనాలో దిగి ఆయనను ప్రత్యేకముగా చూచితిని. అప్పుడాయన చిట్టచివరకు “భగవంతునికరణ నీకు కలుగుగాక” యని దీవించెను. ఆయన మంచి వ్యక్తుడు మరణమాలరు.

(ఆ. ప్రె.)

వలన పని సినలుండే ననవచ్చును. ఆఫీసరుకు కన్న డిక్రీల ననులు జరుపు పరిభారము ముసద్దీలపై నున్నది.

ఈకారణములను బట్టి వైస మూచించి తీసి మార్పులు జరుగుట సాధ్యమని వలపు యోహించుచున్నారు ఇవెంతవరకు జరుగునో వీనియందు దెంతవరకు యాభ్యుక్తులనున్నదో తూర్ఫిగ దిల్లుకు నా కవకాశము లేకున్నను విషయసందర్భమును బట్టి కొంతవరకైన మార్పులు స్వరలో జరుగగలవని నన్ను దీరియున్నది. రాజ్ తాలూకా విభజనము మాట ప్రస్తుత మైనరము జిల్లాయనండులయందు రెలపెట్ట కుండుటయూ మాత్రము వింతగ నున్నది. అక్కకివారి ప్రస్తుతపు టాండోగోశంకరయ్య అమలాపురం రాజ్ తాలూకాలకు ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డుల సంపాదనకొరకు నై యున్నదిగాని రివిన్యూపరిపాలనను ఎందుగ గల యిబ్బందులను లేకమాలోచించుట యందుగానరాదు.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు

అత్యద్భుత నివారిణి

నేను అరియకుడిలోనున్న నాటకాల నగరత్తార్ సంగమమునకు చేరిన వర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరముల నుండి నేను మూత్రసంబంధ వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనత చేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆంగ్ల, ఆయుర్వేద ఔషధములను వాడితిని గాని అతి స్వల్పగుణముగూడ గలుగలేదు. ఇన్ టెక్సునుల వలనకూడ నయము కాలేదు. అదృష్టవశమున నా స్నేహితుల సిపార్సుచే నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు ఆర్మీనియన్ బీధిలో నెం 72 రు గృహము నందుండు పండిత స్వామి ఎస్ శ్రీనివాస ఆయ్యంగారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే నాకు గలిగిన పూర్తి గుణమునకు అత్యద్భుత పడుచున్నాను.

ఎస్. కె. లక్ష్మీనాథులెట్టి, అరియకుడి, రామనాథజిల్లా.

21-9-25

నచ్చనిచో! సామ్యువాసకు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్నము, భావస్థులు, గ్రహస్థులు, అష్టకవర్ణ, షోడశం వర్ణ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుపాఠశాలలతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చించబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యాటిజ్యోతిషమృదు. ధరి 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. గ్రేట్ యిండియన్ బోక్స్ ట్రేడర్లయము, 2181 కళింగోట, విశాఖపట్నం.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు

అపూర్వగ్రంథము

ఆంగ్లమున విరివిజోభివృద్ధుడగు టెరెన్సు మెక్స్ లీగిగాకు రచించిరి. గుంటూరుజిల్లా బ్రాహ్మణోద్యమ బాతీయ పాఠశాలలోపాఠ్యములగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము. భావగర్భితము. శైలివ్యురుసుధురము ప్రతి ఆంగ్లమును చదివితీరవలెను కొన్నిపత్రములతోమే ముద్రితము త్వరపడుడు. ధరి 1-0-0 మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యివ్వబడును. వలయువారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కాలగెను సంఘ కార్యదర్శికిగాని వ్రాయవలయును.

వెదవిబుందే

పలవని పేర్కొనును గట్టపరచి మూలములలోను స్వప్నముందును స్త్రీ ప్రసంగములలోను వీర్యవృద్ధులనుచున్న తక్షణం నిలిపివేయును. మునోతిననును నపునకత్వమును పోగొట్టి నూతనయావన మొసగి సంతానము కలిగించును. కాబట్టిగుట్టు, అశీర్వము నడుమనొప్పిని రూపుమాపును. యోచనలకు అమృతము వెంటిది. బలహీనులకు స్త్రీలకు మంచి బలమిచ్చును. 20 దినముల మందు రు 0-0-0. తపాలఖర్చులు 0-0-0 అమృతరత్నాకరము, 45 బందరు వీధి, మద్రాసు.

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల నీనా 1-కి రూ. 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థు డిప్యోగములు మొదలగువారికి సుఖసౌధ, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరమోహాలావ్యములకు ప్రాపకు కురలను మనోహరముగ చేంచి కాపాడును. ఈతైలము నందుగల రహస్యమును మనవాని వెప్పనలవిగారు. తమ రాచి దుష్టకౌమిని ఇరువూరుగు వారలకుగూడ చురచు. న్యాయించును. తలలోచుండును పుట్టు నియ్యదు. నీయందు మనోహరముగ సువాసనద్రవ్యములను కేర్చి తోడుచుచేయించి వలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పుబడపె యున్నాము. వేయేల ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు. 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షపుష్టి మంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగశరీర వ్యాయామమువలనను జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును.

సుఖభోగితైలము

డబ్బి 1- రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లకును ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్ల మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

గజ్జికీతైలము

వెల డబ్బి 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోస్తుఖర్బు లధికమగును గాన ఇతరమందులతో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

నమ్మక మగు క్రొత్త మాదిరి నగలు దొరుకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతిషలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ,

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మానద్ర ఆనేకరకములు జడబిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిష్టములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక వెండికూజాలు, గిన్నెలు, కాలుగొలుసులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నచ్చనిది వాపను తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తి: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదర్సు.

(3)

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల వాదియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షివచనమునకు మహానీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాగ్దాననాథుల సేవ్యరచియుండిరి. అందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాడి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానముల జాలవలెనంతరీంచి పండితులు పామరులు త్రిమిత్యులు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యాననాథుల సుగమముగా బ్రవేశించి చూచి యంద లీవిశేషములగావించి సంతోషించునట్లు నాకనాచరగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును, ప్రతిశ్లోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములు గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబ్బితో రాయల్ ప్రెస్ గవీశాకాశితములమీద రెండవసారి కొత్తొక్కసంపుటముగా బ్రకటింపబడుచున్నది. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యెండు చేయబడియుండును. జీవితవిశేషము నిందుగడప బద్ధకంకణాలై శ్రీ శాస్త్రులవారు దీనంగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహితాష్టిక మార్గములను గరతలామకముగాఁజేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంగ్రుడు బరింపదగిన గ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండము ఆరు సంపుటములు ముద్రింపబడినది ఆయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దప్పించుకొనువారు శాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నబడుదురు. శాశ్వతచందాదారులు మొదట రు. 0-8-0 లు ప్రవేశదునును చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్బులుగాక చందాదారులకు రు. 1-2-0 ఇతరులకు రు. 1-8-0 వివరములు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 పంలిల నుండి శేష లోకనీవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి పంలిరము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చినప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తజీవులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిచ్చు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ శ్వాసకాసము, పల్లెనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పండిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకడభా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలగుల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్బు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్బుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

గురుసహాయములేకయే హిందీ నేర్చుకొనుడు

ఇంట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరు నామాకు వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుడు. కేట లాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వభోధిని

పం|| హృషీకేశశర్మగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తక 0-2-0 హిందీక దూసరీపుస్త 0-4-0

,, తీసరీ ,, 0-6-0 ,, చాధి ,, 0-8-0

హిందీ పాశమాలా ,, 0-2-0 హిందీ అనువాదమాలా 0-6-0

ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుట కనుకూలమగునవి కలవు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1

ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంద్యాల శివస్వామిగారిచే రచింపబడినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిక్కేరీ, మదరాసు.

కమలామణి లేఖలు

వెల 6 అణాలు- డబ్బను కి రూపాయలు

గ్రంథకర్త:— డి. ఎ. బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు

రెంటాల. వెంకట సుబ్బారావు సుంతులు గారు

ఉద్యోగకారణమున విదేశగతుడైన భర్తకు

కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టివలపు కాదులు

గాక ప్రేమావృత్తము తోడ నిండి లోకాచార వ్యవ

హారముల విచిత్ర వర్ణనము కలిగియుండుటచే స్త్రీపు

రుషులకెల్ల పరనీయములు. అన 1902 సం|| జూను

మాసములోనివి యాంగ్లేయ భాషలో ప్రచురింపబడె

(Kamala's Letters to Her Husband) ప్రపంచ

మెలేడల వ్యాపించియున్నవి. చక్రవర్తి మొదలుగ

లక్షలకొలది జనులు జదివి క్లాపించియున్నారు. త

ఖియాపకమయ్యను చదువ కట్టకధగాగన్నట్టి తుట్టు

దకు కమలామణికి సంప్రాప్తమగు దుర్లభ అత్యంతవ్య

సన కరముగా నుండును. విశేషపఠులు లేవు.

నిర్మిరియా డిపో, మైలాపూరు, మదరాసు